

1 лв.

ЧЕТВЪРТЪК 2 ФЕВРУАРИ 2012
ГОДИНА 21 БРОЙ 27 (6131)

www.duma.bg

Сцена

Гледаме чрез сателит
Кралския театър в Лондон

Стр. 25

Съпротива

Левицата иска оттегляне
на погнуса под АСТА

Стр. 2

Аромати

Половин София без топла вода
за две седмици през лятото

Стр. 6

 Досие:
 Посегателства
 върху
 заплатите

Стр. 13

Няколко
ДУМИЮрий
БОРИСОВ
**Пътят към
Северна
Корея**

Спецсъдът поиска от медиите да му предоставят "за съгласуване" статии, отразяващи дейността на новата структура, още преди да бъдат публикувани. После гаде заден. Може би стреснат от коментарите в интернет (стр. 3).

Стъпката обаче към немислимото - мракотенс цензура, беше направена. Може би за опипване на почвата.

За да обясним какво всъщност беше поискано, нека за миг забравим "загния ход". И да си представим, че това искане е не просто на спецсъда, а на целокупната власт.

Пиша аз, например, "Министър Дянков постоянно лъже" и описвам как в края на август 2009 Дянков заяви, че от 1 януари ще вдигнат пенсиите. На следващия месец съобщиха, че "заплати и пенсии растат с 5% догодина". През април 2010 г. ни успокоиха, че "до средата на годината българската икономика ще е извън икономическата криза". Правам статията в съответното министерство, за да прецени то дали ми е точно заглавието. Защото е възможно всъщност министърът да не е лъгал, а да се е шегувал. Или не да се е шегувал, а да се е обърквал. Възможно е министерството да ми препоръча да сложа следното заглавие, за да бъде точно и абсолютно вярно: "Ако тройната коалиция беше оставила резерв от 20 милиарда и ако инвестициите нямаше да паднат N-пъти, министър Дянков щеше, ако му позволява световната криза, международната общност и Световната банка, да увеличи някакви доходи".

А ако не се подчиним? Щом едно изискване на властта не се изпълнява, трябва да има и наказание. От - до. Например от максимално - затвор, до минимално - съответният главен редактор да напише 100 хил. пъти "Обичам властта".

ЕС ни отряза, защото сме „отличници“

Осем членки на съюза получават облаги за по-лесно усвояване на средства от три фонда - ние не

Осем страни членки на Европейския съюз - Италия, Испания, Гърция, Ирландия, Португалия, Латвия, Литва и Словакия, ще получат облекчено финансиране по европейските фондове, съобщава Money.bg, като се позовава на Портал Европа. Причината за това са рекордните равнища на младежката безработица в посочените държави.

Те ще получат облаги за по-лесно усвояване на средствата по три фонда - Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Европейския кохезионен фонд. Мерките важат за втората половина на програмния период 2007-2013 г., съобщиха по време на брифинг на Европейската комисия в Брюксел говорителят на инсти-

туцията Пиа Аренилд.

България не е сред облагодетелстваните, въпреки че при неотдавнашната си визита в Германия премиерът Бойко Борисов поиска от Ангела Меркел подкрепа именно за облекчено финансиране по европейските фондове и за "страните-отличнички, каквато е България".

У нас младежката безра-

ботица е над два пъти по-висока от средната за страната, нещо, по което сме шампиони в целия ЕС. По последни данни на Евростат пък младежката безработица в една от страните, които ще ползват облекчения - Италия, е 27,7% срещу 27% в България, което ни нарежда на 9-о място, веднага след осемте облагодетелствани държави членки.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

С пълно шествие, водено от бог Дионисий, започна празникът на домашното вино в Асеновград вчера. Тази година в конкурса за най-добро домашно вино участваха над 60 майстори винари от града

ДАВАТ НА КОНЦЕСИЯ ДОБИВА НА БЛАТНО КОКИЧЕ

Стр. 6

България

www.duma.bg

Левицата иска оттегляне на подписа пог АСТА

Министър Трайчо Трайков може и да бъде призован в парламента, за да обясни позицията си

Веселка ВЕНКОВА

Левицата настоява за оттегляне на подписа на правителството от Търговското споразумение за борба с фалшифицирането - АСТА и е против ратификацията му, ако то стигне до парламента, заяви народният представител от Коалиция за България Ивелин Николов. "Споразумението е написано или неволно некадърно, или целенасочено обслужва интересите и на полицейщината, и едри корпоративни интереси. Покрай защитата на търговски марки във фармацията и хранителната промишленост се нарушава правото на свободен достъп до информация, подвеждат се под един знаменател потребителите физически лица и потребяващите такава информация с търговска цел. С една дума - няма по-лява кауза от тази да защитим правото на информация", посочи Николов. Левицата ще настоява подписът на посланик Любомир Тодоров да бъде оттеглен, защото няма как да се отдели позитивните текстове в споразумението от полицейщината в него.

Прекрачват се границите за свободното движение и ползване на информация, създават се допълнителни финансови тежести, защото контролирането и проследяването на информаци-

ята ще изисква допълнителни вложения от различните доставчици и разпространители на такава информация. Това пък ще даде неконтролируем достъп на специализирани държавни органи за проследяване на движението на такава информация, без да може да бъде преценено за какво ще бъде използван, обясни доц. Янаки Стоилов.

1 млн. българи има регистрирани в единия торент, 800 000 има в другия - всеки попада под ударите според това споразумение, изтъкна депутатът Петър Курумбашев. Чудим се само как покровителите на въпросните министри гледат на този акт, защото и в САЩ има дискусия по СОПА и ПИПА, освен по АСТА, което показва, че дори в Щатите не са убедени, че това споразумение трябва да действа в този вид. Чудно и как такава наднационално законодателство ще бъде директно приложено в България, коментира Курумбашев.

"ГЕРБ не бяга от дебат за АСТА. Трябва да има дебат в обществото", заяви Валентин Николов по-рано в парламента, затова и управляващите били внесли искане за изслушване по АСТА на министрите Трайчо Трайков и Вежди Рашидов. Според Николов нещата се "преекспонирани", а България се вклю-

чила по философия към това споразумение. НС има възможност да изрази своите резерви по отношение на някои текстове, поясни депутатът от ГЕРБ, който очевидно не е запознат с

международната практика по ратификацията на търговски споразумения.

Мнозинството отхвърли предложението на депутатите от "Атака" в дневния ред да влезе

точка за изслушване на премиера и на икономическия министър по подписаното на 26 януари 2012 г. в Токио от посланика в Япония Любомир Тодоров споразумение.

Снимка Мариета ТОМОВА

От БСП посочиха, че дори в САЩ има големи резерви към АСТА

Интернет доставчици: Не сме длъжни да ставаме полицаи

Павлета ДАВИДОВА

Не сме длъжни да изпълняваме полицейски функции в интернет, а такива ни се вменяват с новото споразумение за борба с пиратството, АСТА създава условия за полицейщина. Това е становището на Сдружението на независимите интернет доставчици у нас. Те възроптаха вчера срещу включването на България в договор, който де факто премахва презумцията невинност за потребителите. Всеки може да бъде наказан дори само по подозрение за пиратство, възмущават се от сдружението.

От организацията предупредиха, че договорът предвижда доставчиците на интернет услуги да следят за евентуални нарушения на авторските права. Това означава изключително големи инвестиции на фирмите за софтуер и хардуер за следене на потребители. Предвид милионите българи, позващи интернет, чисто технологично няма как да следим дейността на всички, категоричен бе Страхил Иванов.

Станислав Димитров от сдружението подчерта, че основното, което притеснява интернет доставчиците, е, че те ще трябва да проследяват трафика и информацията в глобалната мрежа и да я предоставят на носителите на авторски права, в случай, че има съмнения, че правата им са нарушени. Доставчиците на интернет услуги подозират, че зад договора

стоят определени икономически интереси. В момента само МВР, и то след изрично разрешение от съда, може да изиска информация кой стои зад определен IP адрес и какво е правил в конкретен момент. АСТА обаче позволява частни компании да получат всички данни за потребителя, в кои сайтове влиза и какво прави там, само по подозрение, че заплашва правноносителите, алармираха от организацията.

Димитров коментира изказването на Трайчо Трайков, че българското законодателство не се борело с интернет пиратството. Адвокатът подчерта, че и в момента наши, а и европейски закони включват клаузи, които защитават добре авторските права. Всеки правноносител и в момента би могъл да защити правата си, стига да го иска, категоричен бе той. АСТА предполага промени в работещо законодателство, които ще ограничат правата на потребителите. Парламентът може да ратифицира споразумението, което вече подписа, но по-добре да е със становище, което го приема, без да се извършват промени в българския закон, смятат от сдружението. Те представиха и вариант на АСТА на английски и коментираха, че становището на българските власти по закона се различава от тези в Европа поради разминавания при некачествения български превод на документа, който се появи в протранството. Те поискаха и публично обсъждане на документа.

Управляващите се отказаха от идеята за ВИП-плажове

Категоризацията на плажовете може би ще отпадне от промените в Закона за черноморското крайбрежие, стана ясно вчера от изказване на регионалния министър Лиляна Павлова. В края на 2011 г. МРРБ пусна за одобрение промени в три закона - за устройството на територията, за кадастъра и за Черноморието. На заседанието на правителството вчера са минали само първите два проекта, а промените в Закона за Черноморието ще бъдат преработени, по думите на Павлова. Тя коментира, че категоризацията на плажовете може да отпадне, защото по време на бюджетна криза управляващите не можели да си позволят намаляване на приходите.

ДУМА припомня, че министерството предлагаше да се въведат категории "морски плажове в населени места, морски плажове пред курортни комплекси, вакан-

ционни и вилни селища, морски плажове пред къмпинги, морски плажове извън населени места, морски плажове с ограничено ползване, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, околната среда, човешкото здраве, защитените територии". Официалните мотиви бяха да се съобразят различните плажове с нуждите на туристите. Предвиждаше се различна наемна цена за всяка плажна категория, както и специфични изисквания към поддръжката и предлаганите услуги.

През 2010 г. имаше критики, че предложението за категоризация на плажовете, каквато съществува и в други държави, обслужва интересите на затворените комплекси и големи хотели. И сега плажове пред комплекси като "Дюни" и "Елените" са недостъпни за случайни туристи, а при въвеждане на категоризация ограниченият достъп щеше да е узаконен.

ВАС изисква указа на Първанов

ВАС изисква от президента Росен Плевнелиев да даде указа, с който Георги Първанов е упълномощил вицепрезидента Ангел Марин през втория си мандат да дава или отнема гражданство, съобщиха БГНЕС.

Тричленен състав на ВАС трябва да получи указа, за да се реши казус по дело, образувано по частна жалба на чуж-

денец, с която той води дело за отмяна на гражданството му. Тъй като по делото няма такава информация, съдът определя тя да бъде събрана служебно чрез запитване до президентството. Определението е от вчера. Председател е съдия Панайот Генков.

Според експерти принципът и за другите пълномощия на Ангел

Марин се определя по същия начин. В определението по делото за гражданство съдът иска, ако няма такъв указ за втория мандат, "това да бъде заявено изрично и писмено". Делото ще се докладва за незабавно решаване, след като бъде получен отговор от президента. Определението на съда е окончателно и не подлежи на обжалване.

БСП-Добрич пита кои фирми изпълняват проектите в града

Дана РУСЕВА

Категорично чрез дебат с нашите съграждани ще решаваме проблемите на града, декларира кметът на Добрич Делфина Николова в отговор на повдигнати въпроси във връзка с приемане на Общинския план за развитие за тази година.

След дискусия на заседанието на Общинския съвет, повдигната от арх. Емилия Добрева и Галина Митева от групата съветници на БСП, годишният отчет за реализация на плана за развитие - 2011 и актуализацията бяха приети с гласовете на съветниците от ГЕРБ.

На питане от арх. Добрева,

колко от общинските фирми са участвали при реализацията на проекти в Добрич, кметът отговори: "По всички проекти, по които сме работили, малко повече от половината изпълнители са добрички фирми". Не искат да нас да нарушим правилата за обявяване на обществени поръчки,

допълни Николова. Тя обяви, че в условията на криза са разкрити 1500 работни места. Общината има сключени договори с текущо изпълнение през 2012 г. с финансиране от ЕС в размер на 16 730 442 лева, изтъкна кметът. Депозирани са проектни предложения, които подлежат на оцен-

ка и сключване на договори в размер на 115 709 952 лева. Николова обясни защо вече трета година общината не изпълнява проект на "Красива България". Условието, които поставят оттам, са за ръст на безработицата, а в Добрич ръстът на безработица бил под средното ниво.

България

Цитат на гения

Има двама министри в българското правителство, които е по-добре да честват национален празник на 4 юли. Ще видите техните позиции и по АСТА, и по позицията за шистовия газ, и по цялата история с ГМО

Депутатът Петър Курумбашев за геополитическата ориентация на част от министрите

www.duma.bg

ГЕРБ сами ще разследват полицейското насилie

Следва вот на недоверие, закани се БСП, опозицията отказва да участва в комисия за полицейския тормоз

Веселка ВЕНКОВА

Дали борбата с престъпността не дава резултат заради дефекти в съдебната система или заради пропуски в работата на МВР и невъзможността на ведомството да събере годни доказателства, които да послужат за осъдителни присъди? Този ключов въпрос зададе вчера депутатката от Коалиция за България Корнелия Нинова по време на ожесточената дискуссия за създаването на анкетна парламентарна комисия, която да разследва полицейското насилie. Очакваме поредния доклад на ЕК по правосъдие и вътрешен ред, в който се отбелязва фактът, че негодните доказателства, събрани от МВР, не могат да служат на съда за издаване на осъдителни присъди, отбеляза Нинова.

С гласовете на собствените си депутати и на независимите проправителствени депутати ГЕРБ създаде анкетна комисия, която да проучи случаите на полицейско насилie. Не бе прието нито едно предложение на опозицията. От левицата предлагаша да има две анкетни комисии - едната специално за случая в Перник със самоубийството на заподозрян в отвлечането и убийството на 18-годишната Мирослава, и втора - за другите нашумели напоследък случаи на полицейско насилie. Коалиция за България и Синята коалиция настояваха съставът на комисията

Управляващите се опитват да заметат следите от големия скандал, категоричен бе Сергей Станишев

да е на паритетен принцип, но управляващите упорито отстояваха квотното разпределение. Несъгласие предизвика и срокът на действие на комисията от две седмици, който според опозицията е безсмислено кратък, защото няма да стигне дори само за размяна на преписките между институциите.

В крайна сметка след тричасовите дебати БСП, ДПС, Синята коалиция и "Атака" обявиха, че няма да участват. Отказваме да участваме във вашата бутафорна постановка, която сте замислили, участвайте си сами, заяви Мая Манолова. Всички представители на опозицията казаха, че на практика управляващите искат да замажат случаите, а не да ги проверят, като в същото време създадат впечатление за пред хората, че нещо вършат. "Паритет или параван за полицейското насилie в България. Следва вот", отсече Манолова под одобрителните възгласи на мнозинството.

При обяснение на отрицателния си вот лидерът на БСП Сергей Станишев определи случващото се като "замитане на следите и скриване на истината за цялата поредица от скандални случаи, предизвикани от действията на МВР".

Ангел Найденов отбеляза, че въпреки многословието на управляващите в последно време въпросите са повече от отговорите. Обществото получава разпокъсана информация, а доверието в способността на МВР е на критично ниско ниво, изтъкна той. Найденов определи като огромно разочарование изслушването на ръководството на МВР във вътрешната парламентарна комисия.

След изслушването:

Сериозни грешки и въпроси без отговори

МВР има много сериозни грешки по случая "Перник", има наказания, а дисциплинарното производство срещу началника на БОП в областния град не е приключило. Това обобщиха вчера председателят на парламентарната вътрешна комисия Анастас Анастасов по повод изслушването на полицейски началници във вторник по убийството на Мирослава Николова и битото семейство Начкови от Мирояне. Въпросът с регистрираните оръжия увисна в залата, не стана ясно проверено ли

е, предупредени ли са изпратените полицаи, че Стоев има огнестрелни оръжия, уточни още той. Анастасов също се съгласи с колегите си от опозицията, че изслушването е зададо повече въпроси, отколкото да даде отговори. Малко по-късно обаче Анастасов ревизира своята позиция. МВР не било допуснало "сериозни грешки", а пропуск, небрежност и сериозен резултат - самоубийство на човек, за който така и не се разбрало обвиняем ли е, или свидетел, който бил недопустим.

КАБИНЕТЪТ ОБЯВИ ПЕТИМА НОВИ ПОСЛАНИЦИ

Пет кандидатури за нови посланици обяви вчера външният министър Николай Младенов чрез заседанието на Министерския съвет.

Константин Коджабашев да стане посланик в Испания предлага правителството. Сега той е генерален консул във Валенсия. За посланик в Пакистан правителството предлага сегашния временно управляващ Румен Пирончев. За посланик в Русия Министерският съвет предлага

Бойко Коцев, който сега ръководи постоянното представителство на България в ЕС. За посланик на България в Кралство Мароко правителството предлага Боряна Симеонова, която е началник на дирекция "Протокол" в Министерския съвет. За посланик в Сирия кабинетът предлага Димитър Михайлов, който е настоящият временно управляващ в Дамаск. Младенов съобщи, че за петте кандидатури са поискани агременти.

Синдикатите предлагат необлагаем минимум, бизнесът - по-ниски осигуровки

Работодателите и синдикатите са еднородни, че е необходимо намаляване на данъчното бреме върху доходите от труд, но се разминават сериозно как това да се осъществи. Това стана ясно след среща между работодателските и синдикалните организации.

"От двата синдиката ще направим предложение да се въведе необлагаем минимум в бюджет 2013. Според нас това е изключително важно особено за нискодоходните групи, тъй като у тях биха оставали повече пари и ще се стимулира потреблението", коментира лидерът на

КНСБ Пламен Димитров. Според него необлагаемият минимум трябва да е равен или близък до минималната заплата, която в момента е 270 лв. Според синдикалиста намаляване на осигуровките трябва да има само при точни актюерски разчети.

Надявам се, вече от

всички се разбира, че заетостта би се увеличила чрез по-ниски данъци върху труда, коментира Васил Велев от Асоциацията на индустриалния капитал. "Ние предлагаме намаляване на осигуровките и компенсиране на недостига с намаляване на сивия сектор", допълни той.

Според него мярката в борбата със сивия сектор е и премахването на минималните осигурителни прагове в различните браншове. "Тези прагове легализират, определят границата на сивия сектор. С тях се определя една сума и оттам нататък никой не се занимава с плащането на друга

сума отгоре в плик. Дори да се въведе плащане на заплата само по банков път, това не решава нищо, защото това, което сега се плаща официално на ръка, ще се плаща и по банков път, а останалото, което минава под масата, ще продължи да минава под масата", смята Велев.

Спецсъдът иска да проверява статии, после се отказа

В странен медиен цирк се заплете вчера ръководството на Спецсъда. В официално послание до медиите президентът на новата структура поиска печатните и електронни медии при поискване да му предоставят "за съгласуване" статии още преди да бъдат публикувани.

"Желаем да ни окажете съдействие относно получаване на обратна връзка за съгласуване точността на подадената от нас информация, изпращайки ни заглавия на статии и евентуални публикации, свързани със Специализирания наказателен съд, преди те да бъдат отпечатани", буквално се казваше в съобщението.

Освен това от спецсъда уточняваха, че "с оглед коректност и точност в ко-

муникацията" най-учтиво молят медиите да престанат да назовават новото съдилище с всякакви прозвища, различни от официалното - Специализиран наказателен съд. За пример е посочено популярното наименование "Антимафия". След като агенция "Медиапул" разпространи настояването, от спецсъда веднага побързаха да се откажат от първото си съобщение и изпратиха уточнение. "Единствената цел на въпросното писмо е подобряване на комуникацията между съда и медиите. Нито имаме желание, нито възможност да цензурираме вашите статии и не се съмняваме в обективното отразяване от ваша страна на подадената от съда информация", се казва в доработения вариант на позицията.

Гласът на народа

- ✓ Време е герберастите да сменят бозаво-сините униформи с кафяви
- ✓ Любимият "спец" съд на Цветанов граничи с методите на Сталин. Що за безумие - анализ например за същия съд да бъде пратен "за съгласуване" преди да бъде публикуван?
- ✓ Предлагам тезата да се доразвие. От въпросния съд направо да дават готови написани статии за публикуване
- ✓ СРАМ ЗА БЪЛГАРИЯ, СРАМ!!!!!!Тоя спец съд да не е богопомазан? Или това са първите стъпки в превръщането на България в клонинг на Северна Корея
- ✓ Няма смисъл съдът въобще да заседава! Направо да вкарва в затвора посочените от БОКО и ЦВЕКО типове! И да се направи ново министерство - МИНИСТЕРСТВО НА ЛЮБОВТА!
- ✓ Ето за това съм против всичко специализирано в бг. Ти го създадеш да свърши нещо, то си иска още много повече права! После ще искат да съгласуват всички интервюта по тв, а после ще искат да съгласуват и какво си говорим в къщи! За това тия трябва да бъдат разпуснати!
- ✓ Това ми прилича на нов прочит на похватите на Лаврентий Берия. Новото НКВД ще следи всичко.

от форума на Меганул

България

Столичната община удря най-редовните си пътници

Хората на Фандъкова се оплитат в неразрешим проблем в стил „Параграф 22“, смята Георги Свиленски

Искра МИЛЕВА

Ако се приеме премахването на някои от картите за градски транспорт, това неминуемо ще удари най-редовните пътници на София, коментира за ДУМА общинският съветник от БСП Георги Свиленски. Той допълни, че предложението да се премахнат от пролетта едномесечните и тримесечните карти, както и тези за една или две линии, все още не е внесено от администрацията в комисиите на Столичния общински съвет. Свиленски обясни, че всъщност поправките ще се направят в Наредбата за превоз на пътници, но самото предложение се съдържа в Стратегията за развитие на градския транспорт. Доку-

ментът дори не е обсъден публично, стана ясно през последните дни.

Във въпросната стратегия е заложено изискване за оптимизиране на тарифната политика за градския транспорт. Записано е, че трябва да се уеднаквят документите за пътуване, както и да се въведе електронната система за таксуване и в автотранспорта. Лошото обаче е това, което всъщност виждам в медиите, че се планира премахване на картите за една и за две линии, коментира Свиленски. По думите му, човек, който ползва карта за една линия, за да отиде на работа, сега ще трябва да си купи за цялата градска мрежа и да плати 50 лева. Това, което казва зам.-транспортният кмет Любомир Христов, на практика е вдигане на

ИСКАТ И ЗАКОНОВА ЗАБРАНА ЗА ШИСТОВИЯ ГАЗ

Гражданската инициатива за забрана на проучванията и добива на шистов газ в България поиска вчера в официално писмо да има и законова забрана на добива на шистов газ у нас. От Гражданската инициатива се противопоставят на внушението, че геолозите са единствените експерти с компетентно мнение по въпроса за вредите от технологията хидравлично разбиване. Те са единствените специалисти, които в повечето случаи са в конфликт на интереси поради естеството на своята работа, и тяхното мнение би трябвало да се вземе предвид едва след като становище са дали хидролози, сеизмолози, токсиколози, биолози, еколози, лекари, почвоведи, пише в писмото.

Ние още от самото начало настояваме за законова забрана на технологията хидравлично разбиване и промени във всички закони, касаещи добивната дейност, казват от гражданската инициатива. Всеки опит да се изолира гражданското участие ще означава, че за пореден път сме били излъгани и се прави опит законът да бъде пренаписан единствено и само в интерес на добивните компании, а това неминуемо ще доведе до възобновяване на протестните действия от наша страна, се казва в писмото.

Левицата:

ПРЕДИЗБОРНО

Няма икономическа логика, която да налага поскъпване на билетите за градския транспорт в София. Приходите на Центъра за градска мобилност и на общината от продажба на билети и карти през тази и миналата година са стабилни. По-скоро усилията ни са насочени да намалим разходите на операторите, да повишим ефективността им, да модернизираме транспорта, привличайки безвъзмездна европейска финансова помощ, заяви зам.-транспортният кмет Любомир Христов през септември 2011 г. Кметлицата Йорданка Фандъкова също заяви малко преди изборите миналата година, че цената на билетчето няма да се повишава.

цените. Според Свиленски оптимизирането на превозните документи е добра стъпка, но с "подобни уловки с учениците удряш най-редовните пътници". Самата община рискува така да не си събере парите от карти, тъй като всеки, който си е купувал досега карта за 20 лева, не е сигурно, че ще плати 50 лв., смята Свиленски. На хората ще им излезе по-евтино да пътуват с билет или дори гратис, коментира съветникът. Той е категоричен, че ще поиска от администрацията анализ на потребителския интерес към тези карти и мотивите за премахването им. За Свиленски е неприемливо да се премахват точно учени-

ческите карти за една линия и родителите да бъдат принуждавани да купуват за цялата градска мрежа.

Ако са си направили сметката, че от тези карти в бюджета влизат "X" лева и като ги умножат, ще влязат "2X", вероятно ще запълнят загубите с някой и друг милион, но без анализ не може да се гадае каква е целта, допълни съветникът. Той е категоричен, че "ако искаш да даваш приоритет на градския транспорт, трябва да ограничаваш автомобилното движение, но при положение, че имаш нормален обществен транспорт, но цялата работа на администрацията е малко "Параграф 22".

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Столични рибари не се уплашиха от минусовите температури и излязоха да ловят риба върху замръзналото езеро в Панчарево

www.duma.bg

кратки

Лек трус люля Първомай

Земетресение с магнитуд 2,8 по скалата на Рихтер е регистрирано на територията на България, съобщава от Европейския сеизмологичен център. Трусът е усетен в 7.53 ч. Вчера сутринта с епицентър на 39 км източно от Пловдив и на 2 км северно от Първомай, с дълбочина 2 км. Няма данни за пострадали и материални щети.

Откраднаха икони от църква в бургаско село

Апаша са свили иконите от църквата на бургаско село. За кражбата е сигнализиран кметският наместник. Крадците са влезли в църквата, след като срязали катинара, и са загубили седем икони, рисувани върху дърво и реставрирани от неизвестен художник в Бургас през 1994 г.

Десет пострадали при катастрофи

Десет души са пострадали при катастрофи само за денонощие. В страната са станали 10 произшествия, а в София - 95 леки и едно тежко, при които е ранен един човек. За изминалия месец януари са станали общо 416 катастрофи с 27 жертви.

ОТНОВО ВКАРАХА В АРЕСТА СТЕФАН КЛЕНОВСКИ

Задържаният преди няколко дни в столичен мол Стефан Кленовски отново е в ареста, след като във вторник съдът го освободи с мярка "домашен арест". Още същата вечер на Кленовски му бе повдигнато обвинение от Районната прокуратура за използване на фалшиви документи. При предишното си задържане той се е представил с фалшива лична карта. Прокурорът го е задържал за 72 часа и Кленовски е бил приведен в ареста на Националната следствена служба. Това е някакъв вид демонстрация, това не е нормално, категоричен е адвокатът на задържания Иван Коцев. "Те се самонавиват, че щял да избяга. Напротив, той иска да отиде в Италия, за да се изчистят тези неща и да се върне в родината си, както стана при по-голямата част от задържаните през миналата година при операция "Шок", допълва той. Аз се питам защо не го разпитаха по това обвинение през тези 5 дни, в които той беше в ареста, възмущава се Коцев. Очевидно някой отгоре се е развихрил и е разпоредил това да се случи, заяви той.

UMBERTO TOZZI
live

11 ФЕВРУАРИ 2012 - 19:00ч.
НДК - ЗАЛА 1

с подкрепата на:
HOTEL DOWNTOWN
LEO'S PIZZA

Билети: НДК www.eventim.bg

Съдиите възмутени от МВР

Операцията на МВР Р.А.Л.И.Ц.А предизвика за пореден път възмущението на Съюза на съдиите. Общото събрание на съюза изготви становище, в което изразява безпокойството си от опасното насаждане на агресия срещу съда от представители на изпълнителната власт. Съдиите са категорични, че операцията е опасен прецедент, който не може да се отмени с примирение. С тази акция според съюза се дава ясен знак на съдиите, че ако вземат решение, което не се харесва на МВР, срещу тях ще последва поименна агресивна и манипулативна атака. "Такъв подход грубо нарушава независимостта на съда и на съдиите в България и поставя под съмнение справедливия процес на всеки гражданин, обвинен в престъпление", подчертават от гилдията. Миналата седмица при операцията бе

арестуван Валентин Янев - Вальо Бореца. Именно тогава от МВР обявиха, че операцията носи името Р.А.Л.И.Ц.А. Абревиатурата била образувана от думите "рекет, алчност, лицемерие, изнудване, цинизъм и анархия", но всъщност съвпада с името на съдия Ралица Манолова, наложила на Вальо Бореца мярка за неотклонение "домашен арест". През май 2010 г. той бе обвинен за 2 убийства - на Юлиан Лефтеров-Кунгфут и Иван Пайнавелов-Сапата от Наглите, чийто трулове бяха намерени в Плана планина. Мярката за неотклонение "домашен арест" на Янев е била изменена от 5-членен съдебен състав на Софийския градски съд, включващ освен съдиите, между които и Ралица Манолова, и трима граждани съдебни заседатели, припомнят от Съюза на съдиите. Освен това прокуратурата се е съгласила със законността на променената мярка и не е протестирала определението на съда.

България

България е лидер по лоша профилактика на сърцето

Смъртността от инфаркти намалява бавно

Аида ОВАНЕС

Напоследък българинът не е първи по сърдечносъдова смъртност в света и в Европа, каза вчера д-р Кирил Карамфилов, кардиолог от специализираната болница за активно лечение на сърдечносъдови заболявания "Св. Екатерина". По думите му страната ни не е на първите две места по този показател, но е сред водещите вследствие на лош начин на живот, на хранене, ниска здрав-

на култура. "Лекарят е последният човек, който се консултира с хората, когато имат проблеми. Те предпочитат да си говорят с аптекари, с близки, познати и с всякакви други хора, но не и да стигат до нас. Така че определено сме над средното ниво по остри коронарни синдроми за Европа, но не сме и на първите две места", каза д-р Карамфилов.

По данни на Националния център за здравна информация и анализи инфарктите у нас са с 326 по-малко през третото триме-

сечие на 2011 г. в сравнение с второто и с 583 по-малко от същия период на 2010 г. Намалява и болничната смъртност - от общо 966 пациенти, приети в болница заради инфаркт през третото тримесечие на 2011 г., 186 са починали. За същия период на предходната година числата са съответно 1154:278, показва репортерско проучване на ДУМА. Спадът в болничната смъртност се дължи на увеличаване броя процедури по инвазивна кардиология, смятат специалисти. Например за 9-те месеца на 2011 г. са направени

3513 такива процедури срещу 2927 за същия период на 2010 г.

В момента в страната има 35 ангиографски лаборатории - не са много, но са неравномерно разпределени, коментира за ДУМА доц. д-р Иво Петров, началник на клиниката по кардиология в болница "Токуда". Той бе избран за следващ председател на Дружеството по кардиология в България. В регионите, в които болниците разполагат с инвазивна кардиология, болничната смъртност от инфаркти е около 5%, докато преди това е била между 15 и 20%. Цели региони като Смолян, Видин, Хасково,

Добрич са лишени от такива лечебни заведения, каза доц. Петров. Според него профилактиката, която кардиолозите и общопрактикуващите лекари "пропагандират", също е започнала постепенно да допринася подобряване на нещата.

България участва в европейската програма "Стент за живот", една от целите на която е да се повиши информираността на гражданите за симптомите на острия миокарден инфаркт, както и 70% от тези пациенти да получават съвременно лечение с методите на инвазивната кардиология.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

На полигона край старозагорското село Люляк военнорезервисти от старозагорското поделение 48430, както и рейнджъри, завърнали се преди няколко дни от мисия в Афганистан, взеха участие в тактическо учение

Нови рекорди с ниските температури

Нови отрицателни температурни рекорди бяха измерени вчера сутринта на 13 места в страната. В Пловдив градските достигнаха до минус 24, Драгоман - минус 22, Пазарджик - минус 21 градуса, Лом, Монтана, Велико Търново и Русе - минус 19 градуса, Кюстендил и Ловеч - минус 18, Оряхово минус 17 градуса и Видинското село Ново село - 17 градуса.

Сутринта вчера температурата в Кнежа достигна до минус 29,4 градуса. Температурата счупи показанията от вторник, когато беше отчетана минус 29 градуса. Термометрите в Чирпан показаха минус 24 градуса и по този начин бе подобрен рекордът от 1947 година, когато е достигнала до -21 градуса. 31,4 градуса под нулата бяха измерени в Севлиево в 7,30 ч. Метеорологът Иванка Иванова от местната станция каза, че помни и по-големи студове, но мразовитото време никога не се е задържало толкова дни наред.

1062 училища в страната бяха затворени заради влошената метеорологична обстановка и грипната епидемия. 667 от тях не отвориха врати поради влошена пътна обстановка, като най-много са затворените учебни заведения във Варна, Бургас, Велико Търново, Видин, Добрич, Пазарджик, Пловдив и Силистра. Грипна ваканция е обявена в 394 училища в страната, като най-много са в Бургас, Монтана, Пазарджик, Софийска област и Стара Загора.

Код "Оранжево" се запази за цялата страна с изключение на област Бургас, където кодът е "Жълто". Според прогнозите на метеоролозите температурите ще започнат да се покачват в петък. Тогава живакът в термометрите ще скоочи с около 4-5 градуса. Днес се очаква да започнат и нови валежи - на запад от сняг, а на изток - дъжд.

ПРЕЗ 2050 Г. ВЪЗРАСТНИТЕ ЩЕ СА БЛИЗО 1/3

Делът на възрастните хора в България ще нарасне до над 30% през 2050 г., показват прогнозите на НСИ. Те са включени в актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в България 2012-2030 г., която вчера бе приета от кабинета. Ако през 2001 г. всеки 100 души, излизащи от трудоспособна възраст, са били заместени от 124 млади, то след 2008 г. 100 излизащи от трудоспособна възраст са заместени от 91. През 2009 г. - от 82, а през 2010 - от 74 души. По данни от преброяването на населението през 2011 г. това съотношение е 70, което показва, че в страната вече е настъпила стагнация по отношение на

подмладяването и развитието на трудоспособното население.

Остаряването на населението се отразява тежко върху функционирането на всички социални системи, но най-сериозно е то върху възпроизводството на работната сила и пазара на труда. Общият коефициент на възрастова зависимост за страната е 46,5%, т.е. на 100 души в трудоспособна възраст (15-64 г.) се падат близо 47 в извънтрудоспособна възраст (под 15 и на и над 65 г.) Това съотношение е по-благоприятно в градовете.

Освен актуализирането на данните в новата стратегия е направена връзка между демографското развитие на населението и икономическата стабилност и растеж на страната.

ТАКСИДЖИЯ ПРЕБИЛ КЛИЕНТ

Криминално проявеният таксиметров шофьор Ю.К. (38 г.) беше задържан за побой над клиент в столицата вчера. Инцидентът е станал рано сутринта на паркинг в близост по пл. "Александър I". Потърпевшият е 19-годишен младеж, който с приятелката си се прибирал от нощно заведение и тръгнал да се качва с цигара в таксито. След забележката на водача момичето останало в колата, а младежът излязъл отвън да допусне цигарата си. Шофьорът не искал да чака повече и изгонил клиентката, но се вбесил, когато видял, че друг негов колега ги качва. Без всякакви обяснения той се нахвърлил върху младежа с юмруци и ритници. От побоя потърпевшият е настанен в болница със счупено ребро, контузия на мозъка и други наранявания.

НАД 12.4 МЛН. ЛВ. ПОЛУЧАВАМЕ ЗА СПИН И ТУБЕРКУЛОЗА

България ще получи нови 12 420 307 евро от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария за периода 2012-2014 г. За това е подписано споразумение между МЗ и фонда. Координацията и контролът върху изпълнението на програмата ще продължи да се осъществява от Националния координационен комитет за борба със СПИН и туберкулоза. Основните целеви групи на програмата остават уязвимите групи. Предвижда се по програмата на тях да се предоставят услуги за доброволно консултиране и изследване за ХИВ на над 115 000 души годишно, значително увеличаване обхвата на специфичните превантивни услуги на терен и достигане годишно до над 42 200 души, лишени от свобода, инжекционно употребяващи наркотици, проституиращи и др.

Строителство
на сгради
в София

Real Land Fund

РЕАЛ ЛЕНД ФЪНД ЕООД

тел.: 02/ 920 41 12 факс: 02/ 920 17 82

Икономика

www.duma.bg

ШЕФЪТ НА СТОЛИЧНОТО ПАРНО:

В „Топлофикация“ - много началник, малко работник

Почти половин София ще е без топла вода за две седмици през лятото

Мая ЙОВАНОВСКА

Сегашната структура на „Топлофикация-София“ е прекалено и излишно раздута. Това обяви вчера изпълнителният директор на столичното дружество Стоян Цветанов. Той обясни, че излишно усложнени са процесите по поставяне и изпълнение на задачите. С няколко думи - „много началник, малко работник“, заяви Цветанов. В топлофикацията имало началници, които ръководели единствено себе си. Затова на собственика на дружеството - Столичната община, ще бъде предложена нова структура. С нея се предвижда премахването на длъжността на заместник-изпълнителните директори. Това обаче, по думите на Цветанов, не означава, че те ще бъдат уволнени. Щял да бъде намален съставът на висшия управленски персонал от 11 на 5 души. Отделите и звената от 35 щели да станат 23. Общата редукция на щатните бройки ще бъде 160. Това са бройки, които изкушавали директорите да назначават хора. Цветанов обаче обясни, че с новата структура не се

Стоян Цветанов

предвиждало освобождаване на хора, а вътрешно реструктуриране, за да бъдат натоварени повече тези, които имали по-малко работа сега.

Предстои тази година ремонт в ТЕЦ „София-Изток“, който обхваща най-големия топлофикационен район в столицата. Ремонтът ще бъде извършен през лятото и ще продължи около 15 дни, като през това време кварталите в района няма да имат топла вода, обяви Цветанов. Топлофикационният район включва всички части на Дружба и Младост, кварталите Полигона, Дървеница, Мусагеница, Студентски град, Изток, Изгрев, Яворов, Слатина, Дианабад.

Заради ниските температури, които са с около 2 градуса по-ниски от миналия

За 2011 година от „Топлофикация-София“ отчитат печалба от около 23 млн. лева. Към момента текущите задължения на дружеството към газовия доставчик са около 170 млн. лева. 72 процента от потребителите на столичното парно са коректни, като 64 на сто от тях плащат редовно сметките си, а 8 на сто - един път годишно при изравнителната сметка. Дружеството има около 260 млн. лв. несъбрани вземания от абонати. Нито едно старо задължение не е отписано по давност, ако няма съдебно решение за това, събщи Цветанов. През 2011 г. по съдебен ред са събрани 12 млн. лв. от заведени през 2009 г. около 9000 съдебни дела.

отоплителен сезон, потреблението на топлинна енергия е повишено, а това означава, че и сметките за парно ще са по-високи. От началото на отоплителния сезон вчера е отчетен абсолютен пик на произведена топлинна енергия - 1700 мегавата, както и на още 200 мегавата електроенергия. Изпълнителният директор не отговори на въпроса дали ще има повишаване на цената на топлинната услуга, но каза, че при поскъпване над 5% на газа това няма как да не се отрази на цената на парното.

До 3 месеца ще заработи нова информационна система, с която от дружеството

обещават да бъде подобро обслужването на клиентите. Вместо хората да чакат по 10 мин., за да получат информация, това ще става за максимум минута. В касите започва монтирането на фискални и принтерни устройства, свързани с НАП. Сега за издаване на фискален бон за сметка от 2-3 хил. лв. се чака по 7-8 мин., а с новите устройства това ще става за секунди. Монтират се и ПОС терминални устройства в центровете за обслужване на клиенти, а подаването на документи ще може да става на повече места в центъра на София, обясни Цветанов.

Дават гобива на блатно кокиче на концесия

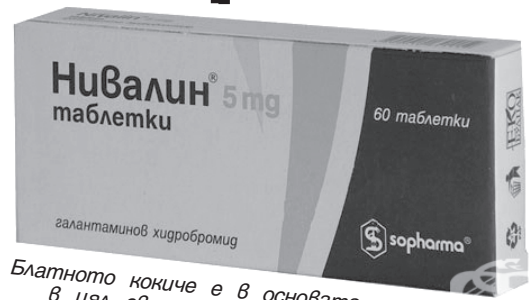
Добивът на блатно кокиче да бъде даден на концесия, реши правителството вчера. Решението е за откриване на процедура за предоставяне на концесия за добив на природно богатство, представляващо биологичен ресурс - уязвим растителен вид - блатно кокиче, събщи правителствената информационна служба. Концесията ще се даде при условията на опазване и регулира-

но ползване от защитена местност Блатото в землището на с. Палаузово, община Стралджа. Основната цел е привличането на частния бизнес за осъществяване на възстановителни, поддържащи и направляващи мерки и дейности, при условията на опазване и регулирано ползване, което осигурява поддръжане на популацията на растителния вид блатно кокиче (*Leucosium aestivum*

L.), се казва в съобщението.

Предлага се максималният срок на концесията да бъде 20 години с гратисен период до 10 години. Критерии при избора на концесионер ще бъдат: предложение за процент на концесионно плащане от реализираните приходи, срок за възстановяване на популацията, предложение за гратисен период и предложение за планирани допълнителни

задачи за възстановяване, поддръжане и опазване на популацията на блатното кокиче при режим и условия на регулирано ползване извън задълженията по концесионния договор. Блатното кокиче е в основата на известния в цял свят уникален български препарат „Нивалин“, който се използва за лечение на периферните нерви. Нивалинът се произвежда от Софарма.

Блатното кокиче е в основата на известния в цял свят български препарат „Нивалин“

Закриват фонг „Тютюн“

Фонд „Тютюн“ да бъде закрит, реши правителството вчера, след като прие промени в Закона за тютюна и тютюневите изделия. Така на практика отпада преференциалното финансиране, което досега получаваша тютюнопроизводителите.

За подпомагането им в бъдеще ще се прилага общият режим за земеделските производители съгласно Закона за подпомагане на земеделските производители. Хората, занимаващи се с този вид земеделие, ще продължат да получават субсидии, но вече само на база площите, които обработват.

Най-вероятно България ще поиска от ЕК да позволи изплащането на държавна помощ за тютюнопроизводителите и през 2013 г., заяви земе-

делският министър Мирослав Найденов след заседанието на Министерския съвет. Той обясни, че дейността на фонд „Тютюн“ вече е минала към Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ) и „няма драма“. Субсидиите за тютюнопроизводителите за 2012 г. ще се изплатят от ДФЗ, както беше и миналата година, каза Найденов.

Той обясни още, че това, което се изплаща, е позволена от ЕС държавна помощ за определен период от време, която не е обвързана с производство. Това са средства, които отиват при тези производители, без те да са задължени да обработват тютюн - за преминаване към друга бизнес дейност, каза Найденов и допълни, че дали парите се използват за това, е отделен въпрос.

Бюджетният дефицит скочил рязко през декември

Бюджетният дефицит за 2011 г. е 2.1% от brutния вътрешен продукт (БВП) на страната. Това сочат данните на Министерството на финансите за изпълнението на бюджета за декември, огласени вчера. Заложената в бюджета за 2011 г. стойност беше 2.5% от БВП. В номинална стойност дефицитът се равнява на 1.582 млрд. лв. и за един месец той се е увеличил с рекордните за изтеклата година 533 млн. лв. През ноември дупката в бюджета беше 1.4%, като през цялата 2011 г. той се движеше на ниво около 1%. През април, май и юни неизпълнението беше дори под тази стойност. Постъпилите приходи и помощи за 2011 г. са в размер на 25.378 млрд. лв. или 33.3% от БВП, което е изпълнение от 96.8% на годишните разчети. Направените разходи са

за 26.96 млрд. лв., което е изпълнение от 95.7%. Трицателната разлика между събраните приходи и направените разходи е по-голяма с 300 млн. лв., като тези пари са дошли от фискалния резерв. През декември той е намалял до 5 млрд. лв., след като предходните два месеца се запази на 5.3 млрд. лв. Приходите от данъци възлизат на 20.592 млрд. лв. или 27% от БВП, а неданъчните приходи и помощите са 4.786 млрд. лв. или 6.3% от БВП. От преки данъци са събрани 3.676 млрд. лв. или 96.9% от планираните. При косвените данъци, където влизат ДДС, мита, акцизи и данък върху оборота, има неизпълнение от 102.2% или 10.625 млрд. лв. Над разчетите за 2011-а със 103,2% са и постъпленията от други данъци в размер на 792 млн. лв.

Плащаме гълга си за Бургас-Александруполис до края на годината

България обещава да изплати дълговете си по участието си в проекта за петролопровод Бургас-Александруполис до края на годината. Това е заявил във вторник българският посланик в Москва Пламен Грозданов, съобщава в „Взглед“ и lenta.ru, като се позовават на Интерфакс.

Според Грозданов неизплатените вноски на българската страна към руските акционери възлизат на 6,38 милиона евро, като парите са заложили в бюджета на страната за 2012 година, съобщава БТА.

Посланикът припомня, че на 7 декември 2011 г. правителството на България предприе действия за прекратяване на участието си в споразумението между Русия, България и Гърция, сключено на 15 март 2007 г. Кабинетът ще предложи на другите две страни прекратяване на тристранното споразумение по взаимно съгласие, каза Грозданов.

И фирмите без дейност погават декларации в НАП

Годишна декларация за облагане с корпоративен данък са длъжни да подават и фирмите, които не са осъществявали дейност през 2011 година, напомнят от НАП. Те попълват отделен формуляр - образец 1010а. В него декларират, че не са имали дейност през изтеклата година и не са отчетили приходи или разходи съгласно счетоводното законодателство.

Тази година срокът за подаване на годишната данъчна декларация за корпоративни данъци е 2 април, тъй като 31 март е в събота. Този срок важи както за фирмите, които дължат данък, така и за тези, които не са извършвали дейност.

Практично земеделие

www.duma.bg

Общата селскостопанска политика 2014-2020 г.

Лекция на министър Мирослав Найденов пред Европейската академия в Берлин (резюме)

1. Справедливото разпределение на подпомагането с директни плащания както между държавите-членки, така и между фермерите, е важен приоритет в започналата реформа на ОСП. Очакваме един от основните резултати на реформата да бъде справедливото третиране на всички фермери на територията на целия Европейски съюз, независимо в коя държава-членка се намират. Съществен напредък в тази насока за постигане на конвергенция е получаването на възможността плащанията за България и Румъния да достигнат пълния размер на националните си тавани (пълен phasing-in) още през 2014 г. вместо през 2016 г.

2. За нас предложеният от комисията подход за въвеждане на 2011 г. като референтна година за кандидатстване през 2014 г. е твърде ограничен, защото България има потенциално допустима за подпомагане площ, значително по-голяма от текущо заявяваната.

3. Въвеждането на "зелено" директно плащане трябва да бъде така изпълнено, че да донесе възможно най-големи екологични ползи, без да застрашава жизнеспособността на сектора, нито да увеличи административната тежест. Опасяваме се, че предложението за 7% екологично насочени площи е много високо и ще повлияе негативно върху икономическата жизнеспособност на фермерите в ЕС.

4. Подкрепяме въвеждането на таван на директните плащания като средство за по-справедливото разпределение на подкрепата, но имаме резерви по отношение на предложени праг от 150 000 евро и смятаме, че той трябва да бъде за-

вишен.

5. По отношение на политиката за развитие на селските райони считаме, че държавите-членки трябва да имат възможност за по-гъвкаво прилагане на мерките от Програмите за развитие на

селските райони, което ще им позволи да решават специфични национални нужди. Едновременно с това тази политика трябва да стане по-разбираема и по-достъпна за прилагане от всеки земеделски стопанин.

СТАНОВИЩЕ НА БИЗНЕСА ОТ ПРОВЕДЕНАТА ДИСКУСИЯ НА 10 ЯНУАРИ 2012 Г. В СОФИЯ С УЧАСТИЕТО НА МЗХ

1. Българските земеделски производители живеят и работят с чувството на дискриминация при такава бизнес среда, създадена от ЕС и налагана както в сегашната ОСП до 2013 г., така и в бъдещия период от 2014 г. Доказателство за това е неodobрението от страна на ЕС на искането на България и Румъния да бъдат изравнени субсидиите през 2014 г. със старите страни-членки вместо 2016 г. Всъщност и през 2016 г. нашите фермери няма да получават 100% от парите на европейските ни събратя, а около 50-

60% от тях. При база 2007 г. референтен добив през 2016 г. българските производители ще получават 22.98 евро/ха, а не 50-60 евро/ха, както това е за германския фермер. (Становището е на председателя на НАЗ Ангел Вукандинов).

2. Производителите искат да се настоява за по-висок таван на плащанията за едно стопанство, тъй като 300 хил. евро не устройва както фермерите, така и земеделските кооперации. Таванът трябва да бъде поне два пъти по-висок, тъй като на животновъдите у нас със

земя, които отглеждат хиляди крави, ще бъдат отрязани плащанията за земя, след като се получат парите за животните и достигнат тавана. (Становището е на Димитър Зоров).

3. Оптималния размер на стопанства, които са в сферата на зърнопроизводството, трябва да е 5 хил. дка минимум, а 35 хил. дка е оптималният размер. Фермерите са твърдо против предложението на ЕК за 7% от земята да бъде оставена като екологичен фокус - т.е. угари и тераси, защото това означава много

голяма част от обработваемите ни площи да останат необработваеми при нужда от земя и храна. (Становището е на Теодор Иванов).

4. Повечето от фермерите не са съгласни и с това 30% от плащанията да бъдат обвързани със "зелени мерки", тъй като

на този етап това е непостижимо.

5. Колкото до референтната 2011 г. и правилата за ползване на земята и получаването на субсидии, моделът е изцяло объркан и позицията ни трябва да бъде категорично за смяна на сегашното предложение.

КОМЕНТАРЪТ НА „АГРО ММ“

Няма спор, че становищата на МЗХ и на фермерите в основните насоки са близки.

Но какво от това?

Няма да се задълбочаваме в това, че лекцията на министър Найденов е прочетена на научен форум, а не на политическите срещи (в ЕК, Съвета на министрите), където им е мястото да бъдат чути основните тези на страната ни.

МЗХ се държи не като страна, която трябва да преговаря и отстоява политика, а като страничен наблюдател.

Фактът, че едва на срещата с бизнеса, министърът прозря, че е необходимо специално експертно звено в МЗХ да работи по основните теми, е достатъчно основание да считаме, че досега само с общи приказки сме участвали в дискусиите.

Звено все още няма създадено в МЗХ, а сроковете за реакция изтичат. МЗХ трябва да разбере, че по всеки пункт трябва да ПРЕГОВАРЯ и да има аргументи в цифри и факти. Тъй като потенциалът явно е нищожен, тия дни МЗХ обяви обществена поръчка за анализ на секторите "Земеделие" и "Гори", който да послужи за позиция пред ЕК. Друг е въпросът, че този анализ се очаква да излезе през 2013 година.

Изводът е, че ако не се справи МЗХ с преговорите, ще бъдем отново обречени да сме в групата на дискриминираните и от тази гледна точка прозрението и признанието на министър Найденов, изказано на срещата на 10 януари 2012 г. на дебат за бъдещата ОСП, ще стане факт. От предложението на министъра стана ясно, че работата в ЕС отива нататък, че "новите" ще си останат нови и все още ще им се налага да догонват "старите" страни-членки, в които стопанствата и инфраструктурата им е отдавна изградена и модернизирана.

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

Опасност от снежна плесен по посевите

Необичайните климатични условия създават сериозни притеснения на земеделските производители. Зимните житни кул-

тури продължават да са подложени на стрес от различни фактори. Силно прорасналите през есента посеви са податливи на фузариум - болест, причинена от гъбичка и позната като "снежна плесен". Проблемни са и посевите, които са братили и към момента липсва снежна покривка.

В края на месец януари тър-

говията със зърно на вътрешния пазар се раздвижи в цялата страна. По-голяма активност се отчита при търсенето на пшеница с високи хлебопекарни качества, на слънчоглед и царевица, което се отрази на цените и те тръгнаха нагоре.

Средните изкупни цени в страната на пшеницата с ниски хлебопекарни качества, фуражният ечемик и рапицата запазиха нивата си от началото на месец януари.

В последната седмица на месец януари напусналите количества зърно от страната са: пшеница 25 хил. тона; ечемик - 291 тона; слънчоглед 21 089 тона; царевица - 36 672 тона. Значителна част от изтъргуваното зърно беше предназначено

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

Ситуацията на пристанищата към 25 януари 2012 година е както следва:

На пристанище Варна се товари: 7000 тона пшеница за Италия; 3500 тона пшеница за Испания; 13 000 тона царевица за Испания; 16 500 тона слънчоглед за Турция и 15 500 тона слънчоглед за Португалия.

На пристанище Бургас се товари 16 500 тона слънчоглед за Франция.

На дунавските пристанища се товари: на Козлодуй - 2000 т. пшеница за Румъния; на Оряхово - 1200 т. царевица за Румъния; на Свищов - 1700 тона царевица за Румъния, на Лом - 9000 тона царевица за Румъния.

На останалите черноморски и дунавски пристанища не се товари.

но за трети страни - Египет, Либия, Турция и Македония. Тази тенденция ще продължи и в началото на месец февруари. От началото на реколтата 2011 г. близо 86% от търговията се осъществява със страни от ЕС.

Общо от началото на реколтата 2011 година страната са напуснали 3.76 млн. тона зърно, което е с 0.32 млн. тона повече, или ръст от 9.3% спрямо същия период на предходната 2010 година.

Свят

Снимка БГНЕС

Премиерът на Русия Владимир Путин допусна, че втори тур на президентските избори е възможен. "Но мисля, че втори тур ще означава продължаване на тази борба и следователно ще доведе до известно дестабилизиране на нашата политическа ситуация", заяви той на среща с млади юристи, които планират да станат независими наблюдатели на президентските избори

www.duma.bg

кратки

Дилма се среща с Фигел

Намирацията се на посещение в Куба президент на Бразилия Дилма Русеф се среща с Фигел Кастро, събщи бразилски дипломат. След обяд с кубинския президент Раул Кастро Русеф се отправя с "малка делегация" за срещата с човека, който винаги е бил неин кумир. Малко по-късно Дилма Русеф и Раул Кастро обиколиха пристанището Мариел, за чието разширяване преди време Бразилия отпусна 640 милиона долара.

„Росатом“ обсъжда АЕЦ „Белене“ в Белград

Делегация на руската държавна корпорация "Росатом", водена от зам. генералния директор Кирил Комаров, започва визита в Сърбия, по време на която ще обсъди актуални въпроси от двустранното сътрудничество, в частност участието на сръбската страна в строителството на българската АЕЦ "Белене". На 12 януари премиерът Бойко Борисов заяви, че съдбата на руския проект за строителството на втората българска АЕЦ ще бъде решена в близките три седмици.

Белгия изнагна в рецесия

Белгийската икономика, която е една от водещите в еврозоната, е изнагна в рецесия в края на м.г., сочат предварителни данни, оповестени от Централната банка в Брюксел. Брутният вътрешен продукт е спаднал с 0,2% през четвъртото тримесечие, след като през третия месец се сви с 0,1%, съобщиха от банката. Въпреки това за цялата 2011 икономиката е отбелязала ръст от 1,9%, гласят още данните.

Стартира първият „Мистрал“ за Русия

Във Франция започна строителството на първия от двата поръчани от Русия хеликоптероносачи клас "Мистрал". Очаква се след 36 месеца първият кораб да влезе в бойния състав на руския ВМФ. Стойността на договора е 1,2 милиарда евро.

САЩ пращат войски към Персийския залив

САЩ и техните съюзници започнаха да прехвърлят войски в района на Персийския залив, съобщиха информирани военни източници, цитирани от израелски медии. Войски се прехвърлят на разположения южно от Ормузкия проток омански остров Масира, където има военновъздушна база на САЩ. В същото време Саудитска Арабия е прехвърлила част от своите сухопътни сили в източните райони на страната, където се намират основните райони за добив на петрол в страната.

Откриха запис с гласа на Бисмарк

Единственият известен запис на гласа на легендарния германски канцлер Ото фон Бисмарк, починал през 1898 г., бе открит в САЩ. С помощта на фонографски цилиндри записът е направен през 1889 г. от сътрудника на Томас Едисън Аделберт Вангеман, в дома на "железния" канцлер. Записите са открити в лабораторията на Едисън през 1957 г., но изследователската работа върху тях започва едва през 2005 г. Едисън и лабораторията му изобретяват първия фонограф през 1877 г.

Лейбъристите бранят социалните придобивки

Британските лейбъристи атакуваха отново ограниченията на тавана на помощите за жилища ден преди ключовият вот да мине в Камарата на общините, събщи в "Гардиън". Издание то припомня, че управляващата десноцентристка коалиция определи праг от 26 хиляди паунда. Лейбъристите обаче призоваха либерал-демократите да подкрепят планове за преразглеждане на помощите за наемане на жилища чрез регулиране на спекулата при частните наемодатели.

Министърът на труда и пенсионната система в сянка Лийъм Бърн покани вицепремиера Ник Клег да обсъдят реформите в проектозакона и конкретно по-строгата регулация за частните наемодатели. Според Бърн нарастващите жилищни разходи лежат в основата на никнещите като гъби

Британската опозиция настоява за нови работни места преди орязването на помощите

социални законопроекти и голяма част от това увеличение се дължи на спекулата на наемодателите. От своя страна министрите настояха в Камарата на общините да се отхвърлят измененията, включително поправките, засягащи помощите за инвалидност, предложени във вторник. Управляващите изключиха предложенията на лейбъристите за праг с променливи граници в различните населени места, наричайки ги "неприложими", отбелязва Би Би Си. В същото време опозицията бе категорична, че правителството трябва да създаде работни места, преди да реже обезщетенията.

Според правителството са необходими дълбоки промени в социалните правомощия, за да се помогне на хората, които

не са зависими от държавата, но и да се увеличат стимулите за работа и да се променят системите за обезщетения при безработица, които да станат справедливи както за възползващите се от тях, така и за данъкоплатците. Опозицията обаче е категорична, че предложенията, които по оценка на министрите ще спестят милиарди, рискуват да тласнат вече уязвимите хора в още по-големи затруднения и проблеми.

Социалният министър Дънкан Смит иска ревизия на досегашните социални облекчения като: изключване на детските надбавки от максималните 26 хиляди паунда парична помощ за домакинствата; да се освободят от такси самотните родители, подали искове за детска издръжка, ако предпри-

емат разумни стъпки за достигане до споразумение; да се освобождават от подоходна оценка за подкрепа на трудовата заетост пациенти с ракови заболявания; разширяване на критериите за програмата за "Отпускане на помощи за заетост и подкрепа" (ESA), преди подоходна оценка от 1 до 2 години; решението младите хора с увреждания да продължат да имат права при плащането на националните осигурителни вноски в ESA и др.

Правителството претърпя поражение във вторник, когато коалиция на независими депутати и лейбъристи, подкрепени от двама консерватори и седем либералдемократи, гласува за ограничаване на предложените съкращения на помощите за деца с увреждания.

Илияна Йотова: Безспорен успех на ПЕС

"Декларацията за икономически ръст и заетост, която лидерите на Европейския съюз (ЕС) приеха, е безспорен успех за всички леви партии в Европа", заяви в интервю пред Радио "Фокус" евродепутатът Илияна Йотова.

"Ние изрично настояваме освен фискалната стабилност, освен разговора и решенията за финансите, развитието на икономиката и официалните гаранции този път да бъдат в центъра на разговорите на най-високо равнище. Там освен за мерки за младежката безработица има и текстове, свързани с развитието на малкия и средния бизнес, с увеличаване

на заетостта в европейски мащаб, подчерта тя. Това са неща, за които ние настояваме буквално от две години във всеки един документ, който е приет на ниво на Партията на европейските социалисти или в Групата на европейските социалисти и демократи. Такова беше становището и на лидера на Партията на европейските социалисти Сергей Станишев, изразено само преди няколко дни в работната му среща с председателя на ЕК Жозе Мануел Барозу, поясни Йотова.

Това, за което говори премиерът Борисов, че ние в никакъв случай няма да се съгласим с т. нар. да-

нъчна консолидация, то такива текстове в споразумението въобще не присъстват на този етап. В тях се говори по-скоро за икономическа координация, което между другото е едно изключително голямо завоевание на това споразумение. Защото за първи път на европейско ниво се поставя въпросът не само за финансова стабилизация, не само за финансова координация, но и за икономическа такава. "Т. е. дойде онзи етап в Европа, в който трябва да се говори вече и за обща икономика, не само за обща финансова политика. Така че остават все още доста неизвестни", допълни Илияна Йотова.

МААЕ: Визитата в Иран бе ползотворна

Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) обяви, че е имала ползотворни разговори в Иран във връзка с подозренията, че страната се опитва да се сдобие с ядрено оръжие, но са необходими още дискусии, предаде Ройтерс. "Искаме да решим всички належащи въпроси, а иранците определено искат същото. Разбира се, има все още много работа, която да се свърши, така че планираме следващо посещение в много близко бъдеще", каза Херман Накаертс, заместник ген. директор на МААЕ, пред репортери, след завръщането си от тридневната визита в Техеран. Той обаче отказа да даде повече подробности.

Отлагат резолюцията за Сирия

Съветът за сигурност на ООН няма да се произнесе по проекторезолюция за Сирия през идните дни, заяви руският заместник-министър на външните работи Геннадий Гатилов, цитиран от АФП. Той се аргументира, че дискусиите по въпроса продължават. "Полагаме в момента усилия, за да съставим приемлив за всички текст", посочи той.

Гатилов уточни, че експертите обсъждат два проекта - руски и марокански. "Мароканският проект не е приемлив за нас, защото все още съдържа текстове,

които предвиждат санкции срещу Сирия, както и други, които би могло да бъдат изтъкувани като разрешение за употреба на сила", обясни той.

Москва, която има право на вето в Съвета за сигурност, отказва да подкрепи резолюция, изискваща оттегляне от власт на Асад. Русия, която е отдавнашен съюзник на Сирия, представи проект, осъждащ употребата на сила както от въоръжените сили и полицията, така и от опозицията.

Припомняме, че заедно с Китай Русия наложи вето през октомври на резо-

люция, осъждаща репресиите срещу демонстрантите.

Междувременно френският външен министър Ален Жупе заяви, че на заседание на Съвета за сигурност на ООН във вторник, е забелязал, че "за първи път поведението на Русия и на групата БРИКС (Бразилия, Русия, Индия, Китай и ЮАР) не е толкова негативно". Според дипломатически наблюдатели неговото изказване засилва надеждите, че световната организация може да приеме плана на Арабската лига за преодоляване на кризата.

□ Свят

www.duma.bg

ОЛАФ с нови правила

Службата за борба с измамите в ЕС предприема реструктуриране и промени в работата си

Европейската служба за борба с измамите със средства от ЕС (ОЛАФ) въведе от 1 февруари промени в своята работа по разследванията, както и в тяхната продължителност. Това съобщиха генералният директор на ОЛАФ Джовани Кеслер.

Кеслер уточни, че периодът на разследванията ще бъде съкратен, а сайтът на службата ще бъде отворен за подаването и на анонимни сигнали. Променя се подходът на разследванията, претърсванията, криминалистичните анализи.

Основана през 1999 г. с около 200 служители, днес ОЛАФ има 500 служители, уточни Кеслер. Той отбеляза, че ще бъдат ограничени ненужните функции и състав, като служители ще бъдат пренасочвани в различните звена. Числеността на службата се запазва, но с една трета се повишава броят на разследващите, а наполовина се намалява спомагателният състав. По думите на директора така предварително се предприемат стъпки за прилагането на очакваните промени, които ще бъдат одобрени от ЕК и ЕП. Обособява се звено на подчинение на директора, което ще обработва постъпващата информация и ще прави подбор по кои сигнали да бъдат предприемани действия. Съкращават се сроковете за подбор и разследване по отделните случаи. Въвежда се допълнителна отчетност с по-прозрачни критерии за разследване, които се публикуват. Службата ще обработва

и сигнали, постъпили извън ЕС. За миналата година са били получени около 1000 такива сигнала, по една пета от тях е било предприето разследване.

Новите правила ни дават възможност да започнем разследване дори в деня на получаването на сигнала, отбеляза Кеслер. Той добави, че от следващия годишен доклад на службата ще се посочва кои сигнали са получени от националните власти, по собствена информация или от гражданите. Проблемът е, когато гражданите подават повече сигнали от националните власти, коментира Кеслер. По неговите думи, голям проблем са различните национални законодателства в ЕС по отношение на конфликта на интереси и злоупотребата с власт, тъй като инкриминирането на тези престъпления е различно, някъде не е част от наказателните закони и така престъпниците подбират държавите, в които да действат, включително според

срока на предвидените наказания.

По повод разследването на четирима евродепутати, предприето през миналата година след публикации в британски вестник, директорът на ОЛАФ уточни, че три от случаите, свързани с депутати от Испания, Румъния и Словения, са приключили, а все още продължава проверката на депутата от Австрия. Кеслер посочи, че испанските власти не са оказали необходимото сътрудничество, а председателят на ЕП (Иежи Бузек) първоначално не е позволил следователите да претърсят офисите на евродепутатите, което е разрешено от настоящото европейско законодателство. След като оневинихме испанския евродепутат, останалите разследвани членове на ЕП сами пожелаха да претърсим офисите им, отбеляза Кеслер. Той добави, че сътрудниците на депутатите са затруднили с действията си разследването.

И пак за Курилите

Токио и Москва все още са галеч от решаване на териториалния спор

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

Евгений ШЕСТАКОВ

Москва и Токио нито в близко време, нито в отдалеченото бъдеще няма да променят позициите си във връзка с Южнокурилските острови. Това е също толкова очевидно, колкото и това, че в Япония постоянно стават земетресения. Едно от тях, достатъчно силно дори според стандартите на тази страна, стана буквално 40 минути преди самолетът на руския външен министър Сергей Лавров да кацне в японската столица. Както и при предишните визити, със същото отработено през годините упорство, японските десни с високоговорители, сложени на микробуси, скандираха антируски лозунги. Но лингвистичен

прогрес в "протестната лавка" вече се забелязва: по думите на работещи в Токио колеги журналисти, в лексикона на защитниците на островите са се появили руски ругатни. Е, вярно е, че произношението на жителите на Страната на изгряващото слънце куца - например вместо звука "Х" те произнасят "Ф". Тези протести японската полиция вкара в списъка на едва ли не официалните мероприятия, които съпровождат визитите на Лавров. И този път на демонстрантите бе издаден лиценз, който определя не само маршрута на придвижването им, но и разрешената мощност на високоговорителите. В голямата зала, където бяха преговорите между руския и японския министър, виси на

цяла стена картата на Япония, приличаща на електронна инсталация. На нея трудно могат да се намерят Южните Курили. Авторите на паното, като че ли случайно, са загърбили тази част от Русия. Обсъждането на териториалния проблем в изпълнението на всички без изключение представители на официално Токио отдавна е задължителен ритуал при каквито и да било руско-японски преговори. Разликата между повдигащите тази тема шефове на японското външно министерство е само в това, че едни я обсъждат на закуска, а други я оставят за десерт. Министър Коитира Гемба е от хората, които предпочитат първо да решат текущите неотложни проблеми и едва след това да повдигат "ритуалния" въпрос за принадлежността на островите. В резултат двамата дипломати успяха да определят пътищата за по-нататъшно взаимодействие. Подписано бе междуправителствено споразумение за полесно издаване на визи на гражданите на двете страни.

Министрите се договориха за организирането през тази година в Япония на "Фестивал на руската култура". Констатираха, че стокооборотът между Москва и Токио се е върнал на докризисни нива - близо 30 милиарда долара годишно. По думите на Лавров, на страните им предстои "да облагородяват икономическите връзки за сметка на нови високотехнологични проекти". Но и без това съществуващите руско-японски проекти в производствената и научната сфера са доста. В Токио също така биха искали да има потесен диалог с Москва по морските въпроси, защитата на екосистемата, по борбата с браконьерството. Колкото и да са мащабни плановете за сътрудничество между Русия и Япония в икономиката и проблемите за безопасността в региона, те не свалят от дневния ред териториалните претенции на Токио към руската страна. В тази връзка доста показателен е отговорът на министър Гемба на въпроса за перспективите за съвместна стопанска

дейност с Русия, в това число и в Южните Курили. "Ако такава стопанска дейност ще помогне за решаването на въпроса за островите, ще я разгледаме", отсече японският дипломат. И решително добави: "Важното е действително да не вредят на юридическата позиция на Токио". Факт е, че "законността и справедливостта" в териториалния въпрос Русия и Япония разглеждат от диаметрално противоположни позиции, потвърди Лавров. А предложението му за създаване на съвместна комисия от историци за разглеждане на историческия аспект на конфликта около Южните Курили японският му колега изглежда демонстративно подмина. Колкото и напредничав да изглежда икономическият диалог между Москва и Токио, той няма да стане ключ към решаването на териториалния спор. И няма да доведе до автоматично мирно споразумение. "Ние трябва да бъдем готови за всякакви изненади", предупреди японците Гемба.

Интервю

www.duma.bg

Проф. Пламен Георгиев:

Халът на ромите е следствие от бездушната ни демокрация

Интеграцията на отритнатите няма как да стане без силното участие на държавата, казва социологът

Интервю на Боряна КОСТОВА

Проф. Георгиев, какво е положението на ромите в общоевропейски план. За нас го знаем отдавна - масова безработица, отказ от образование, ранни бракове, мизерия...

Ромският проблем се открил с нови предизвикателства не само за нас в България, но и в Европа като цяло. Ромите възлизат на около 12 милиона, а според някои източници те са и повече. Поне две трети от тях са в Източна Европа. С отварянето на границите след 1990 г. много от тях емигрираха в развити западни страни. Рязко се повиши имиграционният поток. Мнозина намериха временна работа и възможност за оцеляване. Значителна част от ромите обаче се оказват жертви на престъпни групи, недалновидни интеграционни политики, дезангажираност на ред национални държави, в които те имат значителна тежест. Проблемите са известни - ниска степен на образование и квалификация, дискриминация при наемане на работа, нарушаване на правата и свободите, нечовешки условия на бит и живот. Всичко това води до престъпност и асоциално поведение и пр. Разбира се, че е грешно да се приписват всички недъзи на ромите. По-скоро става дума за дефицит на реални политики за интеграцията им в съвременното общество. Проблемът не засяга само ромите, а и други етноси в т.нар. мултинационална държава. Нашата все още минава за еднонационална, макар че напрежения и конфликти зреят не от вчера.

Катуница бе един от последните случаи, който напомни за това.

Да, макар да има примери от този род и преди това, "туширани" от правовата ни държава. Мнозина смятат, че ромският проблем дори е нерешим. Други са на мнение, че той не е по силите на отделна държава и е проблем на ЕС. Това мнение надделява напоследък. Въпреки значителните средства, отделени за интегриране на ромите, въпреки програмите за включване в образование по линия на ЕС, положението на ромите в повечето балкански държави като България, Румъния, Македония, Босна и Херцеговина, Гърция не се е променило към по-добро. По скоро обратното. Расте броят и на подателите молби за убежище от Македония, Косово и др.

Финанси ли не достигат или друго?

Мисля, че става дума и за дефицит на политическа култура. Казано по простичко - "Сит на гладния не върва". Свидетели сме на какви ли не бюрократични усуквания, условности в решаването на т.нар. "ромски проблем". Повечето от тях са на принципа "Спасяването на днешния се е дело на самия него". Ксенофобски движения и партии не само у нас, но и в Унгария например, са на мнение, че ромите не подлежат на интеграция. Че едва ли не било по добре да бъдат "екстрадирани" от страните, в които живеят, за да не "дърпат" стандартата на останалото население

надолу. Конституционният ред в развити европейски страни дори изпуска от контрол подобни фашизоидни апели. Те застрашават демократичния имидж на Европа. Виждате какво се случва в Германия - десен екстремизъм се оказва в дъното на убийствата на най-малко 10 турски гастарбайтери от 2000 г. насам. Води се дебат, от който стана ясно, че членове на неонацистките организации дори са били субсидирани от специалните служби с идеята да се влияе върху тях. Положението не е по различно в други развити европейски държави. Само в Германия, по данни на федералните служби, има 23 000 души с нацистки убеждения. Твърди се, че те не са организирани в групи. Във века на интернет обаче не толкова организирани групи, а по-скоро мрежи, активирани на неформален принцип, застрашават реда и демокрацията. Етническите малцинства са особено уязвими от гледна точка на маргинализирането си в обществото, по отношение на правата и свободите си. Върху тях оказват влияние различни радикални сили.

Какво може да направи една страна като нашата, където, според експерти, етническите малцинства са между 10 и 15 на сто от населението?

Тук има голямо недоразумение. По силата на формални процедури за преброяване, а също и поради неконтролируема емиграция, много от етносите у нас се "изплъзват" от традиционната си идентичност. В социологията се говори за т.нар. "мимикриращи идентичности".

Не може с кораво сърце да се прави социална политика

Нали сте чували за турчеещи се ромии? Или за такива, които се наричат сръбски, влашки цигани и пр. Е, виждате какъв речник боравят т.нар. турски цигани у нас. Не е повече от 500-600 думи. Няма и изявена религиозна принадлежност, респективно - практики както други мюсюлмани. Става реч за т.нар. "несистемен ислям". Той ни е старо наследство от преди тоталитаризма. Отличава се със светски нагласи, по ниска религиозност, особено сред по-младите хора, дълбока емоционална привързаност към родното място, общуване на езика на доминиращия етнос и т.н. Виждате сега кой как се самоопределя - в едно от последните преброявания се оказаха 0,2 процента... "ексимоси" например. Много етноси като българските мюсюл-

ПЛАМЕН К. ГЕОРГИЕВ е професор, доктор на социологическите науки, завършил е социология в Хумболдт университет в Берлин. Автор е на първата дисертация у нас, посветена на интеграцията на ромите в България (1985 г.), както и на трудовете "Българската политическа култура" (Гьотинген, 2007 г.), "Корупционни покровителства в Югоизточна Европа (Визбаген, 2008 г.), "Самоориентализацията в Югоизточна Европа (2012 г.) и др. Гост професор в университетите на Хайделберг, Фрайбург, Мюнхен.

мани от Родопите, а напоследък и все повече български ромии - не искат да бъдат идентифицирани като други. Значителна част от тях, особено младите, имат българско, европейско самосъзнание. Нещо повече, като популяваха и поработиха в Западна Европа, много неща са им по-ясни, отколкото на ред доморасли политици, кресливи активисти на нацистки или открито расистки ориентирани движения. Ромите са буден народ, бързо се ориентират към хубавото. Само че лесно се лъжат от разни "барони", посредници, закрилници и тем подобни. Понеже дъжавните институции вървят по старата инерция на дистанцираност от реалните социални проблеми, у нас се разгърна особен бизнес с несретата на българските ромии. Че и с българските турци, ако щете. Етнизацията в обществото не води до нищо добро.

Езикът на омразата ли ще се окаже пак виновен. Или отново медуите?

Не съм казал такова нещо. Твърдя само, че "аргументите" за ромската неподатливост към интеграция, вродена склонност към престъпност, проституция, кражби, измами и др. са глупости. Те подклаждат стари и нови стереотипи, разделят обществото. Няма генна обремененост, която да тегне върху тях. За мен няма съмнение, че не само ромите, но и други етноси са жертва на дискриминация. От години циганите (много от тях не искат да бъдат наричани ромии) са политическа зестра на различни сили. Все още биват използвани за какви ли не съмнителни "каузи" - купуване на гласове, мрежи за влияние, безогледна експлоатация. Спомнете си на последните избори колко активисти шареха да раздават пари срещу ромски гласове. Има и натиск

по линия на псевдолидери, приближени до една или друга партия. Едва през последните 5 години започна да се чува нещо от това. Без да се захващат българското общество с реални политики за решително подобряване на житейското положение на ромите - да се решат жилищните им и битови въпроси, да се създадат работни места, особено за младите хора, да се включат децата от ромски семейства в училище, не може да има никаква промяна. Нещо по лошо - "калкулацията", т.е. струпването на безработни и безпризорни ромии към големите градове в страната, ще продължи. С всички рискове за стабилността на държавата.

Като се има предвид, че престъпността сред ромите се увеличава, значи в перспектива ни очакват нелеки дни...

Така е. Близко 70 на сто е безработицата сред тях, значителна част от ромите, но и българските турци са без каквито и да било доходи, освен социални помощи с размера на подаяния. Плъчкосва се селкостопанска продукция. Други са в хватката на псевдобанки, мафиотски групи, лихварски мрежи. В това число и корумпирани представители на администрацията и правораздаващите институции. Кризата кара мнозина да се върнат от гурбет, по обясними причини. Тогава, какво правим наистина? България в много отношение отпада от полезрението и на инвеститорите, и на собствения си млад елит. Тя се превръща в място за алкохолен туризъм, секс приключения и пр. Жалка участ, "магистрална", както я наричат някои.

Макар и да не е силно изразена, у нас все пак има дискриминация.

Има я, макар и латентна,

неафиширана. Но какво ще кажете на една майка, която не иска да пуска детето си сред деца, които го бият, в клас, където директорите са изтървали положението. Не става само със санкции - няма го ромчето на училище 10 пъти - хайде глоба от 500 лв., нека гладуват и братчетата му, които чакат на социалните помощи. Що за фелдфебелски подходи в демократична уж държава. Не може с кораво сърце да се прави социална политика.

Българският етнически модел се сочи като пример за толерантност и източник за стабилност на Балканите. Защо нас ни тупат по рамото, а Франция и други развити европейски страни, без да се церемонят, депортираха ромите пришествици?

Франция "преизпълни" квотата си за имигранти без документи с 4000 души за 2011 г. Знаете, че там идват избори и десният избирател иска "чисти улици". Искане да ги няма просъците, да се изселат безпризорните имигранти. Така че кампанията на Саркози за прочистване на Парижките предградия и Марсилия, също както правителството на Орбан в Унгария и негови подгласници в Холандия, Дания, ревностно работят по връщането на ромите оттам, откъдето са дошли. Но, както заявява комисар Вивиан Рединг, Европа не е по-малко на ромите, отколкото на други народности и етнически групи. Правото за свободно движение на хора е сред основите на европейската общност. Странно защо българската демократична общественост говори под сурдинка за това. Вкарването на ромите в трудови групи, за да си "заслужат хляба", както става вече в Унгария, гоненето им от страни с по висок стандарт, където те разчитат да намерят макар и неквалифицирана работа, е в пълен противовес с правата и свободите на европейските граждани. Българското правителство мълчи по тези въпроси. Защо? Ромите не са само български, унгарски, румънски или, ако щете, ирландски. Има ги впрочем навред. Но те са ромии на Европа или по точно Европа е и Европа на ромите.

Никой не оспорва това, обаче "играе" двойният аршин.

Да, това е унищително, позор за демократична Европа и трябва да му се сложи край. Ромите не могат да се върнат обратно в Северна Индия, откъдето идват към XIII век, например на Балканите, а оттук и в Европа. Те са част от Европа. Нещо повече. Европа им дължи повече, отколкото мнозина си дават сметка. От времето на холокоста, че до наши дни. По време на тоталитарната система у нас 76 на сто от ромите бяха работници в химията, 84 на сто - в минно-преработвателната индустрия, 86 на сто - в трудоемки отрасли като строителство на пътища, металургията. Тази България, с която се гордеят и нашите наследници - въпреки разграбванията, които продължават, - е и на ромите. Те са се вградили, тъй да се каже в това, което всички наричаме своя родина. Макар че има и ексцентрични виждания като това да се отдели "територия" за ромите от Източна Европа, за да си създадат своя държава, както стана с евреите след Втората световна война по решение на ООН.

На стр. 21

Общество

Анатолий СТАНКУЛОВ

Бизнес мечти „на сиво“

АИДА
ОВАНЕС

Данъчната тежест върху доходите трябва да бъде намалена. В това се обединиха работодатели и бизнесмени. Но както си му е редът, начините за постигане на тази цел се различават. Бизнесът иска намаляване на осигуровките, сякаш забравил грешките, които произведе един от последните реверанси на правителството към едрия бизнес - само преди 2 години те бяха намалени с 2% (на инат на левицата и на синдикатите).

Новият тогава кабинет остана глух за прогнозите

на врелите и кипели в тази материя, които предупреждаваха, че тези „нищожни“ 2% ще гарантират за следващата година поне 500 млн. лв. дефицит в НОИ, което ще доведе до национализация на пенсионната система. Само половин година след тази си стъпка правителството започна да си скубе косите, защото по никакъв начин не се случи обещаното: спестените пари да се възвърнат под формата на запазени в кризата работни места и запазване на доходите на хората на наемния труд. Нищо такова не се случи. Та тихомълком по терлички правителството още на следващата година намери „компромисно“ решение и вдигна осигуровките с 1.8%. Това пак с нищо не промени състоянието на осигурителната система.

Нещо повече: въпреки ниския корпоративен данък бизнесът почти нищо не реинвестира в производството, както показва сравне-

нието в реалните данни за печалбата и инвестициите. Нямаше и подобряване на условията на труд. Наистина трудовите злоупотреки намаляват, но това не е заради подобряване на условията на труд, а заради намаляващите работни места. Не говорим за широко популярното в Европа и Америка „учене през целия живот“ - то е напълно непознато за родните фирми, чиито собственици само се оплакват, че не правят друго, освен да плащат данъци и осигуровки.

Независимо от уверенията на финансовия министър, че уж през втората половина на 2010 г. България ще излезе от кризата, нищо не се промени към добро - нито доходите мръднаха нагоре, въпреки здравите съкращения, нито безработицата тръгна надолу. В крайна сметка и с „високи“, и с намалени осигуровки, между 1/5 и 1/3 от рондия брутен вътрешен

продукт се произвежда... „на сиво“. А практиката „заплати в плик“ си остава роден патент. Иначе и бизнесът, и правителството в общ хор поискаха наказания за работниците, които се цанят за работа без договор, но глобите за работодателите не се увеличават. И докато Европа търси квалифицирани работници (или сама си ги произвежда), все едно на каква възраст са, у нас възрастта 50 г. се отъждествява с... уволнение или просто с невъзможност за наемане.

Е, как при това положение може да се пълни хазната на пенсионното? С глобата от работника за несклучения договор? И какво би променило при това положение евентуалното смъкване на осигурителната тежест? Пък „сивата“ икономика май ще изчезне у нас само тогава, когато бъдат премахнати изобщо данъците за работодателите.

Сбърканата стратегия

КАЛИНА
ИОТОВА

Осем държави от многостранния Европейски съюз ще получат облекчено финансиране по европейските фондове. В прав текст, да разбираме слабците - Италия, Испания, Гърция, Ирландия, Португалия, Латвия, Литва и Словакия - скъсани по макро- и микроикономически показатели. Жестът на Брюксел да доплащат по малко за реализация на проекти по еврофондовете е наистина основателен. Осемте страни се гърчат от

рекордни нива на младежката безработица - чувовните над 30 на сто, а в една от обичайните запознати - Испания, половината от хората, търсещи работа, са до 24 години. Това се случва на фона на стратегия да се инвестират средства, така че до края на 2014 г. Европа да изведе поне два милиона млади европейци извън безпътното битие на безработицата.

Намеренията са си за адмирации. Проблемът е, че този път България, като един неразточителен отличник за пример, преди няма и две седмици потърси подкрепа точно за финансови облекчения. Премиерът Борисов със свито сърце отиде при германската си повелителка Ангела Меркел, за да послуша, но и да издейства отстъпки заради финансовата дисциплина, като се

намали размерът на сфинансиране по оперативните програми на 5%, а не „безопасните“ 20 на сто, както е сега. Въз основа на статута ни на една от трите най-дисциплинирани държави в Европа. Напразно. Както изглежда, сърцето на Брюксел е много кораво. Един път и България да не е мърмена и наказвана на опашката, и ето че цялото това старание отива на халос. Добрите ни практики ще ги възнаградят някой друг път, изключение за нас не беше направено. А основания за сръдния не липсват.

Обективно погледнато, Европа има право да демонстрира неприязнено отношение към лошите си деца Румъния и България. Когато обаче страната ни неоснователно остава извън списъка на благодетелстваните страни, с близък резултат до срамот-

ните 30% младежка безработица, трябва да се потърси справедливост. При положение, че точно от Брюксел алармират как у нас живеят най-голям процент младежи, които нямат образование, квалификация и съответно са без работа. Наскоро тъкмо на България бе присъден позорният приз за затыпяващи деца и младежи, след анализ на пазара на труда, условията на работа и живот. И как по-точно това ще ни нареди между страните с по-добро качество на живот. Като позакъсала Великбритания, където въпреки стандарта и драстичните икономии отново се хващат за социалните придобивки. Питам се що за стратегия имаме и има ли кой да сложи в ред тази България, ако (де)генерацията, от която зависи нейното бъдеще, получава такава оценка?

Датума

2

www.duma.bg

СВЕТОВЕН ДЕН НА ВЛАЖНИТЕ ЗОНИ И ВОДОЛЮБИВИТЕ ПТИЦИ. На тази дата през 1971 г. в иранския гр. Рамсар е подписана Конвенцията за влажните зони. От 1997 г. денят се чества официално в световен мащаб. Членове на конвенцията са над 150 страни. България е осмата държава, присъединила се през 1976 г. Страната ни има десет влажни зони с международно значение.

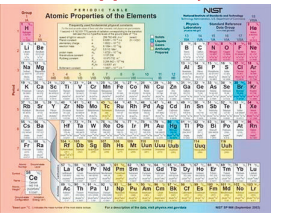
ПЕТЛОВДЕН. С този празник се отбелязва спасението, оцеляването и съхраняването на мъжката сила. На него народът ни отдава чест и възхваля на мъжката челяд, на която се е крепяло семейството и мирът. Основна традиция на този ден е да се заколи петел във всяка къща, в която има момченца, а където са само момиченца - за курбан отива някоя ярка. Къща без петел не бива - ще запустее.

1894 - В ЯМБОЛ СЕ РАЖДА ЖОРЖ ПАПАЗОВ, ХУДОЖНИК И ПИСАТЕЛ (УМИРА 1972 Г.). Завършва висше образование в Прага, а от 1924-та до края на живота си живее и работи във Франция. Най-известните му творби са „Пейзаж от Чехия“, „Морето“, „Гладиатори“ и др. От 1952-ра художествената галерия в Ямбол носи неговото име (на снимката).

1907 - УМИРА ДМИТРИЙ МЕНДЕЛЕЕВ, РУСКИ ХИМИК (Р. 1834 Г.). Член на Лондонското кралско дружество, на академиите на науките в Рим, Париж, Берлин и др. Най-голямото му откритие е периодичният закон за химичните елементи, в негова чест периодичната таблица носи името Менделеева. На него е кръстен 101-вият елемент в нея - менделеевий, чийто свойства все още не са добре изучени.

1913 - УМИРА КАРЛ ЛАВАЛ, ШВЕДСКИ ИНЖЕНЕР И ИЗОБРЕТАТЕЛ (Р. 1845 Г.). Изобретява парна едностъпална турбина от активен тип и влага много нови технологични решения в конструкцията ѝ. Създава центробежен сепаратор за обезмасляване на мляко, способ за обработване и обогатяване на руди. През целия си живот патентова 93 изобретения.

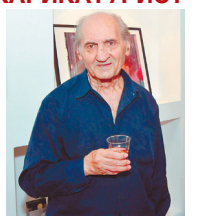
1943 - ЗАВЪРШВА НАЙ-ТЕЖКАТА БИТКА ВЪВ ВТОРАТА СВЕТОВНА ВОЙНА - СТАЛИНГРАДСКАТА. Съветската армия побеждава силите на фашистка Германия и нейните съюзници. Според съветското военно командване евентуална загуба на Сталинград (дн. Волгоград) ще доведе до прекъсване на преките комуникации на Москва с Кавказ и на достъпа до каспийския нефт. Сталинградската битка е един от повратните моменти в хода на Втората световна война, ключов фактор за победата над Третия райх. Силите на Трестранния пакт (Германия, Италия, Япония) губят около една четвърт от личния си състав.

1976 - УМИРА ЗЛАТЮ БОЯДЖИЕВ, ХУДОЖНИК (Р. 1903 Г.). Завършва Художествената академия в София. Един от най-самобитните български художници на ХХ в. След парализа на дясната ръка започва да рисува с лявата, с нов стил и изразни средства. Сред по-известните му картини са „Село Брезово“, „На трапезата“, „Две сватби“ и др.

2010 - УМИРА КАРАНДАШ, КАРИКАТУРИСТ (Р. 1924 Г.). Истинското му име е Цветан Иванов Цеков. Ученик на Илия Бешков. Завършва живопис при проф. Дечко Узунов. Установява автентичните числа на Леонардо, с които геният оразмерява всичко в пространството на „Тайната вечеря“ и над 20 разновидности на перспективата в картината. Един от основателите на в. „Стършел“, където работи повече от 40 години.

След Тобин накъде?

СЕРЖ АЛИМИ

ПРЕЗ 1997 година нашият вестник обнародва идеята за такса върху финансовите трансакции (1). Тогава те съответстваха на 15-кратното световно годишно производство. Днес са равностойни на 70 пъти годишната световна продукция. Преди петнадесет години изобщо не се говореше за събпрайм кредити и никой не си представяше, че ще има криза на държавния дълг в Европа. Омаяни от Тони Блер, повечето европейски социалисти се кълнях единствено във „финансовите изобретения“, докато в САЩ президентът Бил Клинтън се канеше да поощрява депозитните банки да спекулират с парите на клиентите си. А пък Никола Саркози, захласнат по американския модел, възхваляваше вече натежалата от идни бедствия политика на Държавния резерв, като бленуваше за събпрайм кредити по френски маниер...

С други думи, през 1997 г. таксата „Тобин“ не събра добри отзиви – та нещата вървяха толкова добре! Френският министър на икономиката и финансите Доминик Строс-Кан направо я оцени като неприложима. А Саркози отсъди: *Въпросът с таксата „Тобин“ е пълен абсурд [...] Всеки път, когато облагаме създаването на богатство на наша територия, ние способстваме за създаване на богатство в чуждите страни* (2). Веднага щом стана президент на Републиката, той поръча на своята министърка на икономиката и финансите Кристин Лагард да отмени борсовия данък. Настоящата генерална директорка на Международния валутен фонд обоснова този ход по следния начин: *Тази мярка ще допринесе Париж да стане по-привлекателен финансов център*. В противен случай, предупреждаваше тя, *редица поръчки [биха се изпълнявали] в чужди борси, които отдавна са отменили съответните данъци* (3).

Последвалите събития доказаха нехайството на политическите ръководители в стремежа им да се облагодетелстват от „финансовите изобретения“, като вършат фискален дъмпинг. Държавите спасиха банките, като в замяна само ги облажиха с по-тлъстички печалби. И тъй като не се предприемат никакви мерки спрямо финансовия сектор, сега всеки се стреми да надобри възможно най-високопарно слово, с което да заклеми „властта на парите“. Днес в САЩ дори ултраконсервативните републиканци сред кандидатите за президент бичуват *лешоядите* от Уолстрийт, които *ограбват парите на вашия бизнес, довеждат го до разорение, след което изчезват с милионите* (4).

Така че няма да е крайно изненадващо, ако четири месеца преди края на мандата си Саркози реши да *накара финансите да участват в поправянето на щетите, които самите те са причинили*. Забравена е вече *абсурдността* на таксата върху финансовите трансакции; изпарила се е и опасността пилетата от златните яйца на спекулацията да се излюпят в чужбина.

Ние също бихме могли да продължим на драго сърце да *хвърляме пясък в колелата на финансовия сектор*, както призоваваше икономистът Джеймс Тобин. Но след като е прието, че този сектор представлява жизнено важно обществено звено, чиито акционери обичат да го използват, за да взимат обществото за заложник, ние също трябва да действваме. И нашето искане трябва да е банките да престанат да принадлежат на частни интереси.

(1) Вж. Ибраим Вард, „Проектът за такса „Тобин“ – злата напаст за спекулацията“, *Le Monde diplomatique*, февруари 1997 г., и Игнасио Рамоне, „Да обезоръжим пазарите“, *Le Monde diplomatique*, декември 1997 г. (Статията на Игнасио Рамоне е публикувана на български в сп. *Ново време*, бр. 7, 2001 г., под заглавие „Да отнемем силата на пазарите“)

(2) *France 2*, 7 юни 1999 г.
(3) Обсъждане в Сената, 23 ноември 2007 г.

(4) Нют Гингрич, „Today Show“, NBC, 9 януари 2012.

ДОСИЕ

ПОСЕГАТЕЛСТВА ВЪРХУ ЗАПЛАТИТЕ

Използвайки кризата като претекст, Европейският съюз възнамерява да наложи на държавите членки германската политика на ниски заплати – същата, която подхранва упадъка на еврозоната (вж. статията на Ан Дюфрен на стр. 2). Изправени пред подобна перспектива, европейските синдикати изпитват трудности да координират стратегиите си (вж. на стр. 3). Служителите по сигурността на френските летища, които като много други са засегнати от строгите икономии и влошаващите се условия на труд, отговориха със стачка (вж. репортажа на Жулиен Бриго на стр. 4-5). В този контекст отново изплуват стари идеи, като например реформисткото искане за таван на доходите (вж. статията на Сам Пицигати по-долу) или революционното искане за общество, в което онези, които произвеждат богатата, да притежават и икономическата власт.

ВЪЗРАЖДАНЕТО НА ЕДНА ПОТРЕБНОСТ

Да се въведе таван на доходите

Бедността предизвиква всеобщо възмущение – тогава трябва да се води борба срещу нея, за да стане светът по-справедлив. Богатството много по-рядко се възприема като проблем. Но с настъпването на финансовата криза връзката между едното и другото изплува на повърхността, както и една идея, родена в САЩ преди повече от век – да се ограничат доходите на най-богатите.

САМ ПИЦИГАТИ*

СРЕД многото искания, предявени от активистите на движението „Окупирай Уолстрийт“, има едно, чиито корени са дълбоко в историята на САЩ – въвеждането на таван за високите доходи. От времето на златната епоха след американската Гражданска война големите мобилизации в защита на икономическата справедливост винаги са поставяли това искане, наричано

*Асоцииран изследовател в Института за политически проучвания (Вашингтон) и главен редактор на сайта Too Much (<http://toomuchonline.org>). Автор на *The Rich Don't Always Win: The Forgotten Triumph Over Plutocracy, 1900-1970, That Created the Classic American Middle Class* (Богатите не винаги побеждават: забравеният триумф над плутокрацията, 1900-1970, който създаде класическата американска средна класа), Seven Stories Press, Ню Йорк, ще излезе от печат в края на 2012 г.

днес „максимална заплата“. Тази формулировка не включва единствено заплатата, а и всички годишни доходи. Това позволява да се установи родствена връзка с понятието „минимална заплата“.

Философът Феликс Адлър, известен главно с това, че е създал и председателствал в началото на ХХ век Националния комитет за защита на детския труд (неправителствена организация), е човекът, който пръв издига това искане. Според него от експлоатацията на работниците, млади и стари, се натрупва неимоверно лично богатство, което оказва *коруптиращо влияние* върху американския политически живот. За да се ограничи това влияние, той предлага да се въведе силно прогресиращо данъчно облагане, което след определен таван да достига 100%. Тези удръжки ще оставят на

индивида всичко, от което той може да се нуждае, за да води човешко съществуване, и ще му отнема онова, което отива за разкош, високомерие и власт (1).

Ню Йорк таймс дава широка гласност на призива на Адлър, но до първия световен конфликт понятието „максимална заплата“ не получава законодателно претворяване в практиката. Водени от целта да се финансира войната, представителите на прогресивната мисъл предлагат тогава 100% облагане да се налага на доходите, надхвърлящи 100 000 долара (равностойни на 2,2 милиона долара през 2010 г.).

Групата, която подкрепя тази мярка, Американският комитет за финансиране на войната, изгражда на територията на цялата страна мрежа от две хиляди доброволци. Комитетът публикува във вестниците купони, които читателите изрязват и подписват, като така се ангажират да *работят за бързото прокарване на закон за ограничаване на доходите или военен данък върху богатството*, по думите на комитета.

(На стр.3)

(1) Felix Adler, „Proposing a system of grand taxation“ (Предложение за система за високо данъчно облагане), *New York Times*, 9 февруари 1880.

Труден въпрос за европейските синдикати

Въвеждането на минимално европейско трудово възнаграждение би било солидна преграда пред съгласуването надолу на заплатите и пред социалния дъмпинг в Съюза. Но идеята не се радва на единогласие сред синдикатите.

АН ДЮФРЕН

АТИНА, град символ. Първият конгрес на Европейската конфедерация на профсъюзите (ЕКП) (1) след началото на кризата се състоя от 16 до 19 май 2011 г. в страната, която понесе най-тежки удари от строгите ограничения (2). Според делегатите солидарността с гръцкия народ трябваше да намери израз в координацията на единни европейски противодействия в отговор на новото решение за уравнивяване на заплатите надолу (вж. статията по-долу).

Те преминаха Рубикон. Сега спешно се налага да се противодейства на плана на Европейската комисиия за строги ограничения, заяви приключващият мандата си президент на Общата конфедерация на труда (ОКТ) испанецът Кандидо Мендес. Поради засилващата се тенденция на влошаване на социалната действителност гръцките делегати предлагат за изработването на стратегии да се използва тяхната „лаборатория“. Лекарството (планът за строги ограничения и за икономическото управление) се очертава да бъде по-голямо зло от самото зло, е анализът на един от тях. Трябва да се борим срещу консерватизма на Европейската централна банка, която прилага шокова терапия, и да скъсаме с догмите

на конкурентоспособността. Да внесем равновесие в трудовите възнаграждения, да, но нагоре!

На другия полюс на тази Европа на две скоростни германски синдикален представител на частния сектор в сферата на услугите Ver.Di, уверява, че износът на германския модел влошава обстановката. За неговия колега от конфедерацията Deutscher Gewerkschaftsbund (DGB) няма никакво съмнение, че и в Германия трябва да се действа, а не само в Гърция. Съседите ни стават врагове, добавя като ехо полският представител на „Солидарност“. Не можем да продължаваме така (3).

За делегатите - парещ сюжет и миниран терен

Факт е, че има синдикален консенсус по това да не се позволи постоянно ограничаване на заплатите в Европа, както и по необходимостта трудовото възнаграждение да се постави в центъра на евро-синдикализма. Няма обаче все още отговор как да стане това. Като се има предвид неравенството в заплащането на труда в Съюза и липсата на долен праг в някои страни, съвсем логично е да се наложи въпросът за въвеждане на минимално европейско трудово възнаграждение. За участниците в конгреса темата е пареща, а теренът – миниран.

През май 2007 г. зад кулисите на конгреса на ЕКП в Севиля това искане постепенно си пробива път. Германските синдикалисти поставят начало на обсъжданятия: В двадесет и пет от двадесет и седем страни вече е въведена всеобща минимална заплащане, определена от държавата, а в големата герман-

ска икономика няма такава! Сравнението с нашите съседни ни помага в националната ни кампания за въвеждане на общовалидно минимално заплащане (4). След като Обединеното кралство прие подобна разпоредба през 1999 г., Германия остава единствената членка на Съюза (в еврозоната – бел. прев.), която няма равностоен еквивалент, предлагащ политическа опора за водене на колективни преговори за долна граница на трудовите възнаграждения. В останалите шест страни има договорени минимума на равнище отрасъл.

„Как да се определи еднаква цел за страни с различни системи?“

Англичаните и французите, горди със своята стара система на нарастваща минимална заплата (Smic), по подобие на синдикалистите от DGB са привърженици на идеята за минимална европейска заплата. В края на конгреса Жан-Кристоф льо Дюигу, по онова време член на бюрото на ОКТ, не успя да прикрие разочарованието си, защото никой не показваше желание да обуе бързоходните пантофки на Малкия Мук: *Принципът се обсъжда от дълго време! Но е много трудно да се стигне до конкретизиране на искането.* Марсел Гриняр, заместник-генерален секретар на Френската

(На стр. 4)

(1) В Европейската конфедерация на профсъюзите (ЕКП) членуват осемдесет и четири национални профсъюзни конфедерации от тридесет и шест страни и дванадесет европейски професионални федерации.

(2) Вж. Ноел Бюржи, „Гърция – под скалпела“, *Монд дипломатик* в Дума, 15 декември 2011.

(3) Авторът е събрал всички мнения по време на конгреса в Севиля (2007) и в Атина (2011).

(4) Интервю със синдикален ръководител от германския профсъюз Deutscher Gewerkschaftsbund (DGB), 25 май 2007.

Да се въведе таван на доходите, една американска идея

(От стр. 1)

Ако държавата има право да отнеме живота на човек, за да удовлетвори всеобщия интерес, тя без съмнение трябва да може да конфискува нечие богатство на същото основание, заявява пред Конгреса председателят на комитетата, адвокатът Амос Пинчот, преди да изтъкне, че 2% от американците притежават 65% от цялото богатство на страната. САЩ не могат, като която и да било друга страна, да водят война, която служи едновременно на интересите на плутократията и на демокрацията. Ако войната служи на Господ, тя не може да служи на Мамон (2) (шумерски бог символ на алчността – бел. прев.), заключава той. Каузата на Пинчот и на прогресивно мислещите му другари не постига успех, но кампанията им променя дълбоко националната данъчна система – данъчното облагане на доходите над милион долара нараства от 7% през 1914 г. на 77% през 1918 г.

„Червеният страх“ (3), който се заражда след Първата световна война, ликвидира надеждите за по-равноправна Америка. След завръщането си на власт десницата отново превръща САЩ в общност с благосклонно отношение към плутократите. Двадесетте години на миналия век са белязани с бърза концентрация на богатство. В Конгреса демократи и републиканци се надпреварват кои повече да намаляват данъците върху големите доходи. През 1925 г. най-високото данъчно облагане е 25%.

Но кризата от 1929 г., която води икономиката до ръба на пропадта, пак променя картината. През 1933 г. една четвърт от американските работници са без работа. Отново се издига искането за въвеждане на таван на доходите. В Луизиана пламенният млад сенатор Хю Лонг слага начало на движението „Да споделим богатството си“, което намира привърженици из цялата страна. Той предлага да се определи таван от 1 милион долара индивидуален годишен доход – това би отговаряло на 15 милиона долара през 2010 г. – и 8 милиона долара собственост.

През юни 1935 г. президентът Франклин Рузвелт скандализира заможна Америка, като обявява намерението си да

Най-богатите биха имали пряк личен интерес от благоденствието на по-малко богатите

ПРЕЗ двете следващи десетилетия, период на голямо благополучие за американската средна класа, максималният данък се върти около 90%, за да спадне под 70% по време на президентството на Линдън Джонсън (ноември 1963 – януари 1969). При Роналд Рейгън този данък пада още и стига 50% през 1981 г., и 28% през 1988 г. Днес той е 35%. Според някои това е вече много. Но за радост на най-богатите преобладаващата част от доходите, които те декларират, идват от печалби от капитала, печалби от покупко-продажба на акции, облигации и на други активи, които се облагат с едва 15%.

накара богатите да плащат, за да се разреши проблемът с кризата. Той въвежда данък в размер на 79% върху доходи, надхвърлящи 5 милиона долара (отговорящи на около 78 милиона долара през 2010 г.). Това решение и убийството на Лонг през август 1935 г. отлагат за известно време идеята за таван на доходите. Но тя е съживена отново през април 1942 г. Рузвелт, насърчаван от много синдикати, предлага да се въведе максимален доход по време на война в размер на 25 000 долара годишно (равностойни на 350 000 долара през 2010 г.). Нежелаяйки да отиде толкова далече, през 1944 г. Конгресът определя безпрецедентния данък от 94% за доходи, надхвърлящи 200 000 долара.

Статистически това развитие е обобщено така: през 2008 г. всеки един от четиристотинте най-богати данъкоплатци е прибрал в джобовете си 270,5 милиона долара и е платил 18,1% данъци на федералната държава; през 1955 г. те са спечелили по 13,3 милиона долара (долари с константна покупателна способност, като се отчита инфлацията) и са платили 51,2% данък.

Днес разискванията се изместват в друга посока. В наши дни наследниците на Адлър, Пинчот и Лонг се съсредоточават повече върху компаниите, вместо върху отделните личности. Според тях различните

ешелони на властта (местна, щатска, федерална) би трябвало да извлечат полза от факта, че частните компании получават държавни пари под формата на държавни поръчки, на субсидии за „икономическо развитие“ или данъчни облекчения, за да изискват от тях нова политика в сферата на трудовите възнаграждения. Нито долар, идващ от данъци, не трябва да влиза в касите на компаниите, които плащат на ръководителите си десет, двадесет и дори петдесет пъти по-високи заплати от тези на служителите си (4). *Федералната държава сега отказва да сключва договори с компании, които прилагат расови или сексистки критерии при набирането на работна ръка. На същото основание би могло да се отказва договор на онези компании, които засилват икономическото неравенство на нацията, като определят прекалено високи възнаграждения на своите ръководители* (5), се казва в доклад на Института за политически проучвания.

Крайната цел? Истинска „максимална заплата“, индексирана на базата на минималната, която да добие вида на силно прогресивно данъчно облагане, както Адлър го беше предложил преди век. Максимумът може да бъде определен

(2) Public, Ню Йорк, 28 септември 1917.

(3) Т. е. годините 1919-1920, белязани със силни антикомунистически настроения.

(4) Най-големите американски директори печелят сега 325 пъти повече от средната седмична заплата.

(5) „Executive Excess 2007: The staggering social cost of U.S. business leadership. 14th annual CEA

като кратен число, получено от умножаването на минимума, и всеки доход, превишаващ десет или двадесет пъти този минимум, да бъде облаган със 100% данък. Такова правило почти веднага би насърчило и изпълнило със съдържание една форма на солидарна икономика. За първи път най-богатите биха имали пряк личен интерес от благоденствието на по-малко богатите.

Преди възникването на движението „Окупирай Уолстрийт“ такава перспектива можеше да се сравни с политическа химера. Сега вече не. Знамение на времето – двама видни университетски преподаватели, единият правист от университета в Йейл, а другият икономист от университет в Бъркли, публикуваха наскоро в *Ню Йорк таймс* статия в защита на необходимостта от данъчна реформа, която да ограничи средния доход на този 1% най-богати американци до таван, 36 пъти по висок от средния доход на среден американец (6). Днес смятаме минималната заплата за социално постижение. Защо да не стане същото и с максималната?

САМ ПИЦИГАТИ

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

compensation survey“ (Административни излизници 2007 г.: Смайваща социална цена, плащана за американския бизнеселит. 14-ти годишен преглед на CEA относно възнагражденията), Institute for Policy Studies, Вашингтон, 29 август 2007.

(6) Ian Ayres и Aaron Edlin, „Don't max the rich. Tax inequality itself“ (Не облагайте богатите, облагайте самото неравенство), *New York Times*, 18 декември 2011.

През декември 2011 г.

служителите по сигурността от частните компании, обслужващи френските летища, стачкуваха в продължение на 11 дни срещу една от често срещаните последици от изнасянето на държавните услуги към частния сектор, а именно оказвания натиск за намаляване на заплащането.

Жулиен Бриго*

ПЕТЪК, 23 декември 2011 г. В „Макдоналдс“ на летище „Роаси – Шарл де Гол“ десетките служители по сигурността, които стачкуват от седмица с искания за месечно увеличение от 200 евро, набират нови сили. Два етажа по-нагоре, зад вратите на второто по големина европейско летище, треста полицаи от републиканските части по сигурността и сто военни, подпомагани от нестачкуващите служители, опипват, претърсват и проверяват осемдесетте хиляди пътници, пътуващи в навечерието на Коледа. Невиждана досега ситуация на „Роаси“, където полицаите изпълняват ролята на „стачкоизменници“. В това ги обвини и най-големият синдикат на пазителите

*Журналист.

на реда (1). Странно положение, тъй като полицаите трябва да изпълняват функциите, които им бяха присъщи до 1996 г., преди държавата да прехвърли изпълнението на тези задачи на частния сектор.

Трябва да се отбележи, обяснява Фигаро от 18 декември, че 2011 г. беше тежка за всички французи и че президентът Никола Саркози не [можел] да допусне, че те ще бъдат взети за заложници точно когато заминават на почивка с децата си. Много журналисти се впуснаха да интервюират крайно изнервените пътници. Въпреки всичко общественото мнение се обърна в наша полза, когато изпратиха силите на реда, смята Себастиан, служител по сигурността с брутна заплата от 1582 евро (чисто 1350 евро), с гъвкаво работно време. Държи да уточни, че стремежът към по-високи заплати е само началото на дълга поредица от искания, а именно „по-добри условия на труд“, „признание от страна на държавата“, „край на несигурността и следенето“ (2). В другия край на летището синдикати (3) и работодатели се договарят в присъствието на посредник, изпратен от Елисейския дворец, но и в отсъствието на възложителя „Парижки летища“. Това

акционерно дружество с 52% държавно участие налага на подизпълнителите да се конкурират, но отказва да поеме своята част от отговорността в конфликта.

Пред автоматичните врати, заобиколена от полицаи, водачи на кучета и камери за видеонаблюдение, 37-годишната Софи Крзистофик споделя опита си като служител на „Роаси“. През 1994 г. поехме функциите на полицията (4). Аз дойдох през 1997 г. По онова време компанията се казваше „Протектас“. След като изкупи множество малки фирми, на „Роаси“ и в целия свят, беше преименувана на „Секюритас“. През 1997 г. изумително „високата“ ми заплата беше бруто 7000 франка (1067 евро) за двеста и един работни часа. В зависимост от търговете бяхме SGSА, след това SIFA, после „Пеной“ и накрая „Деришбург“. През 2009 г. „Деришбург“ загуби обявения търг и 80% от служителите му преминаха към „Секюритас“. Утре може да спечели друга фирма. Тъй като съм една от най-старите служителки, получавам и една от най-високите заплати: чисто 1650 евро.

По време на конфликта „Секюритас“ и другите фирми в сектора из-

тъкнаха като основен аргумент срещу увеличението на заплатите с 15% твърде ниските печалби. Това никак не е разумно, отбелязва Патрик Тувре, председател на Сдружението на фирмите в сектора на въздушната и летищната сигурност (SESA) и управител на „ICTS France“. А в действителност икономическото здраве на тези мастодонти на частния сектор на сигурността е повече от добро (5). За „Секюритас“, един от световните лидери в сектора (295 000 служители), 2010 г. беше още една добра година, както е отбелязано в годишния доклад

(1) Полицейски синдикат SGP – Работническа сила (FO), комюнике от 20 декември 2011 г.

(2) Вж. Marc Endeweld, „Dans les rouages d'un grand aéroport“ (Как работи едно голямо летище), Le Monde diplomatique, ноември 2009.

(3) Френска конфедерация на християнските работници (CFTC), Национален съюз на автономните синдикати (UNSQ), Обща конфедерация на труда (CGT), „Солидарни, единни и демократични“ (SUD) и Работническа сила (FO).

(4) В експериментална зона, създадена в „Роаси“ две години преди закона за приватизацията.

(5) Американската компания „Brink's“, 71 000 служители в целия свят, 209 милиона долара печалба за 2010 г.; израелската компания ICTS и филиалът ѝ „Eurore“, за която работят 12 000 работници в двасет и пет държави, както и френската компания „Alyzia“, филиал на „Парижки летища“, с 1 200 души персонал на „Роаси“, „Бурже“ и „Орли“.

Труден въпрос за европейските синдикати

(От стр. 3)

демократична конфедерация на труда (ФДКТ) задава въпроса: Как ЕКП може да постави една и съща цел за всички страни в ЕС, които имат различни системи за възнаграждение на труда?

След 1997 г. в радикалните малцинства на много профсъюзи се зародиха различни представи относно правилата за минимално заплащане за групи от страни със сходно развитие на икономиките (5). През 2005 г. колектив от изследователи, близки до синдикатите (6), направи опит да дефинира европейско правило за минимално заплащане, съотнесено към средната заплата за страната – 50% в краткосрочен план и 60% на по-късен етап. Сега определените със закон минимални възнаграждения на час са в границите на 30-48% от средните в съответната страна – това съответства на 1,82 евро в Чешката република и на 9 евро във Франция (вж. графиката) – това правило би довело до увеличения във всички страни. Дискусията по този технически параметър не постигна почти никакъв напредък.

За делегатите на ЕКП не става толкова въпрос за минималното възнаграждение, колкото за автономията на социалните партньори в преговорите за заплатите. Никога не сме искали държавата да фиксира във всички европейски страни размера на минималната заплата! Това уточнение бе внесено от представител на френския синдикат CFDT (ФДКТ) през 2011 г. на конгреса в Атина. Привържениците на системата за установяване на минимален размер на възнаграждение в Европа се сблъскват със синдикатите в страните, където долният праг на възнаграждението е фиксиран по сектори в колективните трудови договори. По-конкретно такива са случаите в скандинавските страни и в Италия. Ние не искаме държавата да се намесва, обяснява представител на шведския профсъюз Tjänstemännens Centralorganisation (TCO). При нас 90% от работниците са защитени от колективен трудов договор. Нямаме нужда от определено със закон общоевропейско минимално възнаграждение. Що се отнася до италианския представител, той смята, че европейската минималната заплата не е подходяща за решаване на проблема с ниските възнаграждения. Не желаем да загубим автономията, която имаме.

Германският случай е добър пример за проблематиката и развитието ѝ. В люлката на рейнския капитализъм въпросът за определено със закон минимално възнаграждение винаги е бил деликатен, защото конституцията предвижда върховенство на автономията на колективните преговори. Тя оставя на браншовите организации грижата да преговарят във всеки бранш и

регион. Но тази система сега се сблъсква с намаляване на броя на предприятията, в които има сключени колективни договори, с разрастване на сектора, в който се прилага политика на ниски възнаграждения (7) и с упражнявания натиск върху социалните права, поради което се оказва все по-неспособна да определя правилата на минималните норми (8).

Да се позволи на Полша и Румъния да се противопоставят на планове за икономии

Ето защо профсъюзите Nahrung-Genuss-Gaststätten (NGG, хранене, хотелиерство и ресторантьорство) и Ver.Di (частни услуги) водят кампания от 2006 г. за всеобщо минимално възнаграждение, гарантирано със закон. Днес те настояват минималното заплащане на час да бъде 8,50 евро. В някои сектори са определени специфични минимални заплати (по-високи от цитираната сума). Тази кампания разкрива политическата същност на проблема за възнаграждението и се стреми да компенсира организационната немощ на Ver.Di чрез ангажиране на общественото мнение. С приближаването на изборите канцлерката Ангела Меркел, която е противничка на принципа за долен праг на възнаграждение, започва да става по-благоклонна. Тя вече потвърди готовността си да увеличи минималните възнаграждения в отрасли, където те вече са договорени. Но все още не се е произнесла ясно по въпроса за въвеждане на долен праг на възнаграждение за всички професии и още по-малко за неговия размер.

Във всички случаи, дори Германия да възприеме идеята, има още път да се извърви. Ръководен представител на Европейската федерация на металурзите смята, че Франция няма да изнася модела си на голяма държава и че споменатото искане е прибрзано и неуместно. Фронтът на несъгласните се опасява, че може да тръгне спирала, която да дърпа заплатите надолу, защото ако на законодателно ниво бъде фиксиран праг, под който не може да се слиза (50% от средната заплата в страната например), това не може да стане на ниво преговори, които са свободни по дефиниция, обяснява Валтер Церфеда, бивш конфедерален секретар на ЕКП. Не виждам с какво минималното възнаграждение, под което не може да се пада, би могло да носи риск за скандинавците!, възразява Бернар Тибо, генерален секретар на френския синдикат CGT. Вместо това

установявам, че Румъния и Полша не разполагат с европейски ориентири, на които да се опират, за да контролират планове за строги ограничения в трудовите възнаграждения, които им налагат.

Невъзможността да се стигне до единомислие по този въпрос подсказва, че предстои още много работа, докато проблемът се издигне на международно равнище и придобие динамиката на всеобщ стремеж. Може би тогава в съществуващата стратегия на съгласуване на преговорите за заплащането европейското синдикално движение ще открие възможност за по-широка мобилизация (9).

(5) Pierre Bourdieu, Claude Debons, Detlef Hensche et Burkart Lutz (nog ръководствено на), Les perspectives de la protestation (Перспективите на протеста), Syllepse, Париж, 1998.

(6) Съставен от германски, швейцарски и френски изследователи, колективът има предвид синдикалната подкрепа на тезата за европейска политика по въпроса за минималните трудови възнаграждения и публикува произведението Minimum Wages in Europe (Минимални трудови възнаграждения в Европа), European Trade Union Institute (ETUI), Брюксел, 2006, плод на общия труд на Thorsten Schulten, Reinhard Bispinck и Claus Schäfer.

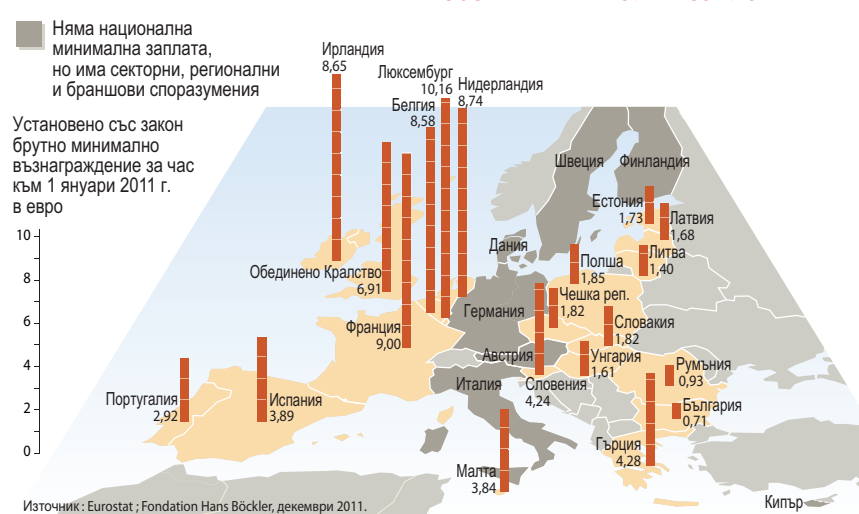
(7) Например брутно възнаграждение на час на фризьор в Саксония и на цъвар в Тюрингия е съответно 3,06 евро и 4,54 евро. Вж. „Tarifspiegel: unterste Tarife nach Branchen“, WSI Tarifarchiv 2011, www.boeckler.de.

(8) Сезашната система гарантира минимално възнаграждение, в много случаи твърде ниско в някои браншове, единствено за трудещите се, защитени от колективен трудов договор, т. е. на 62% от тях.

(9) Вж. Le salaire, un enjeu pour l'eurosyndicalisme. Histoire de la coordination des négociations collectives (Трудовото възнаграждение, важен въпрос за евросиндикализма. История на съгласуването на колективните преговори), Presses universitaires de Nancy, Париж, 2011.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

Месечни минимални заплати

Добре дошли в Орбанистан!

Всъщност, как стигнахме дотук?

Много наблюдатели възприемат Унгария като европейска политическа лаборатория. Предлагам ви да направим кратък преглед на развитието на Унгария през последните две десетилетия, за да разберем по-добре сегашното състояние на страната. Без да се намесва пряко, Европа не може да пренебрегва случващото се в Унгария и ще трябва да се поучи от него, за да излезе от икономическата, социалната и политическата безизходица, в която затъва.

ВИНЦЕ САБО*

ПО ВРЕМЕ на разискванията често се засяга досадният въпрос за това как „отличникът“ на бившия комунистически блок, най-обещаващата млада демокрация през 90-те години на XX в., днес е завила към авторитарността?

Белязана от т.нар. гулаш социализъм, Унгария беше първата страна в региона, която отвори икономиката си към Запада. С изключение на политическите противници, населението живееше сравнително добре. Кадар (1) се грижеше обикновените хора винаги да имат какво да сложат на масата и да почиват всяка година на езерото Балатон. В замяна унгарците бяха приканени да не се месят в политиката. Но осигуряването на социалния мир, за да се предотврати нов бунт, както през 1956 г., си има своята цена. През 1982 г. Унгария преживява първата криза с дълга и се обръща за помощ към Международния валутен фонд (МВФ).

Този обрат бележи началото на поголовни либерализации и в продължение на почти двадесет години унгарците разпродават на безценница „смейните си ценности“. „Отличникът на зоната“ се превръща в ново Елдорадо, което ускорява падането на СССР. Към страната потичат инвестиции, от които максимално широко се възползва новият политически елит, произлизащ често от стария режим.

За сметка на това обаче, политическото положение и състоянието на демокрацията си остават нестабилни и управляващите се сменят след всички избори.

Виктор Орбан, известна фигура от антикомунистиче-

ската съпротива в края на 80-те години на XX в. и основател на Съюза на младите демократи (ФИДЕС), оглавява правителството между 1998 г. и 2002 г., с което се превръща в най-младия министър-председател в Европа. По време на мандата му Унгария е приета в НАТО и се доближава до членство в Европейския съюз (което става факт през 2004 г.). Икономическите реформи продължават под зоркия поглед на МВФ, въпреки че животът на унгарците не се подобрява.

През 2002 г. Виктор Орбан разпалва от политически опортюнизъм националистическия огън. Позовава се на историческите рани, нанесени от Трианонския мирен договор (2), и разграничава *истинските унгарци*, които гласуват за него, от *националните предатели*, които са сътрудничели на съветския режим и днес разпродават на дребно страната на западниците. Но губи изборите и трябва да отстъпи мястото си на вечните си врагове, социалистите.

На референдума от 2003 г., 80% от унгарците одобряват влизането на страната в Европейския съюз. Единствената тъмна сянка в картината е рекордно ниското участие – 54%. Европейските ръководители обаче изобщо не се вълнуват от този факт, тъй като гласоподавателите са гласували, а унгарската конституция предварително е била променена, така че референдумът да бъде валиден въпреки слабата избирателна активност. Унгария се присъединява към Европейския съюз на 1 май 2004 г. заедно с още девет нови членки (седем от които бивши социалистически държави). Очакваният просперитет вследствие на европейското членство на страната обаче така и не идва, икономическата обстановка си остава тежка за унгарците, на които се обяснява, че ще трябва да затегнат още коланите.

Устремът напред продължава с гласуването в унгарския парламент на Договора за конституция на Европейския съюз

(ДКЕ) на 20 декември 2004 г. с широко мнозинство, и то няколко месеца преди текстът от повече от 500 страници да бъде преведен на унгарски език!

От пагането на Ференц Гюрчани към триумфалното завръщане на Виктор Орбан

През април 2006 г., за първи път в историята на младата унгарска демокрация, в края на първия си мандат парламентарното мнозинство е преизбрано. Орбан губи отново от социалистите в съюз със Свободните демократи. Министър-председателят Ференц Гюрчани, бивш член на комунистическата младеж, впоследствие преуспял бизнесмен, остава начело и ще има възможност да приложи една ортодоксална неолиберална политика.

През септември 2006 г. унгарското държавно радио излъчва запис на Гюрчани, направен без негово знание, по време на закрито заседание. Нетипично откровено за политиките той признава, че е лъгал на последните избори, за да си осигури преизбирането. Признава, че е прикрил агонията на унгарската икономика с обещания за социално справедливи реформи, като в същото време е бил наясно, че ще трябва да продължи с политиката на строги икономии. Хиляди хора излизат по улиците на Будапеща с искания за оставката му. По време на честванията на 50-та годишнина от бунта през 1956 г. се стига до ожесточени сблъсъци.

Гюрчани отказва да подаде оставка, а Орбан се възползва от създалата се ситуация и подстрекава бунтовете. Европа не е притеснена от случващото се в една наскоро приета държава. Въсъщност, икономическата политика на Гюрчани, а след това и тази на технократа Гордон Барнаи, министър-председател, на поста от април 2009 г., се ползват с благоволение от Брюксел и Вашингтон, тоест неолиберална политика,

белязана от строги икономии с „реформи, сравними с онова, което Марио Монти върши в Италия“, според думите на икономиста Ерик Берглоф във *Фигаро*.

Най-потърпевша си остава унгарската демокрация

Опортюнизъмът и цинизъмът на Гюрчани и екипа му в комбинация с плановете за икономии водят до отрезвяване и разочарование от икономическия либерализъм и Европейския съюз. Нагласите в унгарското общество са добре дошли за Виктор Орбан. Той се съюзява с Християндемократическата народна партия (KDNP) и печели изборите през 2010 г. със сериозна преднина, без да представя истинска програма.

Фалшивите представи за Орбан

В чужбина обобщените факти около политиката на Виктор Орбан често не се разбират правилно, опростяват се, превъзнасят се или се сатанизират: *Важно е да се уточни (...), че той не е фашист. От икономическа гледна точка например, той следва линия определена като „неортодоксална“, която го нарежда някъде между Шевенман и Де Вилиер, ако я сравним с онова, което може да бъде предложено във Франция, отбелязва в анализа си в Монд Пол Градвол.*

Когато Властта започне да влудява!

Още през първия му мандат като министър-председател на Виктор Орбан му бяха проличали някои обезпокоителни признаци, отнасящи се до отношението му към властта. Той не се поколеба да използва националистическата нотка, за да спечели благоразположението на избирателите на крайната десница. Въпреки пораженията си през 2002 г. и 2006 г. той запази властта

в собствената си партия ФИДЕС, която ръководи с желязна ръка още от основаването ѝ. Понастоящем, благодарение на пълното мнозинство, с което разполага в парламента, той продължава да прави същото с Конституцията и с унгарските демократични институции, тоест да си присвоява пълната власт. Изненадващото в случая е, че той няма друга идеология освен да запази пълните правомощия и през следващите години.

Днес Орбан и екипът му са се затворили в кула от слонова кост, напълно откъснати от действителността. Системата е напълно централизирана, всички решения, дори и най-маловажните, минават през него. Въсъщност той пресъздаде една строга пирамидална система, срещу която се е борил като млад революционер през 80-те години на XX в., по времето на Янош Кадар.

Методът Орбан или как да се води ортодоксална икономическа политика с неортодоксални мерки

Както изглежда, нищо не може да го спре в собствената му държава. Орбан реши да си върне унгарската икономика с гръмки изказвания и грандиозни проекти: как да се пренебрегне МВФ, как да се обложат банките и финансовите продукти, както и мултинационалните компании, които забогатяват след смяната на режима в страната, как да се национализират частните пенсионни фондове, създадени от социалистите, а наскоро и как да се постави под въпрос независимостта на Унгарската централна банка.

Но за съжаление основната цел на тези неортодоксални мерки, които стряскат технократите в Брюксел и Вашингтон, не е да бъдат защитени най-онеправданите, а по-скоро да бъдат обслужени в още по-голяма степен най-заможните унгарски прослойки и частните интереси на една малобройна олигархия, на която се правят данъчни подаръци, като например налагането на плосък данък (*flat-tax*) и извършването на протекционистки реформи. Чрез тези мерки се улеснява и изплащането на унгарския външен дълг.

Орбан обърква, тревожи, не прави нищо като другите и така се превръща в мишена на склонните да поучават западници. Непредвидимата му политика го превърна в мишена и на оценъчните агенции, форинтът понася и може да понесе във всеки момент спекулативни атаки с унищожителни социални последици.

Към днешна дата Вашингтон и Брюксел остават срав-

*Докторант в Икономическия университет в Будапеща

нително резервирани, въпреки своеволията и провокациите на новия „крал Орбан“. Кризата в еврозоната засегна сериозно Унгария.

Но би ли рискувал Европейският съюз да остави Унгария да потъне? Подобен развой ще засегне много чуждестранни инвеститори и на първо място австрийските банки, като в случая дори не се споменава населението, обречено да търпи своеволията на един авторитарен ръководител, целящ единствено да остане на власт. Това обаче не е най-важното!

Унгария: политическа лаборатория?

Унгария е особена страна заради своята отдавнашна и близка история, политическа обстановка и географско разположение, както и заради културните си особености: „Унгария е остров в сърцето на Централна Европа“, с почти непреодолима езикова бариера.

Някои наблюдатели дори определят страната като истинска политическа лаборатория в сърцето на Европа. Те я анализират в светлината на политическите разочарования спрямо демократичната система, които се появяват на много места на Запад, както и от гледна точка на задъхването на един икономически модел, който реди след план за сурови икономии, обричащи унгарското население на все по-голяма несигурност (1/3 от унгарците живеят под прага на бедността, а един милион от тях – в крайна мизерия!).

Установяването на авторитарния режим на Орбан, както и възходът на крайната десница, са следствие от политиката, водена с подкрепата на МВФ и ЕС вече повече от десет години. Тази политика непрестанно поставя под въпрос суверенитета на унгарската демокрация, отслабва обществото и укрепва олигархичния елит. Натрупаното разочарование става все по-голямо, тъй като този модел от представителна демокрация и пазарна икономика вдъхваше големи надежди. Днес илюзорното щастие, олицетворено от прокламираната способност да се консумира все повече, непрекъснато поражда завист, разочарование и руши човешките връзки на солидарност в обществото, готово да избухне всеки момент.

„Срещу Орбан – да, но с чужденците – не!“

Споразуменията Саркози-Меркел от края на миналата година следват същата логика и водят все по-автократичната Европа право към същите диктаторски или крайни отклонения, които наблюдаваме днес в Унгария. Унгарският философ Тамаш Гаспар Миклош с право предупреждава за изкушението от вмешателство, като казва „Срещу Орбан – да, но с чуж-

денците – не!“ Налагането на нови ограничителни икономически и социални мерки, както се случи в миналото и каквито днес прилагат спонсорираните от „Голдман Сакс“ правителства, със сигурност ще бъде от полза на крайната десница.

Време е да се предложи алтернатива и преди всичко хората отново да имат право сами да решават собствения си живот, както в Унгария, така и в цяла Европа. За да се избегне хаосът, Европа трябва да започне да се самокритикува и да осъзнае, че като продължава все по-настоятелно да поставя под въпрос демократичния суверенитет на народите и да им налага все по-тежки планове за спасяване на еврото след всяка среща на върха, тя ни води към собствената си гибел.

Точно обратното, трябва да се започне изграждането на една федерална Европа от народите и за тях. Първо, те трябва да си възвърнат демократично Европейската централна банка и валутата и заедно с това да се провеждат граждански одити на дълга, както предлагат Асоциацията за облагане на финансовите транзакции в полза на гражданите (Attac) и Комитетът за опрощаване на дълговете на страните от Третия свят.

От „нова съпротива“... към реална демокрация?

В Унгария вече има „нова съпротива“, очертана в кампанията на унгарската зелена партия (LMP), но това е достатъчно ли е? Само унгарският народ може да излезе на улицата, да сваля Орбан от власт и да подготви прехода на страната към екологична, енергийна и икономическа устойчивост и освен това да определи и възстанови демократичните си институции.

Неотдавна депутатката Вираг Кауфер (LMP – „Политиката може да бъде различна“) напусна Парламента, тъй като според нея тази институция е загубила демократичната си легитимност. Въпреки че е важно борбата вътре в самия парламент да продължи, тя твърди, че се чувства по-полезна на улицата, работейки с гражданското общество за създаването на солидарни общности, а не за изостряне на страстите.

Основното предизвикателство пред европейските народи днес е да си възвърнат демокрацията и да създадат нови устойчиви и преди всичко желани икономически модели.

(1) Исторически ръководител на комунистическа Унгария, починал през 1989 г.

(2) Подписан на 4 юни 1920 г. в Големия Трианон във Версай от воюващите сили в Първата световна война, който определи съдбата на унгарската част от Австро-Унгария след поражението ѝ.

LE MONDE DIPLOMATIQUE - унгарско издание
Превод от френски Марта Иванова

КИБЕРАКТИВИЗМЪТ, НОВО ОРЪЖИЕ

В АРСЕНАЛА НА СЪПРОТИВАТА

„Анонимните“ - от ученически хумор до политически действия

Пълно затъмнение: на 18 януари редица американски интернет сайтове, сред които и енциклопедията за свободно споделяне „Уикипедия“, спуснаха завесите в знак на протест срещу Stop online piracy act (SOPA – Закон за ограничаване на онлайн пиратството). Под претекст, че се бори срещу обмяната на файлове, този проектозакон, необходим на лобито на културната индустрия, позволява налагането на значителна цензура в Мрежата. На следващия ден Федералното бюро за разследване (ФБР) затвори сайта за обмяна на файлове „Мегаблоуд“ и предизвика отведен удар от колектива на „Анонимните“ – бяха атакувани сайтовете на Белия дом, на американското министерство на правосъдието и на „Юнивърсъл мюзик“. От Ню Йорк през Тунис до Каиро, от виртуалните мрежи до улицата се роди нова култура на съпротива. Основоположниците ѝ откриват едновременно хоризонтите и границите на властта си.

ФЕЛИКС СТАЛДЕР*

ЖЪНЕЩИТЕ успехи кибератаки, извършвани в името на свободата на изказ и социалната справедливост под името „Анонимните“, стават все по-чести. Последните покосени мишени – белгийският сайт на Арселор Митал, атакуван в началото на януари в знак на протест срещу закриването на две високи пещи; сайтът на частната разузнавателна агенция „Стратфор“, в който бяха разкрити десетки хиляди лични данни; сирийското министерство на отбраната през август 2011 г., а преди това, през юни, сайтът на испанската полиция, след ареста на трима предполагаеми членове на „Анонимните“ в страната.

Кой се крие зад тази маска? Елитни хакери, невежи подрастващи, опасни кибертерористи, обикновени тролове (нарушители на реда)

*Преподавател в Университета за изкуство в Цюрих и изследовател към Института за нови културни технологии във Виена.

с ученическо чувство за хумор? Никое от тези определения не е погрешно, тъй като всяко от тях се отнася за някоя от страните на явлението. И все пак, всички те заобикалят основното – „Анонимните“ не са един човек, а много. Не става въпрос нито за група, нито за мрежа, а за колектив, и по-точно за колективи, които взаимно се подкрепят.

Екстремисти по свой начин, „Анонимните“ са емблематични за съпротивителните движения, разпространяващи се от 2011 г. както в арабския свят, така и в Европа и САЩ. Пропастта, която ги дели от политическите системи, срещу които се бунтуват, се изразява в коренно противоположни форми на организация. От една страна, са днешните йерархични структури, в които ръководителите имат право да говорят от името на всички, благодарение на

процедури, които им предоставят власт, чиято законност обаче е компрометирана от корупцията, незаконното облагодетелстване и злоупотребата с институциите. От друга страна – колективи, нарочно лишени от ръководители, отхвърлящи принципа на представителството за сметка на директното участие на всеки в конкретни проекти. Тяхното многообразие им позволява да взимат решения по-скоро чрез бързо приобщаване на участници по определена тема, отколкото чрез излъчване на официално мнозинство. Политическата класа оценява тези организационни форми като неразбираеми и показва изумлението си от липсата на конкретни искания, които биха могли да последват.

Тези временни колективи, които биха могли да бъдат описани като „рояци“, на английски *swarms* (1), са съставени от независими личности, използващи прости инструменти и правила, за да се организират хоризонтално. Както подчертава основателят на Шведската пиратска партия Рик Фалквинге, *когато всички са доброволци (...) единственият начин да ръководиш, е да вземеш съгласието на всеки* (2). Така силата на колектива идва от броя на хората, които обединява, и от светлината, която хвърля върху различните независими проекти.

Колективът винаги се ражда по един и същи начин – призив за мобилизация и средства за незабавни действия. Специалистът по социални медии Клей Ширки разграничава три задължителни елемента за появата на този

(На стр.8)

(1) Lire Francis Pisani, „Guerre en réseaux contre un ennemi diffus“ (Война в мрежите срещу разпръснати врагове), *Le Monde diplomatique*, юни 2002.

(2) Rick Falkvinge, „Swarmwise: What is a swarm?“ (Какво е рояк?), 8 януари 2001, <http://falkvinge.net>.

Участници в протестите „Окупирай Уолстрийт“ с емблематичната маска на Гай Фокс, носена от „Анонимните“

„Вие го наричате пиратство, ние го наричаме свобода“

КИБЕРАКТИВИЗМЪТ, НОВО ОРЪЖИЕ В АРСЕНАЛА НА СЪПРОТИВАТА

„Анонимните“ - от ученически хумор до политически действия

(От стр. 7)

тип гъвкаво сътрудничество – обещание, инструмент и съгласие (3). Обещанието се намира в призива, който трябва да е интересен за определен брой активисти, а това, което предлага, трябва да изглежда осъществимо. Може да става въпрос например за атакуване на определен правителствен сайт в отговор на цензурата.

„Ултракоординирана гавра“

СТЕЧЕНИЕ на времето, трите измерения могат да еволюират, а колективът да се разрасне, да промени ориентацията си или да се разпадне. За да не изчезне побързо, отколкото се е появил, му трябва и четвърти елемент, общ хоризонт, който да позволява на разпръснатите членове на определена мрежа да се виждат като живеещи в един и същ, общ въображаем свят, както пише изкуствоведът и есеист Браян Холмс(4). Ето тук се намесва прословутата маска на „Анонимните“. Отворена самоличност, сведена до няколко доста общи лозунга, графични елементи и споделени културни препратки, с които всеки може да се отъждестви – това обаче има смисъл единствено ако хората имат същите антиавторитарни нагласи, дух и убеждения и вярват в свободата на словото.

Напразно френският президент Никола Саркози призоваваше към „дивилизован интернет“ в речта си на срещата на Г-8 през май 2011 г. в Париж – тъмните, скрити места, където всичко е възможно, продължават да съществуват. Простият от техническа гледна точка сайт 4chan.org – форум, създаден през 2003 г., единоразовно избран от интернет потребителите, е емблематичен за начина на действие – там могат да се публикуват текстове и снимки, без да е нужна регистрация, съобщенията са подписвани от „Анонимен“. Най-посещаваният му форум, /b/, не се подчинява на никакви правила по отношение на съдържанието. Сайтът не съхранява публикациите – съобщенията, на които не е отговорено, се изтласкват към края на списъка, преди да бъдат изтрети, което обикновено се случва в рамките на няколко минути. Нищо не се архивира. Единствената памет, която е важна, е тази на потребители-

Инструментите на разположение в мрежата, като знаменития софтуер Low Orbit Ion Cannon (LOIC), наречен така с намек за *Междувездни войни*, позволяват координирането на разпръснатите действия на доброволците. Съгласието се отнася за условията, които всеки приема при влизането си в колективното пространство на действието.

извършени благодарение на анонимността, и дълбоко недоверчиви към всяка форма на власт, която се опитва да регулира словото в интернет с мотиви, считани от тях за свършено лицемерни, като например борбата срещу детската порнография.

Тоест, никак не е случайно, че през зимата на 2008 г. интернет потребители избраха тази идентичност, за да нападнат Сциентологичната църква. Хакерите бяха обявили войната десетина години по-рано. Те разкриваха измами и манипулации, докато Сциентологичната църква мобилизираше значителни средства, за да заличава неудобната информация и да омърсява репутацията на тези, които я критикуват. „Анонимните“ се намесиха, когато сектата се опита да спре разпространението на един пропаганден видеоклип, в който актьорът Том Круз, висш ръководител на Църквата, изглежда умопомрачен. В отговор на неизбежната вихрушка от процеси, фалшиво сериозен клип, направен от „Анонимните“, обяви скорошния край на сектата. Последваха ожесточени полемики в различни дискуссионни форуми и в крайна сметка бе създадена специфична комбинация от обещания-инструменти-съгласие.

те. Логика, която има своите плюсове и минуси – всичко, което се помни трудно и не е повторено, изчезва.

За да не потънат в забравата, много от тези послания всеки ден приемат формата на призови за действие – например, хайде да се изгаврим с еди-коя си страница от онлайн енциклопедията „Уикипедия“. Ако идеята плени достатъчно последователи, малък рояк се нахвърля върху мишената. Ей така, за удоволствие. Повторението и ангажираността създадоха култура, в която индивидуалността и произходът изчезват, това е традиция на *ултракоординирана гавра*, както я определя един хакер, интервюиран от Биела Колман, антрополог на гийк-културата (5).

За пет години тези интернет потребители се превърнаха в „Анонимните“, общо наименование или превратност на колективна идентичност. Привикнали към крайностите,

компанията Operation Payback. Тя започна с атака срещу Airplex Software, индийска компания, чиято цел бе да разбие сайта за обмен на файлове The Pirate Bay. Кампанията бързо се насочи и към сайтовете на Motion Picture Association of America и други органи, които под претекст за борба срещу обмена на файлове се опитват да контролират интернет. Обединяващият вик: „*Вие го наричате пиратство, ние го наричаме свобода*“.

По време на тези действия политическата същност

Наелектризиращ ефект

ПРЕЗ цялата 2011 г. колективите на „Анонимните“ се множаха и пускаха безброй призови. Понякога имаше и случаи на потребители, които искат да привлекат вниманието върху себе си, или да извлекат полза от медийната мода. Това обаче не попречи на други колективи да обединят огромен брой хора. На 23 август 2011 г. „Анонимните“ разпространиха видео, призоваващо да се окупира „Уолстрийт“, подемайки идеята, защитавана от няколко седмици от канадците Adbusters.

Прекалеността и дързостта на „Анонимните“ им позволяват да издигат лозунги като „Пиратството е свобода“ – толкова смели, че никой традиционен политик не би посмял да прибегне до тях от страх, че ще изгуби доверието. Това има радикално наелектризиращ ефект върху скритите енергии, които се отегчават от класическата мобилизация. И все пак, каквато и да е силата на спонтанността в големи мащаби, тя

на „Анонимните“ се изясни, техническите средства и стратегиите им станаха по-сложни. През декември 2010 г., когато „Уикилийк“ бе възпрепятстван да получава дарения, след като публикува дипломатически грами (6), Operation Payback отново се активизира и атакува сайтовете на MasterCard, Visa, PayPal и Bank of America. През януари 2011 г. „Анонимните“ много организирано се намесиха в Тунис, където нападнаха правителствени сайтове. Тунизийските блогъри получиха усещането, че могат да разчитат на международна солидарност.

би могла да се мери с изградените институции единствено в разрушителен смисъл. Тази организационна форма няма за цел да изгражда алтернативни институции. Тя сътрудничи за създаването на общ съпротивителен хоризонт, който може би ще улесни бъдещите действия. Вече успя да пропука стени, които изглеждаха непоклитими. Други протестиращи ще превърнат тези пукнатини в процепи.

ФЕЛИКС СТАЛДЕР

(3) Clay Shirky, *Here Comes Everybody: The Power of Organizing Without Organizations* (Тук убавам всички: силата на организирането без организация), Penguin Press, Ню Йорк, 2008.

(4) Brian Holmes, „Swarmachine“ (Роякомашина), 21 юли 2007, <http://brianholmes.wordpress.com>.

(5) Gabriella Coleman, „La science dissèque Anonymous“ (Owni.fr, 12 декември 2011. Гийк е човек, запазен по информационните технологии).

(6) Филан Руввер, „WikiLeaks, mort au messenger“ (Yukuliyk, смърт за Вестник „Дума“, Монд дипломатик В Дума, 6 януари 2011).

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Десислава Николова

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломатия“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от SA Le Monde diplomatique, в което акционери са SA Le Monde, Асоциация Gunter Holzmann и Асоциацията на приятелите на Le Monde diplomatique.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Pierre RIMBERT
Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Преминали директори : François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Колева

За контакт с българската редакция:
София – 1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(Монд дипломатик – българско издание)

тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на „Монд дипломатик“ на 16 февруари 2012 г.

□ Дискусия

БСП трябва и може да

ОТВОРЕНО ПИСМО до членовете на партията

Румен НИКОЛОВ,
адвокат

В продължение на една година чрез публикации в интернет и вестник "Земля" се опитвам да привлека вашето внимание върху някои актуални според мен въпроси, касаещи партията ни. Отново се обръщам към вас с молба да поговорим по тези партийни проблеми и заедно, чрез дебати вътре в партията, да намерим верните решения.

На всички ни е известно какво е състоянието на БСП в момента. За това се пише и говори твърде много.

Причината да стигнем до това положение са допуснатите груби грешки през последните няколко години. Главната причина обаче е люшкането на БСП ту на ляво,

рокут е заложен в Устава на партията. В чл. 6 и чл. 8 от същия е записано, че БСП е **масова партия и че ние защитаваме интересите на хората на труда**. Това е идеологически абсурд. Именно тук е проблемът. Тук е заровено кучето. Оттук идват всичките идеологически недоразумения.

Не се сочи точно интересите на кои хора на труда защитаваме. На хората на наемния труд или на хората на всякакъв вид труд. Едрият бизнес, а това са собствениците на средствата за производство, полагат труд, и то понякога къртовски труд. Това означава ли, че трябва да защитаваме и интересите на едрия капитал? Оказва се, че трябва, да. Стигна се дотам, че представители на ръководството на партията ясно и недвусмислено заявяват на партийни форуми, че не виждат нищо лошо в

това БСП да защитава интересите на едрия капитал, на бизнеса, без да си дават ясна сметка за последиците от подобна позиция. Тази позиция няма нищо общо с лявата идеология, нито със социалистическата идея. Идеологическата "порта" на партията в момента е толкова широко отворена, че позволи в нея да членуват хора, приемани без никакъв подбор, без критерии, от кол и от въже, хора на наемния труд и представители на едрия капитал, бедни и богати, сякаш БСП е взаимоспомагателна каса и дейността ѝ се свежда до събирането на членски внос и събиране на дарения. Обикновените истински социалисти застанаха в разкрячен стоеж между бедните и богатите и не знаят на кой свят се намират. На този идеологически хаос трябва да се сложи край веднъж завинаги.

БСП не е и не може да бъде нито масова, нито общонародна партия. Ситуацията в страната е коренно променена за последните 20 години и тези две понятия "масова", "общонародна" звучат като химера. Именно поради това те трябва да отпаднат от партийните документи.

На хората ясно и категорично трябва да се каже, че БСП на **първо място** защитава интереси-

те на хората на наемния труд. Това са всички, които са наети да упражняват труд, било то от частни или държавни компании, работещите в държавната или общинската администрация. Това разграничаване е необходимо, за да се скъса веднъж завинаги всякаква връзка на БСП с едрия капитал. Едрият капитал няма място в лява партия. Неговите интереси се защитават от десните партийни формации. И това е така, защото едрият капитал съществува, живее и печели от хората на наемния труд. Едрият капитал има различни интереси и различна философия от хората на наемния труд. За да бъдат защитени интересите на хората на наемния труд, трябва да бъдат накарани интересите на едрия капитал. Това е толкова просто за разбиране.

На второ място, не по значение, разбира се, БСП трябва да защитава интересите на интелигенцията, и не само защото тя е най-онеправдана в условията на пазарна икономика, но без интелигенцията не може да бъде постигната нито една цел на която и да е лява партия.

На трето място БСП защитава интересите на бедните. Но не и мързеливите бедняци. Това не подлежи на коментар.

На четвърто място БСП защитава интересите на дребния и на средния бизнес. Дребният и средният бизнес са основният двигател на всяка една икономика. Те развиват инициативата у хората и без тях е немислимо изграждането на социална държава.

Това са групите от хора, в които партията трябва да търси своя електорат, това са хората, на които прости, ясно и конкретно трябва да обясним как ще защитаваме техните интереси. Трябва да се научим да говорим така, че хората да започнат да ни разбират.

В партийните документи ясно и точно е записано, че БСП се бори за социализъм. С течение на времето понятието социализъм се превърна в мръсна дума, и то главно поради явно неразбиране на неговото съдържание. Пък и в партията за толкова години никой не обясни на хората с думи прости какво е това социализъм? И така, време е да кажем на хората, че социализмът е икономическа, а не политическа категория. Най-общо казано, социализмът означава начин за справедливо разпределяне на богатата, т.е. на парите. На хората трябва да обясним, че когато вземем властта, тъй като БСП се бори за власт, ще изградим такава държава, в която богатата ще се разпределят справедливо. И конкретно да им разкажем, пак с думи прости, как ще направим това и в какви срокове.

За да се изгради справедливата държава, трябва да се отговори на един основен въпрос, а

именно: какво ще плащаме, след като се произведат блага? Плащаме труда или плащаме капитала. Казано по друг начин: на кого плащаме - на човека на наемния труд или на собственика на средствата за производство, или на двете страни, не по равно, но справедливо. Големият въпрос тук е - как ще постигнем тази справедливост?

Тя може да бъде постигната по няколко начина. Тези начини са известни и не е необходимо да преоткриваме колелото. Но за да се избере най-доброто, е необходимо да се проведе широка дискусия в партията.

Единият възможен начин е, като вземем властта, да направим така, че хората на наемния труд да станат акционери. Казано с други думи, когато работят във фирмата, те да държат определен брой акции и на края на годината, на базата на тези акции, да получат дивидент от печалбата. Тази схема от десетилетия се прилага в Япония и други страни. По този начин не само постигаме справедливия баланс в разпределянето на парите, но и на практика създаваме реален обществен контрол върху едрия капитал. Собственикът на компанията няма да може да укрива данъци, да прави глупави инвестиции, да прехосва парите, да източва предприятното и пр. Просто няма как да стане. Тази схема слага край и на сивата икономика.

За постигането на тази цел не е необходимо да приемаме нови закони. Трябва само да променим няколко текста в Търговския закон. Това е реално и осъществимо. Тази проста, но ефикасна схема ще доведе до увеличаване на приходите в държавната хазна, увеличаване на покупателната способност на населението, а оттам и до по-високи пенсии, повече пари за здравеопазване, култура, образование, наука и защита.

Как ще защитаваме интересите на бедните? Раздаването на помощи на калпак не е най-добрият и ефикасен начин за решаване на проблемите на бедните хора. Битката трябва да бъде насочена към изваждането им от състоянието на бедност чрез създаване на нови работни места, преквалификация, изграждане на домове за възрастни и бедни хора. Тук е необходимо да бъде разработена реална система от мерки, с ясни срокове. Тук трябва да кажем на бедните хора: когато вземем властта, ще направим за вас конкретно това и това, в такива срокове, с такива пари, защото ние сме лява партия. Системата от мерки трябва да е просто и ясно написана, за да може да стигне до съзнанието на всеки един човек.

Как ще защитаваме интересите на дребния и средния бизнес?

Според Устава на партията БСП е масова партия и защитава интересите на хората на труда. Днес това е идеологически абсурд. На кои хора на труда защитаваме интересите? На наемния труд или на едрия капитал? Тези интереси са различни. Трябва да се прекрати идеологическият хаос

ту на дясно и реалното ѝ обезличаване като лява партия.

Днес доверието в ПП ГЕРБ пада с всеки изминат ден, но това не води по никакъв начин до повишаване на доверието в партията. Това явление е повече от тревожно. Следователно БСП има вътрешнопартийни проблеми и тези проблеми трябва да бъдат решени - днес, сега и веднага.

Кой е лидер на партията е важно и това не подлежи на коментар. Но това сега не е главният въпрос на партията, тъй като, ако не оправим идеологията си, който и да е начело на БСП, ще допусне същите грешки.

Главният въпрос е: **Какво да се прави?**

Необходима е незабавна реформа в областта на идеологията на партията и нейната структура. Всякакви оправдания, че моментът не е подходящ за реформи, са във вреда на самата партия и обричат същата на пълен провал. За целта трябва ясно и точно да се очертаят причините, които породиха и пораждат тези проблеми, условията, които способстват тяхното съществуване, и усилията ни да бъдат насочени именно към тяхното премахване.

1. Реформа в областта на идеологията на партията

Основната причина за лошо състояние на партията се корени в неясната, мъглява и размита идеология. Не се дава ясен, разбираем и конкретен отговор на въпросите за какво точно се борим, чии интереси защитаваме и как го правим? Именно поради това хората не могат да ни припознаят като лява партия. По-

БСП трябва да защитава интересите на дребния и средния бизнес и на интелигенцията, защото тя е най-онеправдана в условията на пазарна икономика и защото без нея не може да бъде постигната никоя цел на лява партия

□ Дискусия

се реформира

Конгресът трябва да се свиква всяка година, така ще се спре невъзможността да се сформират конгресни лобита

Характерното за този вид бизнес е, че той се справя и оцелява самостоятелно в условията на пазарна икономика и конкурентна среда. И това е нормално. Този бизнес, не от вчера, има един основен проблем - липсата на достатъчно оборотни средства. В момента банките го задушават с всички възможни трикове и принуждават хората да работят единствено и само за тях. На дребния и средния бизнес не са му необходими толкова данъчни облекчения, колкото свеж капитал и пазари. Тук е и ролята на справедливата държава, която ние ще изградим. Държавата е в състояние с няколко законови промени да превърне БНБ, единствената българска банка, във финансова институция, която да се занимава с влогнабиране и кредитиране на малкия и средния бизнес при нормални лихвени проценти. Тази нов тип банка трябва не само да събира и дава пари, а трябва да помага в намирането на пазари за произведената стока. Така частните банки ще бъдат реално принудени да намалят лихвите по кредитите, ако искат да не фалират.

2. Незабавна реформа в структурата на партията

Структурата на партията е добре изградена, но тя трябва да бъде изпълнена с ново съдържание, за да се превърне БСП в модерна лява партия, отговаряща на изискванията на XXI век.

Върховният орган на партията е Конгресът и по това не може да има спор. Това е висшият форум, там се вземат най-важните решения, които имат силата на закон за всички членове. Практиката показва, че е политически нецелесъобразно Конгресът да е постоянно действащ орган с мандат за 4 години. Това беше грешка. Някои делегати започнаха да се изживяват не като говорители на партийните организации, които са ги избрали и изпратили да говорят вместо тях, а като щатни конгресни служители, членове на различни конгресни лобита. Прегради се всякаква възможност нови и млади социалисти, носители на нови идеи за нови политики, да бъдат изпращани на този най-висш партийен форум. Необходимо е това да се промени. Конгресът трябва да се свиква ежегодно, като по този начин се даде възможност партийните организации всяка година да изпращат най-добрите си делегати. Така ще се сложи край на апаратните игри, партийните интриги, ще се пресече възможността да се сформират едни или други конгресни лобита. Тази промяна си струва да я направим, та дори и ако щете само за това, на Конгреса да бъде изпратен един млад делегат, който да види какво е това висш партийен форум и да има после какво да разкаже на децата си.

Какво трябва да се промени в Изпълнителното бюро?

Както казах, БСП се бори за власт и трябва всеки един момент да е готова, ако народът пожелае, да поеме властта. Това поражда необходимостта в ИБ на БСП да се направят такива промени, че то да бъде бъдещото правителство на страната. Тук не става въпрос за правителство в сянка, а точно обратното - ясно, видимо, действащо, с конкретни хора, бъдещо правителство. Председателят на партията трябва да бъде бъдещият министър-председател на България. Членовете на ИБ са бъдещите министри. По този начин хората ще знаят не само каква държава искаме да изградим, когато сме на власт, но и кои са хората, които конкретно ще работят за тази нова държава. Всеки член на ИБ, явяващ се бъдещ министър, трябва да отговаря за ресора на съответното министерство. Той всеки ден трябва да знае какво се случва в даденото министерство, да се среща с действащия министър, да предлага решения на отделни проблеми, свързани с работата на съответното министерство. Това означава, че трябва да се направи ново разпределение на функциите на всеки един от чле-

В Изпълнителното бюро всеки трябва да отговаря за конкретна тематика и да се знае, че той е съответният министър в бъдещо правителство. Така ще се сложи край на безпринципните и задкулисни назначения на случайни хора на ръководни постове в държавата

новете на ИБ. Този, който отговаря за Международната дейност на БСП, де факто трябва да стане бъдещият външен министър на страната. Този, който отговаря за вътрешната политика, трябва да е бъдещият вътрешен министър. Този, който отговаря за финансите на партията, трябва да е бъдещият финансов министър. И така нататък.

По този начин, от една страна, партията винаги ще бъде готова веднага да вземе властта, хората отрано ще знаят кои са бъдещите министри, партията ще има възможност да провери реално тези хора могат ли да изпълняват задачите, с които ще бъдат натоварени, самите бъдещи министри ще са подготвени и най-малкото, когато влязат във властта, няма да се губят три месеца по коридорите

на съответното министерство, търсейки кабинета си. Така ще се сложи край на безпринципни, задкулисни игри и назначения, на издигане на хора на ръководни постове в държавата, които са нови и за самата партия.

Този подход може единствено и само да отговори на очакванията на новото време и да превърне БСП в модерна, лява партия на XXI век.

Какво трябва да се промени в Националния съвет?

Националният съвет на партията, в този си вид, съставлява междинен орган, който се занимава с политическа дейност между заседанията на Конгреса. Казано с други думи, това е един над-конгресен орган или още по-лошо, заместващ Конгреса орган, което е недопустимо. Както казах, Конгресът на

решения. Тук би могло да се помисли върху следната идея, а именно: при вземането на решенията областните председатели да гласуват с броя реални членове на партията. Така би било хем демократично, хем правилно.

Областните председатели на партията са изключително важни не само поради горното, но и поради факта, че това са бъдещите областни управители на страната, когато БСП вземе властта. Ако не стават за бъдещи областни управители, то те не стават и за областни председатели на БСП. Това са хората, които трябва да са в непрекъснат контакт с действителните в момента областни управители, да се срещат с тях, да вземат участие в обсъждането на един или друг въпрос, касаещ конкретната област. Отделно от това хората в областта трябва да ги познават и да им вярват. За да бъдеш областен председател на БСП, не е достатъчно само да си предан на партията, а трябва да притежаваш и много други лични качества. Радостното е, че в момента в огромното си мнозинство областните председатели на БСП са прекрасни хора.

Що се касае до областните съвети на БСП, то членове на същите следва да бъдат единствено и само председателите на общинските организации на БСП.

Същият принцип трябва да се приложи и по отношение на останалите териториални структури на партията. Принципът е - председателят на общинския съвет на БСП е и бъдещият кмет на общината и ако не става за кмет, то той не става и за председател на общинския съвет на БСП.

По този начин не само структурите на партията ще бъдат изпълнени с ново съдържание, но ще се повиши чувателността вътре в самата партия, ще спре разноговоренето, партията като цяло ще придобие нов, видим за хората облик, ще се повиши доверието в партията, ще се сложи край на статуквото, а оттам и ще се увеличи шансът за спечелване на изборите. Вече няколко пъти го казах - БСП е партия, която се бори за власт, за да може да изгради социална и справедлива държава. Докато БСП е в опозиция, нищо не може да направи в тази насока или поне ако постигне нещо, то ще е с цената на огромни компромиси и пазарлъци.

От изложеното дотук става ясно, че е необходима незабавна реформа в БСП в посочените по-горе направления, ако искаме БСП да се превърне действително в нова модерна лява партия, отгова-

ряща на изискванията на новото време. Не направим ли тази реформа, с течение на времето електоратът на БСП ще се свива, за да стигне до или под санитарния си минимум. БСП е единствената лява партия в страната и народът ни има нужда от нея, не само като изразител на леви идеи, но и като реален носител на лявата кауза. Не можем да си позволим лукса да лишим хората от възможността да се изгради нова, социална и справедлива държава. Лишим ли народа от тази възможност, историята ще бъде безмилостна и поколението никога няма да ни простят тази грешка. Аз зная всички аргументи против реформата в партията. Трябват ни аргументите за тази реформа.

Днес в условията на тежка икономическа криза, когато монополите и банките душат народа ни, когато правителството на ПП ГЕРБ се е оплело като пате в кълчища, не е достатъчно само да викаме "Те са лошите". Необходимо е да поведем реална битка, да поведем народа срещу всеки монопол, срещу банковия октопод, организирани и оглавявайки не само протести, но и предлагайки реални антимонополни мерки. Само тогава хората ще ни повярват, че можем да изградим новата държава. Не е достатъчно само да искаме оставката на правителството, а трябва да можем да кажем на хората какво ще стане след тази оставка, да кажем: "Махнете ги тези, защото ние ви предлагаме други, можещи и знаещи хора, които ще изградят новата държава и тези хора ще ги посочим поименно". Това е смисълът на всичко.

Казаното дотук е лично мое мнение, с което по никакъв начин не ангажирам партийната организация, в която членувам. Зная, че много от повдигнатите въпроси ще породят спорове, ще има съпротива, за да се запази статуквото, но от някъде трябва да се започне. Наложително е тези и други партийни въпроси да бъдат обсъдени в ОПО, на партийни кръгли маси, в интернет - за да може да се включат повече партийни членове и симпатизанти, да се родят повече нови идеи, които реално да се приложат на практика. Тази година ни предстои важен Конгрес. Само Конгресът на партията може да промени устава. За да станат промените реалност, е необходимо всички наши идеи и предложения да бъдат изпращани писмено в централата на БСП, адресирани до Конгреса. Нашата кауза е лявата кауза. **БСП трябва и може да се реформира.**

Искам гумата

Читателят прегу всичко

Анкета

С грижа и тревога за нашата партия

Резултатите на БСП от миналогодишните избори са крачка към успеха през 2013-а

Д-р на ф.н. Николай ВИНЧЕВ

През последното тримесечие на 2011 г. анкетирахме 188 социалисти от различни райони на София, избрани на случаен принцип, непредставително. Попитахме ги за мнението им за вътрешнопартийния живот на основната партийна организация, в която членуват. Говорихме за подготовката на партийните събрания, периода от време, на който се провеждат, присъствието на членовете, участието на представителите на РС и ГС на БСП. Обменихме мисли за приемането на нови членове в партията, за клубната база и пр. Голяма част от моите събеседници срещнах случайно, но

разговаряхме с часове. От категоричната им позиция по остри политически въпроси се ориентирах кои от тях са членове на БСП и търсех начин да разговаряме. Стремях се да не задавам много въпроси, а всеки от тях сам да говори. Участвал съм и в други социологически проучвания. Темата за вътрешнопартийния живот на ОПО вълнува всички мои събеседници. Запознати са и с работата на други организации от съседни райони в столицата.

Близко 60% от анкетиранията са избрани преди или след 1989 г. в ръководни органи на партията, 18 другари са действащи председатели на ОПО, шестима са членове на РС на БСП. Четирима са с научна степен, 35 са бивши учители, а 19 - лично или членове на семейството им са

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

участвали в антифашистката борба преди 1944 г.

Какви са резултатите от анкетата:

- 47% от анкетиранията заявиха, че в ОПО, в която членуват, са проведени 1-2 събрания за 2011 г. Имаше и такива, които споделиха, че не си спомнят да са провеждани партийни събрания в тяхната ОПО през м.г.;

- 79% заявиха, че на техните събрания не са присъствали представители на РС и ГС на БСП;

- 52% посочиха, че в тяхната ОПО през последните 2-3 години не са приемани нови членове на БСП.

Осем от нашите събеседници допреди 2-3 години са живяли в провинцията и са изненадани от слабата организационна дейност на ОПО, в която сега членуват. Много от тези социалисти са изненадани от бездействието на Централната контролна комисия, която според тях е невъзможно да не е запозната с това състояние на ОПО. Един от тях беше много категоричен: "Нима Цент-

ралната контролна комисия не знае, че немалко ОПО са пред закриване, благодарение на бездействието на ГС на БСП". Преди седем месеца по същите въпроси бе проведена анкета и за съжаление сегашните резултати са по-лоши.

Какво е моето мнение като социалист, член на партията от 1954 г.?

Подценени са ролята и значението на основните партийни организации. Много от опонентите ни коментират, че БСП има структури в цялата страна, с каквито не разполагат другите политически сили. Главният въпрос е какво правят отговорните фактори в БСП, за да се изпълни със съдържание организационният живот на партийните организации. Често чувам ръководители на БСП да говорят за активизиране дейността на ОПО само преди избори. Според всички социалисти, с които разговарях, това разбиране е напълно погрешно. Ролята и значението на ОПО нараства особено в сегашната политическа обстановка в

страната. Пресконференциите, които прави редовно ГС на БСП, са много полезни, но те не могат да заменят дейността на основните партийни организации. Само конкретната индивидуална работа с хората е най-прекият път към желания резултат.

От проведените беседи най-силно впечатление ми направи:

- високото чувство на отговорност, защото разговорът започваше с тревога и грижа у моите събеседници за бъдещето на БСП и на социалистическата идея;

- почти всички споделяха, че по собствена инициатива са участвали в разяснителната работа по местоживеење преди Избори 2011 и изразяваха удовлетворение от постигнатия резултат за БСП. Това е голямо постижение, защото тези избори се проведоха в условия на манипулация от управляващите. Говореха с голяма убеденост, че този резултат е крачка към успеха на предстоящите парламентарни избори през 2013 г.

От миналото към бъдещето

Надежда за Елена

Иван ИВАНОВ

Прочетох високопатриотична материал на Петра Ташева за Еленския край - "Звънка тишина" (ДУМА, 18 януари 2012 г.). Познавам този край от 80-те години на миналия век. Вдъхновявал съм се не само от историята, но и от красотите му. Там, в Елена, която след Берлинския конгрес е граничен град, са положени основите на "Еленска

№21 пеша дружина". В северния край на града е местността "Казармите", в чийто район са запазени две продълговати постройки на тази пеша дружина.

В края на 80-те години като музеен работник и историк бях командирован в Елена, за да проуча предложението за превръщането на района на "Казармите", който е с южно изложение, в балнеолечебен център за рехабилитация на хора с

белодобри и други заболявания. Идеята беше да се включи тази тема в подготовката тогава закон за паметниците на културата.

Разговарях с представители на градската и общинска управа, с ръководители на партийни, отечественофронтовски, профсъюзни и комсомолски дейци, срещнах се с главния архитект на града. Подготвих съответния доклад. Град Елена имаше действаща и сравнително многофункционална икономика - завод за арматурно стъкло, месокомбинат, млекопреработвателно предприятие, завод за училищна мебел, жп гара и др.

За съжаление дойде 10 ноември 1989 г. и той помете не само идеята за балнеолечебнието, но и всичко, съградено в годините на социализма. Българите бяхме принудени да се задоволяваме само с онова, което гарантира физическото ни оцеляване. Ликвидирана беше не само икономиката, но и жп гарата в Елена.

Дано надеждата на Петра Ташева, че този край може да бъде възроден, намери достатъчно поддръжници, за да се превърне в обективна реалност.

Църквата "Свети Никола" е най-старата в гр. Елена. Построена е тайно, без позволение на турските власти, за 40 денонощия

Два пъти мери, егин път режи

Неудобство за потребителите

Проблемът с найлоновите торбички е не само неотложен, той е грозящ за всеки, излага ни като народ, особено пред идващите у нас чужденци. Неприлично за цялата нация. Но...

Взето бе решение да се прекрати безплатната употреба на найлонови торбички в сферата на търговията. Хубаво и наложително. Но когато нещо излиза от употреба, непременно трябва да има заместител. И то такъв, че да е удобен, практичен, естетически. И тук възниква въпросът - готова ли е появата на заместителя, навреме ли влиза в употреба на мястото на найлоновите торбички.

Отиваш в близкия магазин. Дават ти буца сирене, поставен в малко пликче. Слагаш го в своята чанта и тръгваш. Когато се прибереш у дома, всичко в чантата е мокро, дрехите ти - също. Има още много хранителни продукти, които освен в найлонова опаковка няма засега друг удобен начин, по който да се предлагат. Тук не става въпрос за това дали си носиш торба или не, а по-скоро за недоимслие от страна на хората в обслужващата сфера.

И така - няма вече найлонови торбички. Но сирене, извара, месо, кайма и замразени пилета не се носят в хартиена опаковка.

Имаше години - доста отдавна, когато в магазините се употребяваше т.нар. бакалска хартия. Дават ти месото в два листа, а когато се прибереш у дома, сваляш хартията, хвърляш я в печката и тя става на дим. Народът добре го е казал: "Преди да си купил ново палто, не хвърляй старото в печката". Или два пъти мери, веднъж режи. Не слагай каруцата пред коня.

Така трябваше да направят и търговците, които ползват найлонови торбички. А те намериха най-лесното - замениха ги с пликчета. Неудобството е пак за нас - потребителите.

Милчо СТЕФАНОВ, Баня

Гледка, която ни излага и обижда

За част от продуктите, които купуваме, найлонови торбички не са необходими, но за друга търговците оставиха на потребителите да намерят решение

Култура

оачквайте

Аркадий Шилклопер композира и сам записва творба за 8 алпийски рога

www.duma.bg

кратки

Музикална вечер, посветена на Румен Сираков

Българското национално радио организира концерт на 6 февруари от 19 ч. в Първо студио на медията. Оркестърът за народна музика с диригент Димитър Христов посвещава вечерта на големия български изпълнител на тамбура Румен Сираков. Към музикалното послание ще се прибави и монографичната книга за Сираков "Тайните на сиромашкото пиано" от доц. д-р Костагин Бурджиев. Заглавието на книгата е вдъхновено от метафората, която Сираков използва за своята тамбура - сиромашко пиано. В своеобразния концерт-очерк ще вземат участие изявените тамбуристи от фолклорния оркестър на радиото Любомир Владимиров, Ангел Димитров, както и гост-солистите Владимир Владимиров, Снежана Витанова, Иван Балканджиев, Ивайло Крумов, Радостина Симонова и Димитър Николакиев.

Врачанската трупа гостува в София с „Танго“

Драматично-кукленият театър - Враца, и Полският институт в София представят спектакъла "Танго" от Славомир Мрожек днес от 19 ч. на сцената на ТР "Сфумато". Сценичен вариант и постановка - Николай Поляков, помощник-режисьорка е Анна Попдимитрова, сценография и

костюми - Мария Диманова, хореограф е Альоша Миладинов. В ролите ще видим Борислав Борисов, Сава Георгиев, Ивелина Полякова, Огнян Симеонов, Жана Рашева, Константин Соколов и Калина Кипрова.

Прожекция на „Армадило“ в Червената къща

Светът на датското документално кино - поредица от прожекции, съпътствани от дискусии, представя на 3 февруари от 18 ч. посолството на Кралство Дания в София в сътрудничество с Центъра за култура и дебати "Червената къща" във връзка с датското председателство на Европейския съюз. Ще бъде показан датският документален филм "Армадило" (2010, 100 мин., реж. Янус Мец). Филмът е на датски, английски и пашту, с английски и български субтитри. Входът е 4/3 лв. и с покани (билетите са ограничено количество). Продуцентът Рони Фритъф ще участва в дискусията след прожекцията.

Постановка на Велко Кънев играе Варненският театър

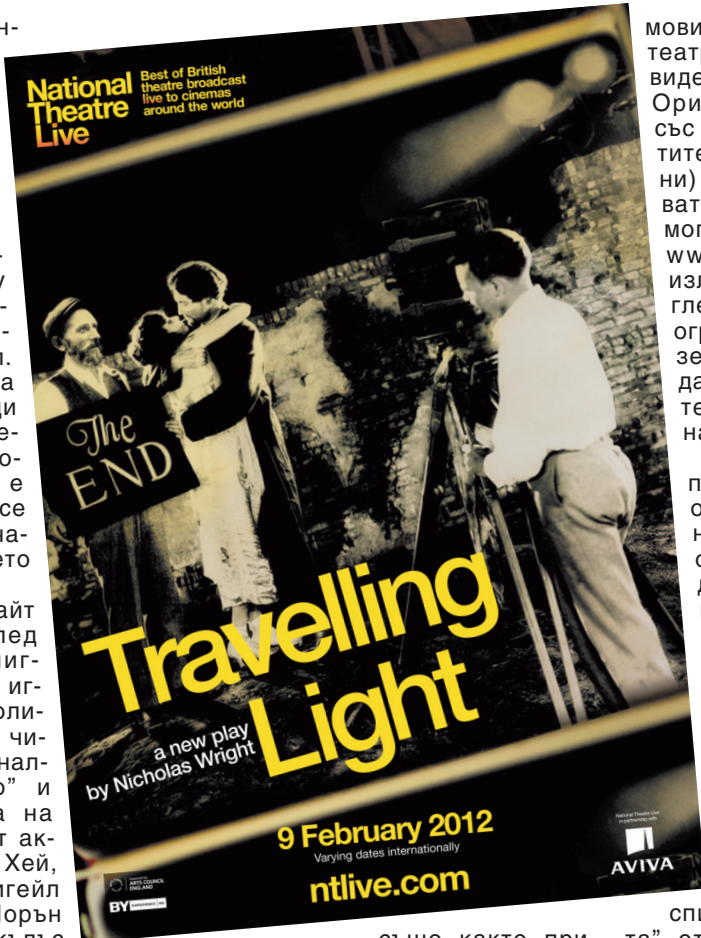
Драматичният театър "Стоян Бъчваров" във Варна представя днес от 19 ч. "Бившата жена на моя живот" от Жозуан Баласко. Режисьор на спектакъла е Велко Кънев в театър "Viva".

Хитови заглавия от Кралския театър

Гледаме на живо представленията чрез сателитна връзка с Лондон

Проект на Британския съвет българската публика отново ще може да гледа хитови представления на Кралския национален театър в Лондон, които се излъчват на живо по сателит в повече от 700 салона в над 22 държави. След огромния интерес към първата прожекция у нас на 5 декември миналата година Британският съвет и Синема сити (Мол ъв София, бул. "Ал. Стамболийски") ще покажат на живо всичките три предстоящи международни премиери от текущия сезон на Кралския национален театър. Първата от тях е на 9 февруари и ще може да се гледа у нас от 21 ч., поради часовата разлика с Лондон, където по това време е 19 ч.

Новата пиеса на Никълъс Райт "Проблясъци" е забавен поглед към източноевропейските имигранти, които станаха основни играчи в Златните години на Холивуд. Награденият Антъни Шер, чиято предишна работа с Националния театър включва "Примо" и "Стенли", се връща в ролята на Джейкъб. В комедията участват актьорите Марк Екстънс, Колин Хей, Пол Джесън, Сю Келвин, Абигейл Макърн, Деймиън Моълни, Лорън О'Нийл и др. Режисьор е Никълъс Хайтър. Въпреки че международната публика се намира в киносалони,

също както при традиционния театър, представленията имат антракт. За разлика от фил-

мовите прожекции в кината обаче театралното представление е предвидено да се покаже само веднъж. Оригиналният език е английски, със субтитри на български. Билетите са на цена 15 лв. (за възрастни) и 12 лв. (за ученици). Продават се на касите на Синема сити и могат да се резервират онлайн на www.cinemasity.bg. Тъй като излъчването на живо може да се гледа само веднъж и местата са ограничени, всички, които си резервират билети онлайн, трябва да имат предвид, че резервациите важат до 3 дни, преди датата на представлението.

Сателитното излъчване на постановките на Кралския национален театър е част от глобалната програма NT Live, която се осъществява в България, благодарение на партньорството между Британския съвет, Синема сити, програмата "Световен театър в София" на Международния театрален фестивал "Варненско лято", Столичната община, Metroreklama и безплатния културен гайд "Програмата".

Следващите представления, които ще гледаме на живо в България, са "Комедия от грешки" от Уилям Шекспир (1 март) и "Грешките на нощта" от Оливър Голдсмит (29 март), научи ДУМА от Гради Градев от Британския съвет.

Пейзажи на Цветан Четъшки показват в Бургас

Цветан Четъшки представя изложба фотография "Пейзаж" в галерия "13-то стъпало" в Бургас, ул. "Александровска" 78. Откриването е на 2 февруари от 18 ч., научи ДУМА от галерията. Цветан Четъшки е роден през 1969 г. в Стара Загора. С фотография се занимава професионално от 1990 г. С негови снимки са осъществени различни книги и албуми - "Стара Загора - Един град на 8000 години", "Културно-историческо наследство на Стара Загора", албуми на градовете Гълъбово и Раднево, "История на електрификацията в Старозагорския регион", пълен каталог "Праисторическото изкуство в Старозагорско", каталог на изложбата "Гео Милев и българският модернизъм". Автор е на повече от 15 самостоятелни изложби. Носител е на много отличия, сред които Голямата награда на "Фотоканция Приморско" и златен медал (2001), "Снимка на годината - България - 2003", номинация за "Снимка на годината" в раздел "Художествена фотография" и др.

ОГНЯН КОСТОВСКИ С ГОЛЯМАТА НАГРАДА ЗА СТУДЕНТСКО КЪСОМЕТРАЖНО КИНО

Огнян Костовски с "Всичко е свързано" беше единично избран за победител в конкурса за студентско късометражно кино "Игри на късмета" на "Евробет" и СБФД. Журито бе в състав Георги Стоянов, председател на СБФД, Олга Тодорова, управител на "Евробет", Цветодар Марков, режисьор, и Георги Мишев, сценарист. Двама от членовете на журито - Олга Тодорова и Георги Стоянов, връчиха голямата награда на студента от Нов български университет на церемония в Дома на киното. На второ място журито отличи филма "Игри на късмета" с автор Радослав

Камбуров от НАТФИЗ. Третата награда грабна 5-минутната лента "Paths" с автор Емилиан Дечев от НБУ. Публиката пък най-много хареса филма "Една истинска любов" с автор Владимир Милев, с гласовете на 830 души, като най-стойностен. Над 8626 души се включиха в гласуването на "Игри на късмета", което се състоя в интернет в периода 12 декември 2011-30 януари 2012 г. Един от тях получи награда видеокамера. В деня на церемонията в Дома на киното се състоя филмов марафон, на който бяха показани всичките 61 творби от конкурса.

Владимир Милев спечели наградата на публиката

Иван Димов:

Бих посветил и втория си живот на театъра

Още в началото на творческия си път актьорът се утвърждава като безспорен майстор на драмата и комедията, владеец както лириката и гротеската, така и дълбокия драматизъм

Огнян СТАМБОЛИЕВ

“Ако имах два живота...” С тези думи и с това заглавие започва мемоарната си книга народният артист Иван Димов. “Бих посветил и втория си живот на театъра...”

Роден артист, щедро надарен от природата, с неограничени възможности, без амплоа, Иван Димов (1897-1965) е признат от публиката и критиката за един от първенците и градителите на българския драматичен театър и българското кино между двете войни и след 1944 г. Силна, рядко завършена артистична индивидуалност. За 40 сезона той се превъплъти на сцената в повече 60 различни роли, а на големия екран - в 12 значими филма.

Роден е преди 115 години, през 1897-а, в града на великия Яворов - Чирпан, в много бедно семейство. Отрано остава крѳгъл сирак. Още като ученик в прогимназията започва да чиракува при майстор дърводелец. Един ден случайно попада на представление на пътуващ театър и остава за цял живот за пленен от магията на Мелпомена. Отначало иска да стане певец и артист. Заминава за столицата, където завършва Драматичната студия при Народния театър. През 1912 г. като много български младежи се записва като доброволец в армията и се сражава срещу турците в Балканската война. После участва и в Първата световна. След края на войната се завръща в София. Живее под наем в дома на прочутия режисьор и театрален директор Тачо Танев, който го насърчава в избраното поприще. През 1923 г., когато е 26-годишен, се явява на

Иван Димов

конкурсен изпит за стажант-артист в Народния театър. Успява, но не остава в трупата. Поема по трудния път - постъпва в пътуващия театър на актьора и режисьор Васил Гендов (1891-1970), известен повече като “бащата на българското кино”, при когото след време ще започне и да се снима. През 1925 г. е забелязан от мастития главен режисьор на Народния, белоемигранта Николай Осипович Масалитинов (1880-1961), който го ангажира в първата ни трупата след спектакъл на Молиеровия “Жорж Данден”. През 1926 г. е официалният дебют на Иван Димов като Сър Андрей Егчик в “Дванайста нощ” на Шекспир. В тази класическа комедийна роля младият артист проявява такава изобретателност и чувство за хумор, че, както си спомнят очевидци, е карал публиката да се залива от смях и да не го пуска да излезе от сцената.

Още в началото на творческия си път Иван Димов се утвърждава като безспорен майстор на драмата и комедията, владеец както лириката и гротеската, така и

дълбокия драматизъм. Следващата му Шекспирова роля е диаметрално противоположна и най-трудната - Хамлет! След първия и изключителен, и все още незабравен от публиката, български Хамлет от 1921 г. на пионера Васил Кирков, превъплъщението на Иван Димов буди възхита и възторг сред зрителите и критиката. Според тогавашни рецензенти от 1932 г. неговият герой е истински ренесансов човек, изправен пред съдбовен избор, съвсем не е меланхоличен и бездействен, а е решителен и пламенен. Иван Димов изгражда тази роля не само благодарение на силната си актьорска интуиция и ярък темперамент, но и върху основата на една дълбоко осмислена игра и интерпретация. А диапазонът на ролите му е наистина впечатляващ - от Хлестаков, Глумов, Сър Андрей, през Хамлет,

Глембаев, Яков Бардин, Федя Протасов, Разколника, Глумов до Отец Иван, Калин Орела и Джон Проктър.

В словото и играта му (имах щастието да го видя на живо в театъра, а и на екрана!) се усещаше и една отмерена сценична патетика, която вълнуваше силно публиката, достигаше до сърцата на зрителите. Особено вълнуващ бе неговият Джон Проктър в забележителната постановка на Моис Бениеш на “Салемските вещици” от Артър Милър в Народния театър. Високата култура на неговия говор, безупречната дикция, забележителната музикалност на неговата реч (неслучайно първо искал да стане певец) придаваха на изкуството му една силна изразителност. В този смисъл

той може да се смята за продължител на традицията Кирков-Огнянов в нашия театър. Неговите съвременници - критици, театрални и зрители, без изключение говорят с нескрит възторг за изключителното му обаяние на сцената и в живота.

безкористно на своя народ, да дарява щедро изкуството си на всички. И както твърди един от неговите биографи: “Иван Димов бе озарен от духа на избраница, дошъл в театъра направо от народа, с вродените качества на българския народен гений”. Много точно казано! Иван Димов ни остави и много прекрасни български роли, особено в киното, в станалите вече класика наши филми “Калин Орела”, Маргалака от “Гераците” и Дядо Матейко от “Сиромашка радост”, Марин възглицаря от “Под игото”, Дойчин Радионов от “Царска милост”, Барутчиев от “Тютюн” (1962 г. - последното му екранно превъплъщение).

Иван Димов (Разколник) и Владимир Тенев (Мармеладов) в “Престъпление и наказание” по Достоевски, пост. Н. О. Масалитинов, 1931 г. в Народния театър

С тъмните си и дълбоки, излъчващи особен блясък очи, с точно отмерените си движения и изразителното си лице той си служи по един съвършен начин, при който словото, паузата, жестът, погледът са хармонично единство. Творческият му метод на работа е метод на творец-реалист, възпитаник на школата на великия Станиславски и на неговия забележителен последовател у нас - Масалитинов, тоест метод на артист с безспорно чувство за мярка, при строго претеглени - външни и вътрешни - изразни средства. Големият талант и трудоспособност, както и живата му творческа мисъл се сливат хармонично и с чистата му, етична личност на човек, творец и гражданин. От младостта си е обсебен от благородната социалистическа идея да служи

на своя народ, да дарява щедро изкуството си на всички. И както твърди един от неговите биографи: “Иван Димов бе озарен от духа на избраница, дошъл в театъра направо от народа, с вродените качества на българския народен гений”. Много точно казано! Иван Димов ни остави и много прекрасни български роли, особено в киното, в станалите вече класика наши филми “Калин Орела”, Маргалака от “Гераците” и Дядо Матейко от “Сиромашка радост”, Марин възглицаря от “Под игото”, Дойчин Радионов от “Царска милост”, Барутчиев от “Тютюн” (1962 г. - последното му екранно превъплъщение).

Една историческа снимка (от ляво на дясно) - Борис Сарафов (актьор от Народния театър), ненадминатата цигуларка Недялка Симеонова, Мария Василева (съпруга на Петър Василев), Иван Димов и актьорът Петър Василев

Наградени филми с участие на Коста Цонев показва „Одеон“

В памет на актьора Коста Цонев (1929-2012) кино “Одеон” показва филмите “Баща ми бояджията” и “Сватбите на Йоан Асен”. Прожекциите в рубриката “Български екран” започват на 5 февруари и са с безплатен вход, събщи БТА. Невена Коканова и Георги Парцалев партнират на Коста Цонев в мюзикъла “Баща ми бояджията” на режисьора Стефан Димитров по сценарий на Васил Цонев и музика на Петър Ступел. Продукцията печели наградата на Съюза на българските композитори на фестивала на българското кино “Златна роза” във Варна. Без да блести с изключителни постижения, но с добро професионално равнище, филмът успява да защити доброто име

на жанра мюзикъл, а това не е малко, отбелязват критици. Те открояват играта на Коста Цонев, “който тук разгръща синтетичната многостранност на своето дарование”. Апостол Карамитев, Коста Цонев, Иван Кондов, Невена Коканова, Цветана Манева са в звездния актьорски екип на “Сватбите на Йоан Асен” на Вили Цанков - “пищен исторически спектакъл за дворцовия живот в Средновековна България”. Цар Йоан Асен, управлявал Второто българско царство от 1218 до 1241 г., изпраща жена си в манастир, за да се ожени за унгарска принцеса. Режисурата изследва класическата драма на владетеля, принуден да подчини личния си живот на висши държавни-

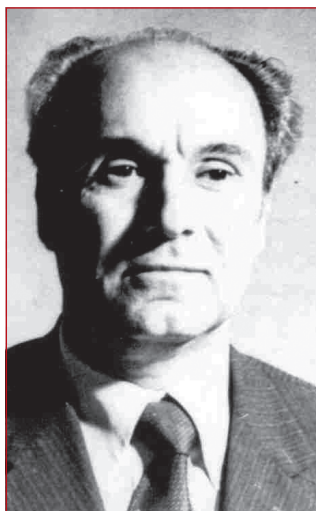
чески интереси. “Тежък удар сполетява създателите на филма с преждевременната смърт на Апостол Карамитев. Снимките с негово участие не бяха завършени. Трябва да се благодарим на авторите, че те не замениха Апостол Карамитев с друг изпълнител, а запазиха във филма заснетите с него кадри, като работата изведе докрай колегата му Коста Цонев. Той се е справил добре с трудната задача да бъде негов заместник, като е съхранил същата линия на актьорско поведение. В другата, изпълнявана от него във филма роля - Александър, той също постига един от най-крупните си успехи в киното”, пише Атанас Свиленов.

ПОЗДРАВЛЕНИЕ

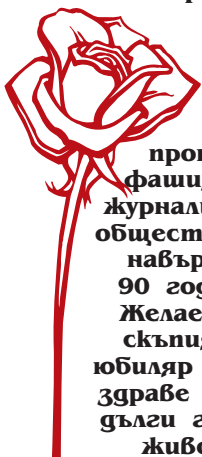
Нашият скъп баща,
дядо и приятел

ЖЕЛЯЗКО КЪОСЕВ

активен
борец

против
фашизма,
журналист и
общественик,
навършва
90 години.
Желаем на
скъпия ни
юбиляр много
здраве и още
дълги години
живот!

СКАНДИ

ПИПЕТА НЕВОЛНА ГРЕШКА НА ЕЗИКА	СТОЙКА НА ТЯЛОТО ТУРИСТИ	ИЗТОК /HEM./ ГРАД В ЯПОНИЯ	НАШ ИЛЮ- ЗИОНИСТ	ПАЛАТИ ГЕОМЕТРИ- ЧНА ФИГУРА
ПРИТЕЖАТЕЛ НА ПЛАНТАЦИЯ ИЗГОВОР НА ПРОМЕНЛИ- ВО "Я"			РЕКА В МАРОКО ИМЕНАТА НА АРМЕНСКИ КОМПОЗИТОР	
ПЛАНИНА В АЛЖИР		ИТАЛИАНСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ ТРОПИЧЕ- СКА ЗМИЯ		
ГРЪЦКИ ОСТРОВ		НАЙ-ИЗВЕСТ- НАТА КУКЛА В СВЕТА		
ДЕПАРТА- МЕНТ ВЪВ ФРАНЦИЯ ВХОД НА СТАЯ/МН.Ч./	БИВША АВ- СТРИЙСКА СКИОРКА- АЛПИЙКА РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ	МЯРКА ЗА СИЛАТА НА ЕЛ.СЪПРО- ТИВЛЕНИЕ ТИП	ЛЕПЛИВА ХАРТИЕНА ЛЕНТА	ФРЕНСКИ СРЕДНО- ВЕКОВЕН ПОЕТ
ЗРЕЛИЩЕ	НАШ ПИСА- ТЕЛ "ЛАЗА- РИЦА" ТАЕН ПОЛИТ. ПРАТЕНИК	ОПЕРЕТА ОТ К.ЛИСТОВ УБЕЖДЕНИЯ		ЗНАК В МАТЕМА- ТИКАТА
ВИД ЦВЯТ	МЕКСИКАН- СКА КИНО- АРТИСТКА СЪДОВЕ ЗА ЦВЕТА	ФРЕНСКИ ПЕВЕЦ НА ШАНСОНИ ГРАД В УНГАРИЯ		
ДРЕВНОГРЪЦ- КА ПОЕТЕСА РАЗДАЛЕЧЕ- НОСТ, ДИ- СТАНЦИЯ	НАРОДНОСТ В ИНДОНЕ- ЗИЯ НАША РОК- ГРУПА	ЛЕГЕНДАРЕН АМЕРИКАН- СКИ СЪСТЕ- ЗАТЕЛ ПО ПЛУВАНЕ	ИТАЛИАНСКИ ТЕНИСИСТ	АСОЦИАЦИЯ НА ЕНЕРГИЙ- НИТЕ ИНЖЕ- НЕРИ /СЪКР./
РАЗВЪДНИ- ЦИ НА РИБИ		ЗЕЛЕНЧУК БИВШ КАНАД- СКИ ХОКЕИСТ		

РЕЧНИК: Ерое, Имиа, Нието, Риу, Уне.

ЕДНО ОТ ТРИ

Решете кръстословицата, като изберете един от трите дадени отговора:

АВТОМАТИК, АВТОМОБИЛ, АВТОМОРГА	МЕГДАН, КАРДАН, ГЕРДАН	БИС, ТАС, ЕКС	МЕРКИ, МАРКА, МИКРЕ	НИКИТА, ВИКОВЕ, НИКОЛА
ОВАЛ, ЕВРО ОВНЕ	ЛОАР, ПИЕР, НУАР		АТА, АНИ, АНЕ	
		КРИМ, КАОР, КАИН		
ТЕНИСИСТ, ТУРИСТКИ, ТАЛИГАРИ				
ООН, ОИТ, ОАД		ЗАРАЗА, ПОМАДА, КЕРАЛА	ЕРА, АРК, ЕРГ	
ОМРАЗА, ЕМПОЛИ, АМОПЕН			АСА, АЛИ, АМО	
			ПО, РО, ЕО	
ЯКИ, УБО, АБИ	БАНЯ, НАСЯ, ТОНЯ		ЯДРО, ЯДКА, УДАР	КОНТУР, КОНЯРИ, КОНСУЛ
	ИГУАНА, ИГРАЧИ, ОГРАДА	ДАКАР, РАДКА, ДАРАК		
		РОБЪТ, РИБАР, РАБАТ		
ТАРА, ТУБА, ИГРА			КО, ЛЕ, ТУ	АУЛИ, АЙДА, АЙЛИ
ЛИМОНАДА, ЛУИЗИАНА, ЛАМАРИНА			СТИВ, ОТОН, ИТЕВ	
ЛЕНА, ЛЕДА, ВИНА	ТАБУ, КАБА, АБАТ		СИ, ТЕ, ПЕ	
	АН, ЯК, ИК		РЕ, СУ, ЧЕ	
		ТРУД, ЕРУЛ, ОРЕЛ		
КАРАВЕЛИ, КАВАЛЕРИ, КАРАБИНИ				

ДЕТЕЛИНА

I					II				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
2					2				
3					3				
4					4				
5					5				
					III				
					1	2	3	4	5
					2				
					3				
					4				
IV					V				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
2					2				
3					3				
4					4				
5					5				

Чертежът е съставен от 5 магически квадрата. Във всеки един квадрат отговора се вписва водоравно и отвесно. Определенията на думите с един и същ номер са зададени разбъркано:

1. Прислужник. Хора с черна кожа. Образования по пръстите. Пособия за мете-не. Жител на древно Мексико.
2. Роман от М. Арлан. Сингапурски футболен тим. Медицинско лице. Прост уред, използван от зидар. Тревисто или храстовидно растение.
3. Вид спорт. Нападки. Хартиена леплива лента. Новодошли х ора. Хипотетична елементарна частица.
4. Черна креслива птица. Потисничество. Учение за морала. Наш треньор по бокс. Вид вълнен плат.
5. Проблясък от огън. Древногръцки историк. Село във Видинско. Владетел, император. Руска писателка - "Четвъртата височина"

РЕЧНИК: "Етиен", "Етоал", Кесар, Ратин.

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3x3:

8			2	6	4				7	1		9	
1			8	9				6		4		1	5
	6		7						7			8	2
	4		3	5						3	9	7	
			9	6		8	7		2				1
			1	7			6			8		9	3
				7		3				2	4		3
7			6	2				9	3	4			5
			6	1	9			5		8	9	3	

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРРАВНО: ТРЯВНА - РАДИАТОРИ - ЕДИКТ - МАРАНАС - ИДЕ ЛИ? - ИСК - КАРОВ - ОНА - СКЛОП - ФОЛИО - ЯРЕ - АКРОБАТ - МОНД - АЛОА - АНАР - ГАЕ - ЕДИНАК - ПЛАКАТ - ТЯ! - ЛИР - БАТИСКАФ - СКИТ - КАЛ - РИ - БИЛО - РЕ - ПОРТА - СКЕЛЕ - НЕ - ОЕМ - АЛТ - УЛМ - ДОБРЕВ - ПЛОЧА - БЕ - РОБ - АТИЯ - АЛЕ - РЕР - ЛО - ИРНИКЕ - КАКА - ОБОРИ - АКРА - НОВАК - ЕГИДА - ОЕ - МАЗДА - ЮГ - СЕРОВ - КИФЛА - ЪЗ - ЯТО - АНЕТО - СУ - ПЛЕТ - О'ЛИРИ - АДРОН - ЦВИК - ИМАГО - УАЛА - МИС СВЯТ - МИХАЙЛОВ.

ОТВЕСНО: ГРЕДОРЕН - КРЕДО - БЕГЪЛЦИ - ЯДЕНЕ - ИЛИЕ - ОБЛОГ - ЗЕВС - СВИЛА - АНИТ - ОБ - ОРИС - ТИС - НКИ - АЛАР - ПЕРА - ИДЕЯ - КВ - КАТ - СКОК - КОМЕТИ - АРТО - ИКРА - БАР - ВИРА - ООЛИТ - КРЕСЛО - ПАЛТА - ЯНКОВ - ИМ - КОБАЛТ - АЛП - ИРЕ - АРАМ - ЕДМ - ПАНАИР - ТЛАКА - КНИГИ - ИАК - ТАКСИС - ОЛЕ! - МИЕ - ОХ! - ПАРАФ - РАК - КУЧЕ - НАФТА - ТАРОМ - ТАБЕЛА - КОЗЛОДУИ - МОНОЛОГ - ФИЛМ - РАВДА - РАЛ - РАВИНАТ - ЛЕ - БЕКАА - СОЛО - РИС - ОДЕЯЛО - МЕРАК - ДУНАВ.

Жив

В РИТЪМА НА
ЗАБАВЛЕНИЕТОБруно Марс е най-прогавани
дигитални сингли за 2011 г.

www.duma.bg

Рут Колева

Певицата и нейният бенд ще бъдат домакини на една специална вечер в „София лайв клуб“ на 14 февруари

Вълшебен и красив 14 февруари ще предложи „София лайв клуб“ на всички влюбени в музиката, приятната компания и запомнящите се вечери, научи ДУМА от Мира Горанова. Точно такава е и самата Рут, която ще представи „химията“ между себе си и сцената с онази непринудена искреност, съпътстваща всяко приключение.

Специални комплименти на присъстващите ще поднесе и добрият стар познат на всички влюбени и разлюбени - „Ballantine's“, който с удоволствие ще можете да отпивате, докато екипът на „Manicure Impress“ ви разкроява с маникюр за „НЕЯ и НЕГО“. Събитието ще бъде съпроводено и от една благородна кауза, подкрепяна от Рут - „I Can Too“ („И аз мога“), която създава инициативи, медийни и културни събития през цялата година, чрез които се опитва да запознае обществото с проблемите на децата в нужда и да помогне за тяхното интегриране. По време на концерта в клуба ще има специален щанд на фондацията.

Точно както в любовта се допълват моментите на балансирано спокойствие и динамична емоционалност, така и музикалните вибрации в „Soul Valentine's Day“ плавно ще се трансформират от „Whithin Whispers“ в раздвижен фънк с помощта на фронтмена на „SouthWick“ - TromBobby.

Какво още да желаем? Ако отговорът би бил „нищо друго“, добрата новина е, че и това ще се случи, защото Рут и Боби ще представят още веднъж новия си сингъл - „Нищо друго“. На сцената участие ще вземат и музикантите от Рут Колева лайв бенд - Елена Ангелова (перкусии), Симеон Петрунов (бас), Филип Александров (клавишни), Теодор Иванов (барабани), а диджей Мартен ще посрещне публиката с мелодичния си, но неподатлив на „сладникави“ влияния стил. С усмивка, настроение и шотландско питие „Soul Valentine's Day“ ще започне точно в 21 ч. Билетите на предварителна продажба в мрежата на Eventim са по 10 лева, а в деня на събитието - 12 лв.

ще пее за всички влюбени

Снимка ЛУЧЕН АРХИВ НА РУТ КОЛЕВА

За да се запази семейният мир, са нужни любов, нежност, търпение, уважение, разбиране... и, разбира се, два компютъра.

БОЯН ТАБАКОВ, футболист
ГРИГОР СТОИЧКОВ, политик
ИОРДАН КАМЕНОВ, писател
СРЕБРИНА СЛАВОВА,
оперна певица и педагожка
СТОЯНКА МУТАФОВА,
театрална и филмова актриса

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

2

† Сретение Господне от праведния Симеон. Свт. Василий, архиепископ Солунски

На четиридесетия ден след рождението си Исус бил занесен в Йерусалимския храм, за да бъде посветен на Бога, съгласно Мойсеевия закон. По същото време Светата Божия майка преминала ритуално пречистване и принесла жертва две гургулицы, както законът изисква. Духом просветен, в храма отишъл праведният старец Симеон, който от много столетия очаквал да види Христа - „Утехата Израилева“. Нему било обещано, че няма да вкуси смърт, докато не види Спасителя на света. Вдъхновени като Симеон от същия Свети дух, членовете на църквата могат да очакват своята собствена среща с Господа. В църковната служба на този ден се подчертава фактът, че Исус, синът и Словото божие, чрез когото бе създаден светът, сега лежи като младенец в ръцете на праведния Симеон. Същият този Божи син сега сам изпълнява закона, носен на ръце като дете на смъртни хора. Сретение Господне е един от дванадесетте велики празници през годината. По благочестив обичай и днес новородените на 40-ия ден от рождението им се занасят в храма за благословение и на майките се чете молитва.

Живко Добрев засне два нови клипа

Снимка Ангел ПЕТКОВ

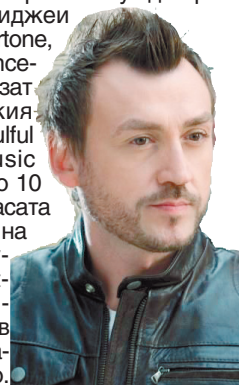
Два съвсем нови клипа засне Живко Добрев - един от най-прогресиращите дебютанти за изминалата година. През 2011-а той пушна три песни - „Нищо ново“, „Малко дрешки“ и „Хайде“ в по два варианта. Клиповете им се въртяха по Планета ТВ и DSTV. Новата година Живко започва с две нови песни - едната умерена балада, а другата - модерно румънско поп-фолк парче. Терен за снимките на поп-фолк парчето бе пловдивският „Планета Пайнер клуб“, където участваха двайсетина статисти - най-големите фенове на певеца. Двата видеоклипа бяха заснети само за два снимачни дни. И този път Живко работи с двама режисьори. За грима се погрижиха Ангел Петришки и Слави Стоянов, а за стайлинга - Боби Драмов. Новите клипове ще се появят по музикалните телевизии към края на февруари.

ЧИЛИЕЦ ОТКРАДНА ЗА РЕСТОРАНТ ПЕТ ТОНА ЛЕД ОТ РЕЗЕРВАТ

Чилийската полиция арестува мъж, който се опитал да изнесе огромно количество лед от национален парк. По предварителни данни нарушителят искал да предаде леда в ресторант, в който той да се използва за приготвяне на разхладителни напитки. На 27 януари еколози съобщили, че е изчезнал голям леден къс от древния ледник Хорхе монт в националния парк „Бернардо О'Хигинс“. След известно време полицията открила голямо хладилно устройство на пътя, в което намерила 5.2 тона лед, опакован в найлонови пликоси. Водачът на тира бил арестуван с обвинение в кражба, но местните власти настояват за допълване на формулировката с „накърняване на националното достойнство“. В чилийските ресторанти цената за 5.2 тона лед би била 3.5 хиляди песос (7 хиляди долара). Но тъй като в случая става дума за уникален по своята древност ледник, експертите заявяват, че цената му е два пъти по-висока. Ледникът Хорхе монт е забележителен и с това, че има важно значение при изучаването на процесите на глобалното затопляне - той се топи с необичайно голяма скорост от един кв. км на година. Ледникът влиза в състава на Патагонското ледниково плато - един от най-големите ледени масиви в света.

Любо започва клубното си турне от „Студио 5“

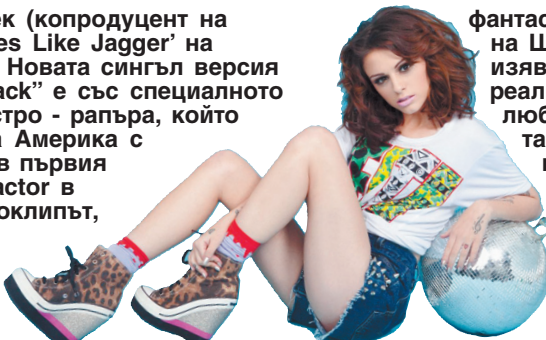
Един от любимите певци - Любо, започна 2012 г. като за милиони - с над милион и двеста хиляди гледания на най-новия си сингъл „Life is beautiful“ в Youtube. А още по-хубава е новината, че Любо слага начало на клубното си турне из страната с концерт в „Студио 5“. На 10 февруари от 22.30 ч. той ще излезе на сцената с подкрепата на бандата си от суперзвезди - маестро Живко Петров (пиано), Калин Вельвов (ударни) и Ангел Дюлгеров (гитара). В тяхната компания ще чуем както обичаните и добре познати от всички парчета на Любо, така и последните му песни в изпълнение, което със сигурност ще ни убеди в едно - live is beautiful. Осемте ремикса към парчето, направени от български и чуждестранни продуценти и диджеи като EVG Seaside, Artone, Dimo&Groove и Francesco Sofano, ще излязат скоро за българския лейбъл за deep&soulful house Function Music Recordings. Билети по 10 лв. се продават на касата на Билетния център на НДК и на www.eventim.bg, www.ticket-stream.bg, www.ticketplus.bg, както и в „Студио 5“ преди началото на събитието.

Чаровница от британския X Factor превзема чартовете

Шер Лойд, чаровницата от британския X Factor, започна ударно 2012-а с новия си трети сингъл „Want U Back“, който ще влезе в предстоящия ѝ дебютен албум „Sticks&Stones“. Сингълът ще бъде издаден на 19 февруари на физически носител и за дигитална продажба, научи ДУМА от Калина Ноева. „Want U Back“ е парче, което разкрива в голяма степен вокалния потенциал на Шер Лойд, а зад аранжмента и перфектната продукция стои утвърденият шведски хит-мейкър - проду-

центът Шелбек (копродуцент на парчето „Moves Like Jagger“ на „Maroon 5“). Новата сингъл версия на „Want U Back“ е със специалното участие на Астро - рапъра, който подлуди цяла Америка с участието си в първия сезон на X Factor в Щатите. Видеоклипът, заснет в Лос Анджелис от режисьора Парис, е поредното

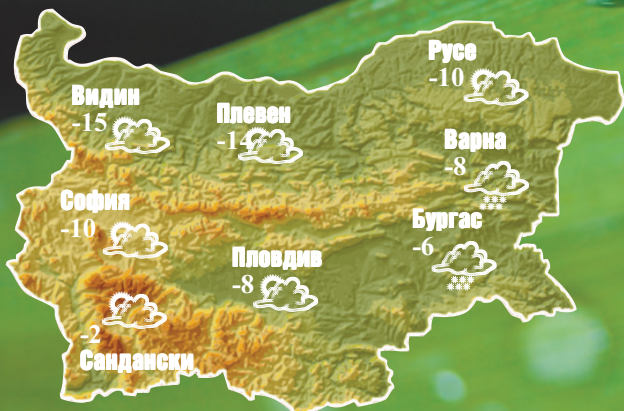

фантастично представяне на Шер Лойд, която с изявите си в музикалното реалити се превърна в любимка на журито с таланта и нестандартното си артистично присъствие. Видеоето, което беше пуснато предпремиерно във Великобритания, има 7 милиона гледания общо в мрежата досега.

справочник

ВРЕМЕТО

През деня ще превалява сняг в по-голямата част от страната, съобщиха от НИМХ. По поречието на река Дунав ще се задържи мъгливо, а в Източна България ще бъде ветровито, с умерен вятър от изток. Сутринта отново ще бъде твърде студено с минимални температури между -13° и -18°, на места до -23°, а по Черноморието и крайните югозападни райони -4°, -8°. Максималните температури ще бъдат малко по-високи, в по-голямата част на страната от -4° до -9°, в западните и централни райони от Дунавската равнина до -12°, а по долното течение на Струма около 0°. В София минималната температура ще бъде около -15°, а максималната около -5°. В планините ще е облачно, с намалена видимост. Ще превалява сняг. Вятърът по високите части ще е от югоизток, умерен до силен. Дневната температура на 1200 м ще бъде около -6°, а на 2000 м около -12°. По Черноморието ще е облачно, след пладне ще завали сняг. Вятърът ще е умерен от изток.

Изгледи за

3
максимални
-10°/-8°

4
максимални
-6°/-3°

В петък температурите ще се повишат с още 4-5 градуса. В западната половина от страната ще вали сняг. В източните райони през първата половина от деня ще е без валежи, по-късно се очакват превалявания от дъжд.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**
Издател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай Малинов

Русия **МОНД** дипломатик
България **ДУМА** СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

И. д. главен редактор **Юрий Борисов**
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева
КОМЕНТАТОРИ: Васил Попов - 248; Петър Бочуков - 219
БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева, Искра Милева - 251; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230
ИКОНОМИКА: Наталия Гергова - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246
СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220; Калина Йотова - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Аляна Нейкова - 239
ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Боряна Костова - 231; Ева Костова - 229; Лилия Томова - 232; Милена Николова
ЧЕТВИО: Борис Данков - завеждащ отдел, редактор на „Пегас“ - 244; Неделик Богдан Иванов - 225; Пардон: Чавдар Шинов; Художник: Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ФОТО: Благвеста Цветкова - 206; Маргета Томова - 206
ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200

Адрес на редакцията:
София - 1784, бул. „Цариградско шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226, факс - 975-26-04

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Слави Йорданов - 221; e-mail - reklama@duma.bg, Експонатор: 91975 в. 112; Печат: ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул „Цариградско шосе“ 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ „Разпространение“ ЕООД - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова, Катерина Димитрова, Ива Костадинова - 208, 203; abonament@duma.bg

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Христула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНКС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.30 Денят започва
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура
10.00 По света и у нас

10.10 Денят отблизо - магазинно предаване
12.00 По света и у нас
12.30 Частен случай - публицистична рубрика
12.55 Апартаментът - ток шоу в водеща Марта Вачкова
13.55 Индия - любовна история - тв филм /68 епизод/п/

15.05 Сен Тропе - /68 епизод/п/

16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 В час ли си: Моето училище

16.35 Приказки за астрономията
17.00 Дързост и красота - тв филм /2910 епизод/

17.45 Малки истории - коментарно предаване с водещ Мартина Шопова

18.00 По света и у нас
18.10 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс

18.25 Бързо, лесно, вкусно
18.45 Лакис Сладура - /48 еп./

19.45 Българската песен в „Евровизия 2012“

19.50 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.40 Фелипе и Летисия - дълг и обич - двусериен игрален филм /2, последна част/

22.00 Виж БиБиСи: „Барбара Стануик и Робърт Тейлър“ - документална поредица

22.30 Икономически новини
23.00 Денис и приятели

b tv

06.45 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев

09.30 „Кухнята на Звездез“ - кулинарно шоу с Иван Звездез

10.00 „Преди обед“ - магазинно-информационно предаване с водещ Елена Розберг

11.00 „Жестока любов“ - сериал, еп. 95

12.00 bTV Новините - обедна емисия

12.30 „Шоуто на Слави“ /п./

13.30 „Малки тайни“ - сериал, еп. 112

14.30 „Листопад“ - сериал, еп. 235

15.30 „До последен дъх“ - сериал, еп. 45

16.30 „Господари на ефира“ /п./

17.00 bTV Новините

17.30 „Опасни улици“ - сериал, еп. 215

19.00 bTV Новините - централна емисия

20.00 „Пепел от рози“ - сериал, еп. 13 и 14

21.00 „Домашен арест“ - сериал, еп. 19, 20

22.00 bTV Новините

22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу

23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу

00.00 „Долината на вълците“ - сериал, еп. 100

01.00 „Кодово име: Чистачът“ - сериал, еп. 2

02.00 „Малки тайни“/п./ - сериал, еп. 112

NOVA TELEVISION

06.30 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ

09.30 „На кафе“ - предаване на НТВ

11.25 „Клуб Нюз“ - светски новини

11.30 „Бон Апети“ - предаване на НТВ

12.00 „Цената на славата“ - сериен филм

13.00 Новините на Нова

13.30 „Криминалните случаи на мис Марпъл“ - сериен филм

15.30 „Закон и ред: Умисъл за престъпление“ - сериен филм, 10 сезон

16.30 „До смърт“ - сериен филм, сезон 4

17.00 „Част на Милен Цветков“ - предаване на НТВ

18.00 „Сделка или не“ - телевизионна игра

19.00 Новините на Нова - централна емисия

20.00 „Езел“ - сериен филм

21.00 „От местопрестъплението“ - сериен филм, 10 сезон

22.00 Новините на Нова

22.30 „Закон и ред: Лос Анджелис“ - сериен филм

23.30 „Щети“ - сериен филм, 4 сезон

00.30 „Криминалните случаи на мис Марпъл“ - сериен филм /п./

02.30 „Робинята Изаура“ - сериен филм

b ACTION

06.00 „Костенурките нинджа“ - детски сериал

08.00 „Вавилон 5“/п./- сериал, с.2, еп. 11

09.00 „Постмортем“ /п./- сериал, еп. 7

10.00 „Защитникът“/п./- сериал, еп. 14

11.00 „Диаграма на престъплението“/п./- сериал, с.2, еп. 11

12.00 „Извън играта“/п./- сериал, с.2, еп. 4

13.00 „Код: Криминално“/п./- актуално предаване с водещ Мая Костадинова

14.00 „Конфликт в малко Токио“/п./- Екшън, САЩ, 1991 г.

16.00 „Защитникът“- еп. 15

17.00 „Диаграма на престъплението“- сериал, с.2, еп. 12

18.00 „Вавилон 5“ - с.2, еп. 12

19.00 „Извън играта“- с.2, еп. 6

20.00 „Код: Криминално“ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова

21.00 „Постмортем“ - еп. 8

22.00 „Враг мой“- Фантастика, Екшън, Драма, Приключенски, САЩ, 1985 г.

00.00 „Код: Криминално“/п./- актуално предаване с водещ Мая Костадинова

01.00 „Диаграма на престъплението“/п./- с.2, еп. 12

ОВЕН
Денят е подходящ за занимания с духовни практики, начало на диета, а също за научна работа и делови срещи.

21 март - 20 април

РАК
Ако сте наясно със себе си и желанията си, без затруднения ще прозрете фалшивите обещания, затова и няма да им се поддадете.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ
Днес работете върху приключване на започнати задачи и подготовката на нови, но отложете началото им за по-благоприятно време.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ
Неблагоприятното енергийно въздействие ще оказва влияние върху общуванията, затова отложете срещите, ако е възможно.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ
Денят ви може и да не бъде от най-успешните, но за сметка на това опитът, който предстои да постигнете, ще ви подготви за бъдещето.

21 април - 21 май

ЛЪВ
Сгъстените енергии, които властват днес, оказват негативно си въздействие върху всички.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН
Във всички случаи не влагвайте излишно емоции в общуванията си и бъдете искрени.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ
Ще си помогнете сами, ако съзнателно се опитате да пречистите мислите си от негативни въздействия.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ
Препоръките са да избягвате многолюдните места и да запълвате времето си с полезни за вас занимания.

22 май - 21 юни

ДЕВА
Препоръките са да не подписвате важни документи, договори и не се впускате в рисковани начинания.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ
Намерете сили да се освободите от емоциите и другите неща, които ви пречат да се развивате духовно и професионално.

23 ноември - 21 декември

РИБИ
Избягвайте пикантната и тежка храна и ако може, си направете разтоварващ ден на билков чай и плодове.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR 1.95583	USD 1.50252	GBP 2.33881	CHF 1.62162

Шахмат

Аронян победи във Вайк ан Зее

Топалов „рекордьор“ по изпуснати възможности

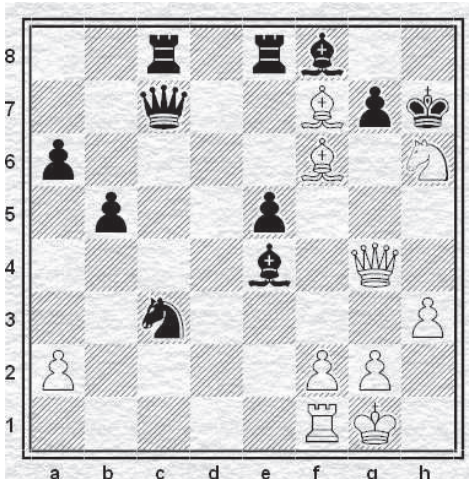
Невероятната резултатност на Левон Аронян (само 4 ремита от 13 партии) е в основата на успеха му във Вайк ан Зее, където арменският гротмайстор взе първата си титла за годината. Безкомпромисната игра на победителя му позволи да се откъсне на точка пред останалите кръг преди края. Впоследствие Аронян призна, че в решителния ден е станал в 6 ч. сутринта, тъй като не се е чувствал сигурен дали да играе за победа или за реми с белите срещу Раджабов. В крайна сметка практичността надделя и съперниците подписаха мирното съглашение на 12-ия ход. В тържествената реч на закриването Аронян обяви Вайк ан Зее за най-добрия турнир в кариерата си не само заради спечеленото първо място, но и заради „пълния контрол над играта си“. Той призна още, че целия месец преди турнира не се е докосвал до шах, което му подействало освежаващо и сти-

мулиращо. След него в класирането на супертурнира се подредиха Карлсен, Раджабов и Карякин с по 8 т., като азербайджанският гротмайстор остана единственият шахматист, финализиран без загуба. Силният финален спринт на Каруана - 3,5 т. в последните 4 кръга, му позволи да се присъедини към победителите, въпреки че в първата част на турнира не даваше никакви заявки за призово класиране.

В продължилата най-дълго партия в последния кръг Веселин Топалов загуби с черните от Гата Камски и с 5 точки остана на 11-о място. Неубедителното представяне на българина го лиши и от 18 точки от рейтинга му. Това може да го извади от световния топ 10 за първи път от декември 1995 г. Бившият световен шампион засега не само че не може да се върне към печелившия си ритъм, но и постави абсолютен рекорд по изпуснати победни възможности. Играта му оставя

впечатление, че той временно е загубил способността си да „довършва“ противниците си. Поне в три партии той можеше да спечели със затворени очи, а срещата му с Карлсен изобилстваше от драматизъм.

Крайно класиране: Аронян 9, Карлсен, Раджабов, Каруана - по 8, Иванчук, Накамура - по 7,5, Камски 7, Карякин 6,5, Ван Вели 5,5, Гелфанд, Топалов, Гашимов - по 5, Навара, Гири - по 4,5.

КАРЛСЕН - ТОПАЛОВ

В тази критична позиция след 25-ия ход на белите 25.0f7 Топалов надценява силата на противниковото настъпление и решава да пожертва дамата си. 25...Qxf7? Ако вместо това българинът бе избрал 25...Od3, не е ясно как ще продължат белите. Например: 26.Дh5 Кe2+ 27.Цh1 Кf4 и черните печелят. В партията последва 26.Кf7 g6 27.f4! и атаката на белите се оказва достатъчна като минимум за реми. Малко по-късно Карлсен се отклони от трикратно повторение на ходовете и надигра Топалов в трудна битка.

Победителят Аронян (с картината) в компанията на подгласниците си - (отляво надясно) Каруана, Карлсен и Раджабов

Женски грами в Гибралтар

На продължаващия голям открит турнир в Гибралтар се състоя изключително принципен двубой между световната шампионка Хоу Ифан и дългогодишната №1 в женската ранглиста Юдит Полгар. Явно надценила възможностите си, унгарката допусна малка грешка в мителшпила, след която съперничката й спечели пешка. Впоследствие 17-годишната Хоу показа много добра техника на реализация и постигна изключително важна победа, която я нареди сред лидерите в надпреварата. „Никога няма да свикна със загубите. Винаги след поражение в душата ми остава неприятна утайка, а понякога е още по-лошо. След хода 20...d4 аз се настроих прекалено оптимистично, без да имам основание за това“, коментира след партията Полгар в блога си в Туитър.

Хоу Ифан (вляво) и Юдит Полгар внесоха доза драматизъм в седмия кръг

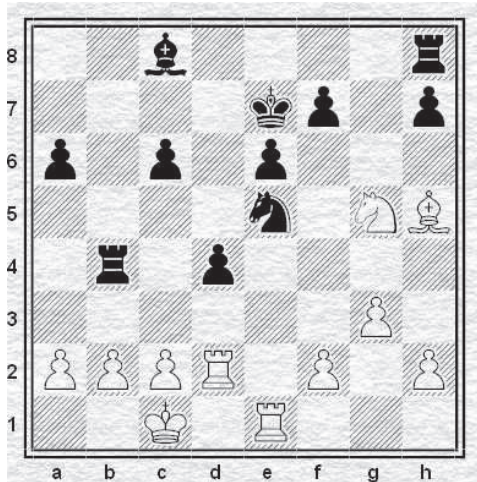
Х. ИФАН - Ю. ПОЛГАР

23.Eh6 24.Ke6 Oe6 25.Te5 Td8 26.f4 Tb5 27.Tde2 Cf6 28.Of3 c5 29.a4 Tb4 30.Tc5 Ta4 31.b3 Tb4 32.Oe4 Og4 33.Te1 Td6 34.Od3 Od7 35.Tee5 Oe6 36.Cd2 Tbb6 37.Ta5 Tbc6 38.Ta4 Tb6 39.Te4 Of5 40.Ted4 Te6 41.Oc4 Tec6 42.Ta5 Oc8 43.Od3 Oe6 44.Td8 Oc8 45.Tad5 Oe6 46.Th5 Cg7 47.f5 1:0.

След победа над сънародника си Дейвид Хауел връщаният се с бързи темпове в големия шах Майкъл Адамс оглави еднолично класирането след 7 кръг. Поставеният под №1 Пьотър Свидлер частично навакса изоставането си с победа над нашата Антоанета Стефанова и вече има 5 т.

Класиране след 7 кръг: М. Адамс - 6 т., Н. Шорт, К.Сашикиран, Г.Гопал, П.Неги, Ш.Мамедяров, С.Мовсесян, З.Алмаши, Ле Куанг Лиен, Хоу Ифан и Н.Дзагнидзе с по 5,5 т. С три победи, 2 ремита и две поражения (от Свидлер и Сашикиран) Стефанова е в групата с 4 т., която заема местата от 63 до 110.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

ФУТБОЛНАТА МЕГАЗВЕЗДА ДИЕГО МАРАДОНА СТАНА ЧАСТ ОТ забележителната кампания „Шах и общество“, която се провежда в продължение на повече от месец в Обединените арабски емирства. Известният като голям почитател на шахмата аржентинец бе сред главните действащи лица по време на закриването на най-дългия фестивал в историята, целта на който беше да популяризира древната игра сред жителите на страната. За целта по време на 40-дневната кампания арена на шахматни битки станаха не само спортните зали, но и обществени места като спирки на градския транспорт, кафенета, закрити пазари, магазини, музеи, паркове. Сред многото достойнства на фестивала бяха редицата образователни семинари за бащи и домакини, предназначени да им обяснят ползите за децата от заниманията с шахмат. Близко три хиляди шахматисти взеха участие в кампанията, в рамките на която се проведе и шампионат на местните представителства на известни международни компании.

Марadona закри кампанията „Шах и общество“, като избра Френска защита с черните фигури

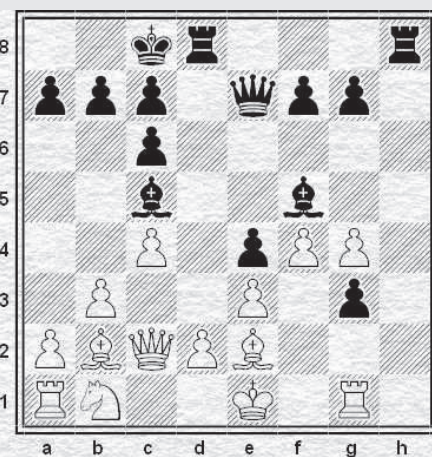
Задача

На 30 януари десетият световен шампион Борис Спаски навърши 75 години. Спаски се научава да играе шах на 5 години в Урал, където семейството му е евакуирано по време на войната. На 16 е международен майстор, а след още 2 години - световен шампион за юноши, първият представител на СССР, спечелил тази титла. През същата година, дебютирайки в шампионата на страната, събрал особено силен състав, 18-годишният Спаски дели третото място в почетната компания на световния първенец Михаил Ботвиник и бъдещия носител на званието Тигран Петросян. Този успех дава на талантливия младеж виза за международния турнир. Преодолявайки и това изпитание, Спаски се класира за турнира на претендентите в Амстердам и влиза в световния елит. Тогава той е на 19 години. Преди него никой не е участвал в турнир на претендентите на такава възраст, а впоследствие този рекорд е подобрен само от Робърт Фишер. В Амстердам Спаски разделя 3 - 7-мо място, което се оценява като отлично постижение и гаранция за шампионско бъдеще.

Междувременно обаче на шахматния небосклон се появява друга ярка звезда - Михаил Тал, връстник на ленинградския гротмайстор. „Вълшебникът от Рига“ малко е закъснял с първите си успехи, но затова пък фантастичният му пробив към шахматния Олимп през втората половина на 50-те години заварва неподготвени Спаски и всички останали претенденти за короната. Именно Тал отстранява Спаски от следващия претендентски цикъл. До него той стига отново едва през 1965 г., когато отстранява Керес, Гелер и на финала - Тал. Година по-късно обаче той не успява да се противопостави на оригиналния стил на действащия световен шампион Тигран Петросян и губи мача за титлата с 11,5:12,5. Тогава Спаски е на 29 години и възприема поражението си философски, заявявайки, че „човек под 30 години не може да върши сериозни неща“. В следващия претен-

дентски цикъл Спаски уверено побеждава Гелер, Ларсен и Корчной и през 1969 г. стига до втори мач за световната корона с Петросян. Двубоят протича доста драматично за претендента - той губи първата партия, след осмата води с 5:3, но след десетата резултатът е равен - 5:5. Устоявайки на напрежението, Спаски успява да вземе последните две партии и с 12,5:10,5 печели мача, а с него и световната титла. Десетият световен шампион успява да се задържи на трона едва 3 години. През 1972 г. той губи в Рейкявик мача от Фишер, който по това време е безусловно най-силният шахматист на планетата. Това признава след двубоя и самият Спаски. Следващата година той става шампион на СССР за втори път и отново се включва в претендентския цикъл. Но до нов мач за титлата не му е съдено да достигне, най-вече заради новоизгрялата звезда Анатолий Карпов.

ЛАРСЕН - СПАСКИ, БЕЛГРАД, 1970 Г.

Черните на ход печелят.

Отговор:

Дh4+ 4.Цd1 d4h1. претрива. Ако 3.Тg1, то 1.Тf1 2.Тh1 g2. Белите се

Спорт

България отнесе Естония за „Фед Къп“

България разби Естония с 3:0 срещи на старта на турнира за „Фед Къп“, неофициално световно отборно първенство по тенис за жени. В израелския курорт Ейлат Елица Костова (№151 в света) отнесе Маргит Рютел (№813) с 6:2, 6:1 за по-малко от час. Първата ни ракетка Цветана Пиронкова (№50) също очаквано разби Анастасия Контавейт (№70) 6:3, 6:1. В мача на двойки, който беше без зачетие, капитанът Дора Рангелова предпочете Дия Евтимова (№158) и Пиронкова, за да могат да се сработят допълнително за евентуален решаващ мач на двойки срещу Австрия. Българките прегазиха естонските тийнейджърки Ева Паалма (16 години) и Татяна Воробьева (14) с 6:0, 6:1. Естония е в Ейлат без звездата си Кая Канепа (№25 в света) и излиза днес срещу Австрия. Националките ни почиват, а утре от 10.00 ч. в Ейлат ще срещнат австрийките в пряк сблъсък за първото място в групата. В тима на Австрия са Тамира Пашек (№48), Патрисия Майр-Ахлайтнер (№96), Ивон Мойсбургер (№125) и Сандра Клеменшиц (№82 при двойките).

Първа Евро-африканска зона, където са нашите, е разделена на 4 групи. Победителите в тях играят полуфинали в събота, като спечелилите се класират за плейофите за влизане във втора Световна група на „Фед Къп“.

ХУБЧЕВ СТАНА ШЕФ В БЕРОЕ

Петър Хубчев е новият спортно-технически директор на Берое. Бившият национал, който играеше като централен защитник и има бронзов медал от Световното в САЩ 1994, спечели конкурса, проведен от ръководството на клуба от Стара Загора. Решението за назначението му е взето на 31 януари. Хубчев поема поста, който бе премахнат през 2010 г. Съветът на директорите на футболния клуб проведе интервю с одобрените четирима от общо 9-имата участници в конкурса. Кандидатите представиха своята концепция за развитие на старозагорския тим. След проведените събеседвания шефовете на тима единодушно решиха и предложиха договор на футболната легенда. Хубчев е бивш треньор на Славия, Черноморец Поморие и Ботев Пловдив.

СВЕТКАВИЦА УВОЛНИ ТРЕНЬОРА

Никола Спасов няма да води повече отбора на Светкавица. Той е имал среща с президента Петко Матеев, който го уведоми, че здравословното му състояние не му позволявало да си върши работата. „Вече си стягам багажа и си тръгвам от Търговище. Президентът освободи дори футболистите, които аз лично доведох - Радослав Бачев, Виктор Митев, Димитър Коємджиев, Даниел Беконо и Георги Иванов“, каза Никола Спасов пред Гонг. Дебютантът в „А“ група Светкавица има само 2 т. и е на дъното след есенния полусезон, а в последната контрола падна с 0:4 от Черноморец.

Левски се върна, Литекс замина

„Сини“ и „оранжеви“ с един самолет от и за Турция

Марин МИЛАШКИ

Левски се завърна от втория си подготовителен лагер в Анталия с ден закъснение, а после със същия самолет шампионът Литекс отлетя за турския курорт.

„Сините“ ще останат в София само 3 дни, а в събота отново летят за южната ни съседка за 3-ата част от зимната си подготовка. Тимът на Николай Костов се забави с 24 часа заради авария със самолета, а вчера се изсипа обилен снеговалеж на летище „Кемал Ататюрк“ в Истанбул, което остави тима зад граница още 3 часа. С тима обаче не се прибра спортният директор Георги Иванов-Гонзо, който урежда трансфер на чужденец.

„Рано е да се дават оценки, но вървим по правилен път. Държим инициативата, което е радостно и се изисква от треньора. Трудно е да се коментира къде трябва да подобрим играта, защото съм част от отбора и също допускам грешки, но като цяло трябва да обръщаме повече внимание на фаза защита и нещата ще бъдат още по-добри. Подготовката е по-различна от друг път. Надяваме се това да окаже влияние и да се чувстваме добре“, заяви капитанът Христо Йовов.

„Доволни сме. Не може непрекъснато да сме в чужбина. И ние имаме нужда от почивка, да си видим семействата. В Турция показахме доста добра игра. Естествено допускахме и грешки, но работим да станем по-добри

Снимки БГНЕС

Президентът на Литекс Трифон Попов изрази също недоумение от малките наказания, които тримата от ЦСКА Костадин Стоянов, Тодор Янчев и Румен Трифонов получиха заради допинга. Те бяха санкционирани само за по 3 месеца от БОК и ще се завърнат на терена на 23 март. „Създава се опасен прецедент. Някои хора ще си помислят, че така с допинг е по-лесно. Искам също така да попитам защо наказанията влизат в сила със задна дата, а не от деня на излизане на решението. Това е доста странно според мен“, каза Попов.

като отбор и индивидуалности. С идеите на треньора ще успеем. Трябва да се справим“, смята вторият капитан Владимир Гаджев.

Христо Стоичков пък заведе 28 футболисти в Анталия. В групата е и халфът Христо Янев, който няма да напусне. „Оранжевите“ ще останат в

Турция до 18 февруари и ще изиграят 4 контроли. В събота е първата им проверка срещу шампиона на Румъния за 2008 и 2010 г. ЧФР Клуж. На 7 февруари ловчанлии играят срещу победителя от двубоя Цървена звезда - Жилина. Имената на останалите 2-ма съперници още не са ясни.

Бразилците Сандриньо и новото попълнение Никасио по пътя към самолета, с който Литекс отлетя на лагер в Турция

„Ако вземем да се притесняваме от отбори от нашата черга, накъде отиваме? Те и Реал Мадрид са много силни, нали? Ама стигнаха дотам. Поне за купата, защото в първенството е различно. Ще давам път на младите. Предпочитам да играем с наши юноши, отколкото с някого, който няма да донесе нищо в отбора. През годините клубът загърби своите юноши и затова стигна до това дередже“, заяви Христо Стоичков.

ЧЕРНОМОРЕЦ ИСКА 350 000 ЕВРО ОТ АНИСЕ

Компенсация от 350 000 евро иска Черноморец Бургас от Абел Анисе за неправомерно прекратения договор от футболиста. Изпълнителният директор на „акулите“ Пламен Кирияков обяви, че това е сумата, която ще пусне мадагаскареца в друг отбор. БФС присъди играча на бургазлии, който избяга, за да подпише с ЦСКА. Той обаче не беше картотекиран в БФС, независимо че „армейците“ официално го представиха.

„Можем да направим този компромис и да го пуснем за фиксираната сума. Но не бива да се пренебрегва, че имаме пропуснати ползи. На бюрото ми лежеше писме-

на оферта от украински клуб. И нямаше какво да им кажем, защото Анисе просто избяга от Бургас. Удовлетворен съм от решението на БФС, но всеки човек вижда, че централата отвори вратичка на ЦСКА да се защити. Едва ли у някой в България има съмнение, че ЦСКА има договор с играча. Иначе как ще представиш футболист с фланелката, ще свикаш и пресконференция. Реалното и логично решение беше още през този трансферен период на ЦСКА да бъде наложена забрана за картотекиране на нови играчи“, смята Кирияков. Анисе пък беше титуляр снощи за ЦСКА в контролата с румънския Конкордия в Анталия.

ЛУДОГОРЕЦ ВЪРТИ 3:3 С ПОЛЯЦИ

Лудогорец завърши 3:3 с Рух Хожув в контрола, която беше първа за лидера в „А“ група по време на подготовителния му лагер в Турция. Попаденията във вратата на четвъртия в полския елит вкарал бразилецът Марселиньо (5), Димо Бакалов (61) и Емил Гъргоров (74). На 2 пъти и гредите помогнаха на Рух Хожув. За поляците се разписаха Янковски (2), Пиех (11) и Абот (85). Треньорът на лидера в „А“ група Ивайло Петев заложи на титулярите си, а резервите играха във втория мач вчера - срещу украинския Волин, който завърши снощи.

www.duma.bg

елегайте

ФУТБОЛ

ПО ЕВРО-СПОРТ КУПА НА АФРИКАНСКИТЕ НАЦИИ

09.30 Мали - Ботсвана (П)

ПО НОВА СПОРТ

12.00 Болтън - Арсенал (П)

18.00 Евертън - Манчестър Сити (П)

22.05 Суонси - Челси (П)

кратки

Славия с 26 играчи в Белек

Треньорският щаб на Славия определи група от 26 футболисти за втория подготовителен лагер, който ще се състои от 3 до 17 февруари в турския курорт Белек. „Белите“ тръгват за южната ни съседка утре с редовен полет до Истанбул, а оттам ще летят до турския курорт. По време на лагера Славия ще изиграе 5 контролни срещи, като 4 от тях вече са договорени. „Белите“ ще мерят сили с Астра Пловдив (5 февруари), Илчевец (8-и), Брашов (13-и) и Уйпец (16-и).

Локо Пг с автобус до Анталия

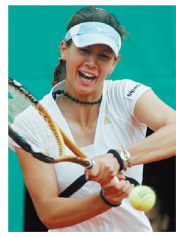
Локо Пг пътува с автобус до Анталия заради обилния снеговалеж в южната ни съседка. Летище „Кемал Ататюрк“ в града на Босфора е затворено и нямаше как вчера „смърфовете“ да отлетят за южния град, където ще проведат финалната част от зимната си подготовка. „По предварителна програма трябваше отборът да пътува с автобус до Анталия. Ръководството обаче реши отборът да продължи с автобуса до Анталия. Иначе ще трябва да има нощувка в Истанбул, която не е предвидена“, заяви административният директор на Локо Атанас Узунув. Засега първата контрола с Марибор е предвидена за утре от 15.00 часа, но е възможно на място от Локо да се опитат да я отложат с един ден заради дългото пътуване.

Отложиха 3 мача от Серия А

Футболните мачове от италианската Серия А Парма - Ювентус, Болоня - Фиорентина и Сиена - Катания, които трябваше да се играят през седмицата, бяха отложени заради снега. Лигата все още не е обявила датите, на които ще се проведат трите срещи. Късно снощи се изиграха други 6 мача: Аталанта - Дженоа, Каляри - Рома, Интер - Палермо, Лацио - Милан, Наполи - Чезена и Удинезе - Лече. Новара приема у дома Киево днес.

Треньорът на Барселона Хосеп Гвардиола се удря в странично огледало на клубния автобус, с който тимът пътува до Валенсия, за да се изправи срещу едноименния тим снощи в първи 1/2-финал за Купата на Краля на Испания

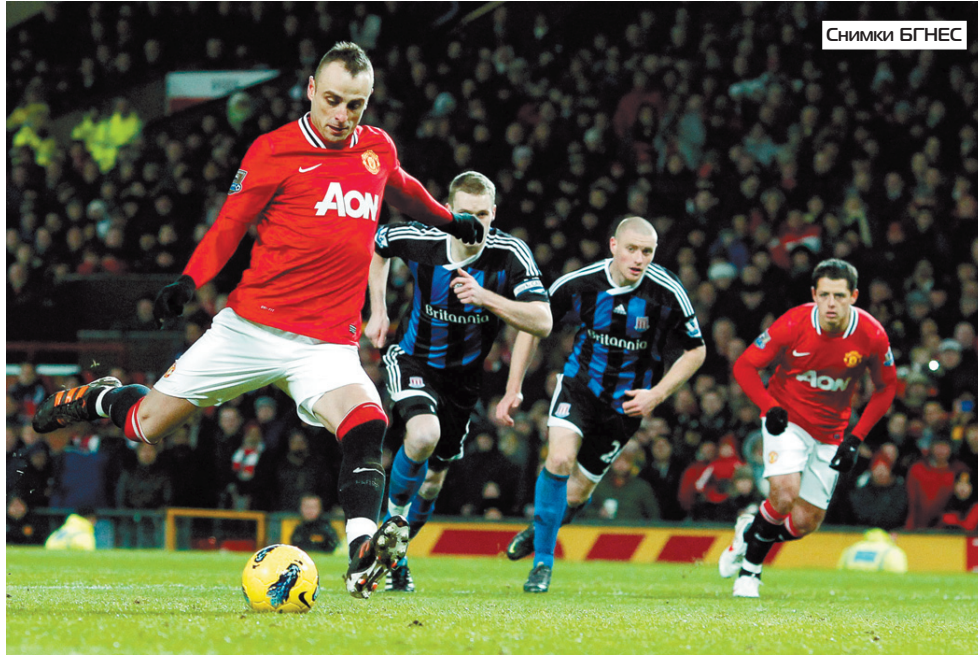
ПО ЕВРОСПОРТ
БИАТЛОН
12.30 СК за мъже
8 Осло (7,км)
15.30 СК за мъже
Осло (10 км)
СКИ БЯГАНЕ
13.45 СК в Москва (Спринт)
СНУКЪР
11.00, 16.45 и 20.00
Германия „Мастърс“
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ХОКЕЙ НА ТРЕВА
17.30 Чемпиънс трофи за жени

Бербо с гол за ЧРД

Юнайтед се изравнява със Сити на върха

Димитър Бербатов вкара втория гол за Манчестър Юнайтед при домакинската победа с 2:0 над Стоук Сити в срещата от 23-ия кръг на Висшата лига. С този успех Юнайтед се изравни по точки на върха в класирането с градския съперник Манчестър Сити, който пък загуби с 0:1 като гост на Евертън.

В отсъствието на контузения Уейн Руни спряганят за трансфер български нападател бе титуляр часове преди края на зимния трансферен пазар и игра пълни 90 минути. Той води атаката на „червените дяволи“ в tandem с основния си конкурент за титулярно място Хавиер Ернандес-Чичарито. Мексиканецът вкара първия гол в мача, също от дузпа, в 37-ата мин, а Бербатов си подари точния удар за 31-вия си рожден ден. Чичарито вкара, след като Джърмейн Пенънт и Джи-Сунг Парк се сблъскаха в пеналта и реферът посочи бялата точка, а нарушението дълго бе оспорвано от играчите на Тони Пюлис.

Димитър Бербатов вкарва от дузпа за 2:0 в мача срещу Стоук Сити пред погледа на съотборника си Хавиер Ернандес-Чичарито, който също от 11-те м откри резултата в двубоя от 23-тия кръг на Премиърлиг на „Олд Траффорд“

Полици режат белезниците на английски запалняк, който набледе на терена и се закопча за вратата на Джо Харт на стадион „Гудисън Парк“ в Ливърпул по време на мача Евертън - Манчестър Сити (1:0). След 10-минутно прекъсване униформите изведоха фена за своеволия му протест срещу нискотарифна авиокомпания

„Димитър Бербатов мислеше, че ще бие първата дузпа, затова му дадохме втората и той отбеляза, и всички сме доволни. Чичарито изпълни първата дузпа много добре, но той ги бие и за националния отбор на Мексико, така че не се притеснявахме. Определено победата бе важна, но все още е рано. Особено съм доволен от това как точно играхме. Спечелихме с дузпи, но играхме страхотно. Ще видим какво ще стане през март, когато е много важен период, а през април играем със Сити и това ще бъде решаващ мач. Надявам се още в неделя да мога да използвам вече Уейн Рууни, Нани и Ашли Ъънг“, заяви мениджърът на Манчестър Юнайтед сър Алекс Фьргюсън.

Бербатов пък се разписа след фаул срещу Антонио Валенсия в пеналта. Голмайсторът на Висшата лига от миналия сезон има 7 попадения през новия и общо 9 за Юнайтед през сезона (1 в ШЛ и 1 за Купата на Лигата), колкото има и Чичарито. Благоевградчанинът има общо 146 мача и 56 гола за „червените дяволи“.

Победата изравни Юнайтед със Сити на върха, като двата отбора имат по 54 т. Възпитаниците на Алекс Фьргюсън получиха прекрасен подарък от бившия си съотборник Дарън Гибсън, който донесе успех на „караметелите“ с удар от границата на наказателното поле след час игра. Мачът на „Гудисън Парк“ бе прекъснат за повече от 10 минути, след като зрител нахлу на терена и се закопча с белезници за левия страничен стълб на вратата на Сити, пазена от Джо Харт. Полиците срязаха с ножовка стоманените гривни и изведоха фена, който изразявал протест срещу нискотарифната авиокомпания Ryanair заради отказа й да наеме на работа дъщеря му.

Милан взе 4-ма, но без Тевес

Само в последния ден от януарския трансферен пазар шампионът на Италия Милан се подсили с още 4 нови футболисти и до края на сезона ще разполага с 35 играчи. Преди да се затвори трансферният прозорец в Западна Европа, „росонерите“ привлякоха Филип Просеник от Челси, след което наеха под наем до края

на сезона Съли Мунтари от градския съперник Интер. Последва привличането на 21-годишния бразилски нападател Лукас Роджа, който има и италиански паспорт, а после си върнаха и нигерийското крило Кингсли Умунегбу, който вече бе собственост на Милан в периода 2007-2011 година и има 1 мач за тима за Купата на

Италия. „Росонерите“ по-рано през зимата привлякоха Максимило Лопес и Джамел Месба и си върнаха преотстъпените Родни Щрасер и Александър Меркел. Главната трансферна цел Карлос Тевес обаче остана в Манчестър Сити, след като английските милиардери отказаха да свалят от исканата цена за аржентинеца от 25 млн. паунда.

ИТАЛИЯ

Филип Просеник (Ав) от Челси в Милан
Лукас Роджа (Браз) от Интернационал Порто Алегре под наем в Милан
Съли Мунтари (Гана) от Интер под наем в Милан
Кингсли Умунегбу (Ниг) от Класико (Швейц) в Милан
Фреди Гуарин (Кол) от Порто под наем в Интер
Анджело Паломбо от Сампдория в Интер
Жуан (Браз) от Интернационал в Интер
Макси Лопес (Арж) от Катания в Милан
Симоне Падоин от Аталанта в Ювентус
Уасим Буи (Хол) от Аякс в Ювентус
Винченцо Якуинта от Ювентус под наем в Чезена
Марко Мота от Ювентус в Катания
Амаури (Браз) от Ювентус във Фиорентина
Антонио Кандрева от Чезена в Лацио

НАЙ-ЗНАЧИМИТЕ ТРАНСФЕРИ В ПОСЛЕДНИЯ ЧАС:

АНГЛИЯ

Павел Погребняк (Рус) от Щутгарт във Фулъм
Роман Павлюченко (Рус) от Тотнъм в Локомотив М
Динияр Билялетдинов (Рус) от Евертън в Спартак М
Луи Саа (Фр) от Евертън в Тотнъм
Уейн Бридж от Манчестър Сити под наем в Съндърланд
Томас Айсфелд (Гер) от Борусия Д в Арсенал
Кевин де Бройн (Бел) от Генк в Челси
Стивън Пиенаар (ЮАР) от Тотнъм под наем в Евертън
Никита Йелавич (Хърв) от Рейнджърс в Евертън
Давид Писаро (Чили) от Рома под наем в Ман Сити
Джибрил Сисе (Фр) от Лацио в КПП
Рио Мияти (Яп) от Арсенал под наем в Болтън

ИСПАНИЯ

Коутиньо (Браз) от Интер под наем в Еспаньол
Александър Хлеб (Блрс) от Барселона освободен
Виктор Санчес от Ксамакс в Еспаньол
Калу Уче (Ниг) от Ксамакс в Еспаньол

ФРАНЦИЯ

Тяго Мота (Ит) от Интер в ПСЖ
Жорж Манджек (Кам) от Рен в Оксер
Жонатан Брисон от Нанси в Сент Етиен

GERMANY

Ведран Чорлука (Хърв) от Тотнъм в Байер Леверкузен
Арел Борсюк (Пол) от Легия Варшава в Кайзерслаутерн

ПОРТУГАЛИЯ

Лучо Гонсалес (Арж) от Марсилия в Порто
Марко Янко (Ав) от Твенте в Порто
Яник Джало от Спортинг в Бенфика

Пилотите на Макларън Мерцедес Луис Хамилтън (вдясно) и Дженсън Бътън показаха новия болид, с който ще се състезават през Сезон 2012 във Формула 1. Колата бе изложена на базата на тима в Уокинг, Англия, и е подобрен вариант на миналогодишния болид под названието MP4-27

Левски във финалната четворка на БЛ след успех в Израел

Левски се класира за финалната четворка в Балканската баскетболна лига, след като записа 7-а поредна победа. Тимът на Тити Папазов би израелския Апоел и в Тел Авив - 86:79 (30:20, 16:27, 28:12, 12:20) и е на върха в Група В с 24 т. „Сините“ са недостижими и продължават без грешка в тазгодишното издание на турнира. Те са единственият тим в Лигата без загуба. Най-резултатен в Израел беше американецът Арън Харпър с 24 точки и 6 борби. Сънародникът му Маркъс Хол добави 12 т., Васил Евтимов 11 т., 7 борби и 4 асистен-

ции, а капитанът Стефан Георгиев - 10 т. „Сините“ стреляха отлично с 50% успеваемост от тройката и общо 57%, спечелиха борбата под коша и направиха повече асистенции. За Апоел Къртис Кели наниза 28 т., Демонтез Стит 19, а Натан Наор 10. Израелците са 2-ри в класирането с 12 т., пред Фени Индърстри 11, Напредак Рубин 10, Улцин и Жрински Мостар с по 8 т. В следващия си мач Левски посреща Улцин на 8 февруари, а до края на груповата фаза ще гостува на Напредак в Крушевац и на Фени Индустри в Кавадарци.

КРАТКИ

Димитрова 4-та в Чехия

Ния Димитрова завърши 4-та на 12,5 км на европейското първенство по биатлон при девойките в Осърбле, Чехия. Българката, която спечели златото в спринта и бронз в преследването, направи 3 грешки на огневия рубеж и остана на 2:18,3 мин. след шампионката Марион Рьонинг Хубер (Нор). Десислава Стоянова се нареде 9-а също с 3 грешки при стрелбата и изоставане от 2:53,4 мин. Третата българка Стефани Попова е 33-та със 7 пропуска и изоставане от 8:50,3 мин. Хубер триумфира, след като изпусна само една мишена и измина дистанцията за 39:13,7 мин. Втора е Олга Галич (Рус) на 1:23,9 мин., пред Никол Гонтие (Ит) на 1:37,9 мин.

Казийски с 16 точки за БГ Тренто в ШЛ

Матей Казийски наниза 16 точки при победата на БГ Тренто над белгийския Нолико с 3:0 (18, 22, 18) като гост на старта на плейофите на Шампионската лига. Другият национал на България Цветан Соколов влезе за малко във втория гейм, но не постигна нито точка. Чехът Ян Щокър добави 15 т. за тима на националния селекционер Радостин Стойчев. За Нолико, който в групата срази 2 пъти родния ЦСКА, камерунецът Нейтън Вунембайна постигна 9 т. Реваншът е следващата сряда (8 февруари) от 21.30 часа в „Пала Тренто“. При нова победа шампионите на Италия, Европа и света ще срещнат победителя от италианския сблъсък Мачерата - Кунео.